

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРВА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Шести дан рада
10. октобар 2018. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Прве седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 59 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 86 народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују народни посланици Душко Тарбук и Стефана Миладиновић.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ** (наставак претреса у појединостима).

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да је поводом претреса у појединостима 1. тачке дневног реда, Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, позван да седници присуствује Горан Триван, министар заштите животне средине, са сарадницима.

Господине Шеварлићу, по ком основу? По Пословнику?
Изволите.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Хвала лепо.

Иако јуче није био петак, Србију је задесио црни уторак. Независно од непажње учесника у саобраћају, број жртава је изузетно велики и мислим да би, у складу са чланом 107 – достојанство Народне скупштине, био ред да одамо минутом ћутања почаст и помен погинулима у том саобраћајној несрећи.

Поред грешака возача, одговорност за овакву несрећу сигурно сноси и онај ко газдује тим ауто-путем, јер у време дигитализације и покривености камерама било је могућности да се електронски на ауто-путевима скрене пажња возачима да морају да смање брзину са 130 на знатно мању. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шеварлићу, ми свакако саучествујемо са породицама настрадалих у овом саобраћајном удесу... Мада то није обичај у раду Народне скупштине, више због саучешћа породицама, а и у жељи да скренемо пажњу возачима да пажљивије управљају својим возилима јер морају да воде рачуна и о својим животима и о животима других учесника у саобраћају, усвојићу ваш предлог.

Молим народне посланике да минутом ћутања одамо пошту и, на неки начин, дамо саучешће породицама настрадалих.

Настављамо са даљим радом.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Драгана Костић. Колегинице Костић, изволите.

ДРАГАНА КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, народни посланици, грађани Србије, поднела сам амандман с посебним освртом на експанзију еколошког образовања. Ово образовање своје смернице је добило још 1993. године преко организације *UNEP*, која ради при организацији УН. Оне се огледају у томе да свако еколошко образовање мора да обухвати све степене образовања, почев од предшколског па до универзитетског, и да има перманентни карактер. Треба га унети у све облике наставе у школи, у многе активности ван школе и у ученичке организације. Мора да се настави кроз стручно оспособљавање радника на појединим радним местима. Мора га бити у свим наставним предметима где је то могуће јер омогућава интегративни приступ процесу образовања и васпитања.

Наставни садржај треба да обухвата проблематику целовито, уз наглашавање историјског или развојног приступа. Од изузетне је важности да се схвате човекове деструктивне моћи, ограниченост природних ресурса и стекну сазнања о конкретним последицама које човек својим деловањем изазива у регионалним и планетарним размерама. У основи овог образовања налазе се принципи и вредности које се односе на животне ресурсе.

Ово су обавезе које су проистекле потписивањем међународних докумената у Рију 1992. године, Јоханезбургу 2002. године, као и на основу заједничких изјава министара за заштиту животне средине и просвете на конференцији у Кијеву 2003. године и на Шестој министарској конференцији под називом „Животна средина за Европу“, која је одржана у Београду 2007. године.

Веома је важно да се концепт одрживог развоја интегрише у наставу и у ваннаставне активности и целокупни рад и живот школе, али и ван школе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Захваљујем, колегинице Костић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик примаријус др Милован Кривокапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Милован Кривокапић.

Изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, колегинице и колеге, на члан 1. овог закона поднео сам амандман 1, којим се додаје став 2.

Пред нама су измене и допуне Закона о заштити животне средине које треба да реше разлике које постоје између важећег Закона о заштити животне средине и међународних обавеза које проистичу из процеса приступања ЕУ, у смислу испуњавања услова за коришћење средстава ИПАРД фондова и кофинансирања пројеката из средстава Зеленог фонда за пројекте који се финансирају из ЕУ претприступних фондова.

Пре свега морам да кажем да изменом и допуном Закона о животној средини стварамо правни оквир за системско повезивање различитих питања од значаја за остваривање циљева политике у области животне средине.

Заштита животне средине подразумева предвиђање свих негативних појава изазваних било којом људском акцијом, интервенцијом, односно променом у средини, у циљу спречавања узрока деградације, загађивања или уништавања животне средине и прекомерног трошења ресурса и простора. Наглашавам да се под заштитом животне средине подразумева и предузимање низа мера, пре свега законских, па онда и техничких и технолошких, које на најбољи начин могу да спрече узроке и ублаже или отклоне евентуалне негативне последице.

Чланом 1. извршене су измене и допуне у смислу додатног дефинисања коришћења средстава Зеленог фонда Републике Србије, односно да се без спровођења јавног конкурса, поред финансирања интервентних мера у ванредним околностима загађивања животне

средине, рекултивације и санације загађеног простора, може вршити и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи ЕУ, међународне развојне помоћи и других финансијских извора, који захтевају суфинансирање. Дакле, на овај начин се обезбеђује да се пројекти из ИПАРД фондова суфинансирају према утврђеној методологији за те пројекте.

Заштита животне средине је обавеза свих земаља, односно појединаца, јер утиче на здравље, а заједно са социјалним условима представља основу за очување људске егзистенције и здравији развој друштва. Не смемо да занемаримо чињеницу да инвестирање у област заштите животне средине, поред тога што штити животну средину и омогућава прилагођавање климатским променама, отвара и нова радна места и повећава годишњи обрт нпр. у рециклажној индустрији.

Коначно, да бисмо осигурали дугорочно постојање друштва и његовог окружења, морамо да испоштујемо концепт одрживог развоја, а то представља нову стратегију друштвеног развоја. Тачније, одрживи развој представља интегрални економски, технолошки, социјални и културни развој усклађен са потребама заштите и унапређења животне средине, који омогућава садашњим и будућим генерацијама задовољавање њихових потреба и побољшање квалитета живота. То је оно што нам је веома битно јер ова влада и председник Републике Србије Александар Вучић раде и боре се, пре свега, за будућност свога народа. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Кривокапићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик мр Игор Бечић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Јовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Радослав Јовић.

Изволите.

РАДОСЛАВ ЈОВИЋ: Даме и господо, када је Закон о заштити животне средине у питању, наравно да заслужује посебну пажњу. Зашто? Зато што је у директној корелацији и пропорцији са здрављем људи, животиња и биљног света. Свакако треба подржати све оно што иде у правцу тога да Србија заиста буде једна чиста и лепа земља. Кад путујемо и кад смо у прилици да из авиона погледамо мало нашу земљу, видимо колика је то лепота и колику је лепоту и богатство Бог дао на располагање грађанима ове земље и нашем народу.

Чини ми се да је проблем комуналног отпада у овом тренутку један од најтежих. Зашто? Зато што немамо разрађен систем одговорности, немамо довољно разрађен систем награде и казне за чињење и нечињење. Мислим да тај проблем можемо врло лако да решимо. Посебно

апострофирам проблем на сеоском подручју. У градовима смо како-тако решили тај проблем како одлагати комунални отпад. Нажалост, људи који живе у руралном подручју немају дефинисано где могу да одлажу свој отпад, а имају исте потребе и троше исте материје, употребљавају све оно што користе људи који живе у градским срединама. Да бисмо увели систем казне и награде и на том подручју Републике Србије, морамо тим људима, као држава и као локална заједница, да дефинишемо где могу и где морају да одлажу свој отпад који свакодневно стварају као и сви остали. Зато сматрам да у наредном периоду морамо апострофирати управо тај проблем и, господине министре, мислим да ви имате и снаге и воље да радите на том проблему да бисмо Србију очистили.

Године 2004, као председник Општине Краљево, ангажовао сам све живо да очистимо дивље депоније. Нажалост, после шест месеци су на истом месту биле. Тада сам схватио да тај проблем можемо решити једино тако да у сарадњи са локалним заједницама дефинишемо места која ће, наравно, бити урађена по одређеним еколошким стандардима и правилима; могу то бити и проточне депоније, које би се пуниле годину дана па се празниле итд. Значи, постоји више решења, како су ми још тад рекли људи који се баве екологијом. На тај начин ћемо и људима који живе на сеоском подручју омогућити да на адекватан и коректан начин одлажу свој комунални отпад.

Када људима дефинишемо где ће и како да одлажу свој отпад, тада имамо морално право, као држава, да и законе који се тичу кривичног и прекршајног гоњења пооштримо до максимума. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јовићу.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Даме и господо уважени посланици, дозволите ми да, мимо уобичајеног, овог пута искористим прилику, имајући у виду шта је народни посланик рекао, да сте управо рекли оно што наизглед за већину људи није разумљиво, а то је зашто је Србија у овој мери загађена дивљим депонијама. Да не верујете, проблем је заправо у томе што у нашим сеоским домаћинствима и сеоским атарима наши сељаци немају где да одложе свој отпад.

Ако се запитате како тог отпада није било уназад пре четрдесет, педесет и више година, одговор је прилично једноставан – до пре неколико десетина година у нашој земљи, која се другачије звала, није се у тој мери појављивао пластични отпад и све оно што је везано за њега, дакле готово неразградив. Углавном је то био у сеоским домаћинствима биоразградив отпад, који, и када га баце где год желе, у неком кратком року нестане. Појавом пластике, ПЕТ амбалаже и других материја које су заправо отпад,

које се не разграђују, ми смо почели да будемо прљава и запуштена земља, што заправо никада нисмо били.

Кључ је управо у ономе што сте ви рекли. Када наша комунална предузећа буду имала економске снаге... Није више проблем у томе да ли наши људи у Краљеву или негде другде, које често посећујем, не знају шта треба да раде, него немају довољно новца да то ураде. Немају довољно камиона да сакупе то смеће. Макар један контејнер, канта или посуда, како ми то кажемо, од једног кубика, за једно домаћинство, уз фреквентно одношење, сасвим је довољна да би Србија била чиста.

Ми смо недавно казнили једну особу која је у Расину бацила две-три кесе неког комуналног отпада зато што то не сме више да се ради, али ја истовремено кажем да ми морамо да обезбедимо, као држава и локална самоуправа, могућност тим људима да то одложе тамо где треба. Решење је у томе да се успоставе регионалне депоније чији ће оператери имати интерес да сваки килограм отпада уђе и да од тога направе новац. Хвала вам на томе што сте то приметили.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станислава Јаношевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народна посланица Станислава Јаношевић.

Изволите.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, као што је добро познато, радимо на усвајању Закона о заштити животне средине – веома комплексна област, пре свега мултидисциплинарна, јер се односи на здравље људи као и на развој биљног и животињског света, комплетну заштиту флоре и фауне.

Социјални услови свакако су битан фактор који утиче на примену овог закона јер је неопходно да у континуитету апелујемо на грађане како не би постојали појединци који ће стално загађивати средину, односно неће водити рачуна ни о рециклирању, ни о отпадним материјалима, нити о издувним гасовима. Просто, доћи ћемо у ситуацију, када буде овако добар закон на дневном реду, и ми ћемо га наравно усвојити из тих разлога, јер ће допринети позитивним ефектима његове примене, да ћемо и даље имати појединце који неће водити рачуна о отпадним водама, отпадним гасовима, дивљим депонијама. Онда, што би се народски рекло, цабе смо крчили.

Можемо утицати не само на тај начин што ћемо апеловати константно, многе од мојих колега су рекле да је неопходно да се то уведе и у основно образовање деце, са чим се апсолутно слажем, међутим, оно

што је од битног значаја јесте да утичемо и на очување аутохтоних врста. Неопходно је сачувати домаће говече, домаћу овцу, као и птице наравно, али оно што је пресудно, што чини једну врсту, јесте скуп, тј. род животиња које су сличних морфолошких или физиолошких карактеристика, са овог поднебља. Свакако да бисмо се поносили да и даље постоји буша или сличне врсте.

Оно што морам да наведем јесте, да бисмо сачували примену овог закона и оно што ће нам омогућити чланство у ЕУ, свакако да јесте коришћење Зеленог фонда, о чему су исто говориле колеге, али и ИПАРД фондова, како бисмо допринели заштити животне средине и очувању наше заједнице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Јаношевић.

По амандману, народни посланик Драган Шормаз.

Изволите.

ДРАГАН ШОРМАЗ: Желим само да подржим амандман колегинице, сматрам да треба да буде усвојен, и да додам аргументацији коју је она говорила да ми заиста морамо да учинимо много више него што сада чинимо за заштиту животне средине, пре свега за станишта животиња о којима је колегиница говорила, а то су наше врсте које ту живе и навикле су на подручја на којима живе.

Ми имамо различиту ситуацију у Србији: имамо делове Србије одакле се народ исељава, одлази, сви о томе говоримо по разним темама, и одређени простори Србије се празне. Рецимо, источна Србија, углавном рурална подручја, планинска подручја итд. Ту се шуме, веровали или не, чак шире у одређеним подручјима и имамо побољшање услова животне средине или станишта за животиње које ту живе. Међутим, имамо подручја на којима нашим чињењем, значи чињењем људи, цивилизацијом, развојем, урбанизмом, па и привредом, правимо проблеме и смањујемо станишта за животиње.

Веровали или не, зец је у Војводини скоро потпуно нестао, срнећа дивљач у Војводини има огромне проблеме. Причамо о птицама, ја вам кажем да је јаребица, као наша птица... Фазан није наша птица, он је донет из централне Азије. Јаребица, као наша птица, нестала је кроз до Алексинца; тек од Алексинца па доле према југу, пре свега због начина на који се ради пољопривредна производња, јаребица је сачувана. У осталом делу... У Војводини је више уопште нема.

Војводина је претворена у тепсију. Свега шест кома нешто посто, министар ће ме исправити, али мислим да мање од 7% шума тренутно имамо у Војводини. Причали смо о ветрозаштитним појасевима. То је друга ствар, и они су нам потребни, међутим, ми немамо више шума. Значи, у Војводини се све... А знамо, говоримо и о проблему узурпатора,

који обрађују и оно где не би смели да уђу са пољопривредним машинама. Имали смо проблем у поплавама 2014. године да нико није могао да приђе до обалоутврда зато што су биле дубоке оранице и на местима где им није било место. Имали смо и ту врсту проблема 2014. године кад су биле велике поплаве.

Ми морамо да променимо станишта. Није све у профиту, није све у динару. Ако причамо о животној средини, морамо да знамо да у једном делу морамо и да се одрекнемо, или они који обрађују земљу у Војводини морају да се одрекну у једном делу, али заиста малом делу, великог профита. И то им неће пасти тешко, онима који то раде. Свугде у свету се то ради, нарочито у Европи, у ЕУ, где стремимо да идемо.

Значи, потребно је да донесемо, министре, ја мислим да је ваше министарство то досад... Ми смо овде у Скупштини говорили, правили смо на ту тему и јавну расправу у ранијем периоду, и док је господин Блажић био председник Одбора за заштиту животне средине овде. Он је сад код вас државни секретар, он зна о чему говоримо овде, и многи исто знају о чему говоримо.

Ми морамо да направимо законску обавезу за пошумљавање, законску обавезу за прављење ремиза, да бисмо спасли ситну дивљач о којој сам говорио малопре, и птице и зечеве. Ја сам донео један пројекат из Брисела, донећу га код вас, који се ради у Немачкој, Белгији, Енглеској, где се, на 500 хектара, за 20 хектара власницима, фармерима, сељацима или онима који обрађују земљу помаже да раде те ствари, да раде станишта за животиње које живе на том подручју, нарочито за ситну дивљач, али то ће бити спас за све. То је једини начин. Једини начин је да одредимо део који мора – мора, чак и на обрадивој површини – да буде заштићен од обрађивања. Другачије нећемо ово зауставити и нећемо имати...

Ко се вози колима, и тиме ћу завршити, од Београда до Будимпеште или од Београда до Загреба, може да види разлику, чисто, очима својим може да види разлику како је кад се вози кроз Војводину, а како је када се вози кроз Славонију или Мађарску. Тамо ћете видети и шуме, и мочваре, и жбуње и ово што ми ловци зовемо ремизе. Код нас то нећете видети нигде; чисто, равно. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем се.

Реч има министар Горан Триван.

ГОРАН ТРИВАН: Господо посланици, ево теме која је суштина животне средине не само у смислу ублажавања климатских промена него и приче о ономе што су колеге и колегинице причале о биодиверзитету. Без шума и без пошумљавања нема приче о заштити животне средине и нема приче о заштити биодиверзитета.

Војводина је, у праву сте, негде испод 7% пошумљена. Ми имамо специјално тело које смо направили заједно са војвођанском владом да би се бавило свим питањима екологије.

Оно што је важно да знате, то је да је, подсећања ради, Београд у протеклих неколико година пошумио преко седамсто хектара површина. Дакле, може се. Ми ћемо ове године на конкурс који управо спроводимо потрошити, односно инвестирати преко четрдесет милиона динара у пошумљавање, везано за пределе што се тиче и ове ствари.

Ово је само припремна година како бисмо локалне самоуправе и остале убедили да треба да размишљају и да буду спремни следеће године. Ми ћемо следеће године много више пара улагати у пошумљавање. Све организације које спомињете биће нам врло важни савезници у томе да свуда, макар за почетак на површинама које су јавне, не морамо да идемо још увек у приватне... Само кад бисмо то пошумили, мислим да би Војводина била значајно пошумљенија него што јесте. Ово је почетак нечега што ће, мислим, за неколико година почети да даје озбиљне резултате. То што ви покрећете јесте тема за коју ја мислим да Србија од ње зависи а да тога још, изгледа, није свесна. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем се.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Драгана Баришић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Драгана Баришић.

Изволите.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем се.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге, поднела сам амандман на 1. члан овог закона с циљем да се подстакне свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на развој биолошког диверзитета.

С обзиром на то да долазим из Крушевца, желела бих да истакнем да Град Крушевац води рачуна о заштити и квалитету животне средине и, наравно, ради на очувању. Наиме, пре тачно годину дана подигнут је камен темељац и почело се са изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода, што је заиста јако битно. Ево, већ неколико дана овде смо расправљали колико је битно очување наше животне средине и остављање здраве животне средине нашим поколењима. Ова инвестиција вредна преко 14.000.000 динара довешће град Крушевац међу најразвијеније када је ова област у питању. И, ево, увелико се ради.

А да је Влада Републике Србије решена да заједничким мерама чува нашу животну средину доказ је и то да сте на отварању те фабрике били управо ви, заједно са министарком Зораном Михајловић. Иначе, грађани

Крушевца и околних места највећу захвалност за остварење овог пројекта дугују господину Александру Вучићу и господину Братиславу Гашићу, јер су они подстакли реализацију овог пројекта.

У дану за гласање подржаћемо ове добре законе.

Вама предлажем да наставите овим темпом и да заједно чувамо и оставимо нашој деци здраву животну средину. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Блажа Кнежевић.

Изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, заштита животне средине представља један од најважнијих сегмената за здрав начин живота у Србији. Изменама и допунама овог закона треба решити разлике које постоје између Закона и међународних обавеза, које треба ускладити.

Наравно да у расправи о овом закону нису изостали напади ових препаметних из тзв. Савеза за Србију, чији новопечени представници овде у Скупштини на својим бирачким местима не вреде два-три гласа.

Иначе, ових дана у Шапцу смо имали пример праве еколошке бомбе. Док градоначелник Шапца Небојша Зеленовић заједно са својим специјалним саветником Душаном Петровићем кује план како да 6. новембра у Стразбуру по ко зна који пут омаловаже и блате своју земљу у покушају да заштите своје грехове, наравно, водећи рачуна да њихов пут не иде преко Сремске Митровице и Пожаревца, дотле је у Шапцу у насеље Касарске ливаде данима доношен најгори отпад. Он је буквално просипан у двориште фирме „Машинокоп“, где се Јавно комунално предузеће „Стари град“ налази у закупу јер је њихово земљиште Градска управа продала за око милион евра и послала сопствено јавно комунално предузеће у подстанаре. У дворишту се, у зависности од ситуације, налазило у просеку око 50 тона смећа, и то у градској зони, у једном великом насељу! Тај отпад је временом постао стециште окупљања великог броја пацова и змија. Да бих мало увеличао то, да покажем како то изгледа и како изгледа у дворишту...

Да трагедија буде већа, само ограда дели овакве еколошке бомбе од установе за децу с посебним потребама, где се иначе налази и парк где се деца играју и кухиња у којој се припремају оброци. У непосредној близини је и црквено двориште, које је такође угрожено.

Дакле, то ђубре Душан Петровић и Небојша Зеленовић су крили од грађана Шапца. Ово представља само део бахатости и ароганције према грађанима Шапца овог шабачког дела екипе Савеза за Србију.

Господине министре, пошто је у Јавно комунално предузеће долазила Републичка инспекција за заштиту животне средине, Шапчани очекују одговор шта су тамо затекли, шта су нашли и, наравно, одговорност за учињено. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Мајкић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Александра Мајкић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре са сарадницима, када говоримо о унапређењу екосистема, биотопу и биоценози у Републици Србији, не можемо, поготово ми који долазимо из северне покрајине наше државе, да се не осврнемо на пошумљеност региона из којег долазимо, пре свега ја која долазим из Кикинде јер Кикинда припада најмање пошумљеним градовима у Србији – око 1%. Ако гледамо који је просечан проценат пошумљености у Европи, по различитим изворима, он је између 30 и 40%, у Србији, уколико не гледамо квалитет шума, тај проценат је око 26-27%, у Војводини између 6 и 7%, а у Кикинди, нажалост, само 1%.

Пошумљавање и уопште ветрозаштитни појасеви, који недостају у северној покрајини наше државе, имају вишеструки значај. Не само да утичу на смањење аеро-загађења него смањују и ветрове, па самим тим утичу и на смањење испаравања. Тако је, по неким проценама, влажност ваздуха тамо где има више шума и ветрозаштитних појасева већа и до 15%. Такође, ветрозаштитни појасеви утичу на повећање безбедности у саобраћају, што је свакако актуелно у Србији ових дана. И не само ових дана него, нажалост, претходних година.

Оно што ми је веома битно јесте да су у последњих неколико година и Град Кикинда и Покрајинска влада (сада чујем и од вас, господине министре) препознали да је ово горући проблем, да је ово приоритетна област, да од улагања великих средстава у ову област зависи не само оно што сам претходно набројала него и здравље људи који живе у овом региону. Покрајинска влада је, колико имам података, у Стратегији дала процену да би у наредних неколико година са 6-7% пошумљености пошумљеност у Војводини требало да буде 14%. А Град Кикинда је у претходне три године засадио око 40.000 нових стабала, што наравно није довољно.

Поздрављам вашу иницијативу да се следеће године још више средстава издвоји за ову област, као што поздрављам велики напор локалне самоуправе, али у овоме ћемо морати да истрајемо пошто сигурно

неће трајати ни једну, ни две, ни пет година, него ће то бити дуготрајан процес, који ће нам свима донети боље. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић, по амандману.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

У неколико узастопних амандмана, без обзира на то да ли се односе на очување екосистема, биолошког диверзитета или аутохтоних врста, размењују се аргументи о ветрозаштитним појасевима. Савести своје ради и познавања чињеница ради, да не бисмо и следећег редовног заседања на пролеће и следећег јесењег 2019. године итд. оговарали проблем недостатка ветрозаштитних појасева, то неће бити могуће решити без измена Закона о шумама.

Ми смо упозоравали министарку на озбиљан пропуст који је направљен за површине тако да за део уз саобраћајнице практично нико није надлежан. У Министарству, ако икако буде могуће да то средите подзаконским актима, што не верујем... Али онда треба да поднесете измене и допуне Закона о шумама и Закона о саобраћају, са нашим договором да немамо ни расправу, ни овај посебан осврт на амандмане, ни предлагање, него да просто омогућимо, ако ће бити средстава за ветрозаштитне појасеве, да имате чит и јасан пропис по којем ћете бити надлежни да се то догоди. Иначе су ветрозаштитни појасеви били огроман проблем због сукоба прописа.

Ја не знам зашто људи мрзе ветрозаштитне појасеве, али ако постоји нешто што је корисно, што подразумева... Добро, не микроклиматски, али ако погледате случајеве јаких ветрова, великих падавина, снежних поготово, онда су ветрозаштитни појасеви, осим што чувају горњи слој на ораницама и ниско растиње, права благодет и потпуно су природни. Ми их немамо, осим на врло ретким локацијама, нажалост, али их нећемо ни имати ако не уподобите прописе.

Неколико колега из владајуће већине и нас неколико из опозиције имамо пуну сагласност о томе. Мислим да је најједноставнији начин да мењате Закон о безбедности саобраћаја пошто има један индигни пропис да сенка дрвета не сме да падне на асфалт. Не бих знала зашто сенка не може да осенчи асфалт, али постоји и то. Као и последње измене Закона о шумама којима сте практично развластали било кога да води рачуна о појасу земљишта где би било ветрозаштитних појасева.

Не сумњајући у стручност и како се ветрозаштитни појасеви граде, мислим да је ово претходно питање, да не оставимо свима нама оговарање тог проблема за следећа заседања. Знајем да то не може у оквиру ИПАРД програма и да се заиста тангентно граничи с темом, али с обзиром на то да је аргументација у амандманима, желим да кажем.

И, када већ узимам реч, можда није на први поглед везано са проблемима ко сме и ко добија дозволу за ветрозаштитне појасеве и који закони то спречавају, али јесте везано са заштитом животне средине – то је напор колегинице Наде Лазих и мој да се ураде карте ерозија. Нама је било обећано да ће се новац од енормних десет милиона динара за то издвојити. То се никада није догодило. Па вас молим, ево, овом пригодом, пре него што се припреми буџет за 2019. годину, да се консултују стручњаци са Рударског и Шумарског факултета, има их, и да се уради реновирање карата ерозије, да се ураде новим технологијама и да то буде плаћено из буџета за 2019. годину.

Знајући капацитете када је ова област у питању, знајући колико људи воле да причају о заштити животне средине а да апсолутно ништа не ураде, успут, ево, анегдотски, овде сам неколико пута чула да говоримо и о човековој средини. Човекова средина је пупак, а ово је животна средина. Дакле, до нивоа друштвено прихватљивог да причате позитивно о заштити животне средине, колико год је добро што је то висок ниво, толико је ужасно лоше што улажемо страшно мало рада за примену прописа.

Дакле, то су моје примедбе, које се тичу и екосистема и биодиверзитета, мање-више, знам, невезано са ИПАРД-ом, али ако почнемо сада, прво пролећно грађење ветрозаштитних појасева можда може да буде у пролеће 2019. Ако не изменимо прописе дотле, неће га бити ни 2020. године.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Захваљујем се.

Дозволите ми само кратко. Најпре, колегинице су сасвим, хтео сам да кажем исправно али нисам ја ту да процењујем шта је исправно а шта није, али у сваком случају за мене згодно, споменуле питање пошумљавања.

Имајући у виду конкурс о коме смо причали, да кажем чињеницу да смо ове године Кикинди определи 4.380.000, Старој Пазови 4.500.000, Белој Цркви 731.000 итд. То вам говори да стварно мислимо о томе и да радимо на томе. Војводина је, дакле, најугроженија што се тога тиче, без обзира на то што је Србија просечно пошумљена 27%.

Ово што је колегиница такође сад споменула, ми имамо проблем са различитим надлежностима. Постараћемо се да покушамо да нађемо консензус с осталим министарствима, да видимо где је решење, јер мислим да је апсолутно неопходно решење – ветрозаштитни појасеви и све оно што спада у пошумљавање.

Да не дужим, што се тиче карте ерозије, ту сам апсолутно на свом терену, ми у овом тренутку израђујемо методологију за израду карте ерозије и то ће апсолутно ићи. Много је важно питање. Климатске промене су практично парадигма, ерозије, бујице итд. Према томе, можете очекивати да ћемо у догледно време, Шумарски факултет и остали раде на томе, чим пре, да завршимо и да покушамо у ходу да се усагласимо са прописима или ...

Искрено речено, мислим да би шуме и све оно што је везано за шуме као ресурс морало да буде у надлежности овог министарства, јер би тад поглед на све то био много другачији. Док се то не деси, ми ћемо покушати са колегама из пољопривреде и других министарстава, чак и саобраћаја, како сте рекли, да видимо у чему је проблем и да покушамо то да решимо, ако је могуће, у најскорије време. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре Триван.

По амандману, реч има народни посланик Александар Југовић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ЈУГОВИЋ: Министре, председавајући, колеге, желим да укажем на потребу појачаног надзора када је у питању заштита река у Србији.

Сведоци смо честих еколошких катастрофа проузрокованих одлагањем хемијског отпада у реке. Проблем који би требало решити је и свакодневна неконтролисана експлоатација песка из корита река, што утиче на помор рибе. Дакле, требало би предузети све мере како би само они који имају дозволу у контролисаном обиму користили своје право. Зато упућујем апел министру за екологију да обрати пажњу на овај проблем који се свакодневно јавља. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Југовићу.

По амандману се јавио народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Па, истине и чињеница ради, а везано за расправу о амандману наше колегинице, чули смо у претходном периоду доста ствари које не стоје. Добро је да постоји начелна сагласност свих нас овде о потреби заштите човекове околине, или животне средине, добро је да постоји и начелна сагласност када су у питању ветрозаштитни појасеви, али добро је и да напоменем оно што се дешавало у прошлости. Нико од нас не мрзи ветрозаштитне појасеве као што нам се спочитава из опозиције, али имамо доста ружно сећање када је у питању тема ветрозаштитних појасева, нарочито ми у Војводини. Ви сте то добро рекли, министре, Војводина има велики проблем, а датира још из 2010. године.

Још 2010. године из Покрајинске владе је издвојено 40.000.000 динара за пошумљавање 395 хектара у Суботици. Било је предвиђено да у катастарској општини Ђурђин буде пошумљено 203 хектара, у Жеднику 102 хектара, у Бикову 89 хектара. Наравно, тај новац из Покрајинске владе је исплаћен у износу од 40.000.000, а знате како је пошумљавање завршено? Од она 203 хектара у Ђурђину пошумљено је 25 хектара, од она 102 хектара у Жеднику пошумљено је 13 хектара, а од оних 89 у Бикову није пошумљено ништа. Новац је, наравно, исплаћен, а шума нема нигде. Да је тај посао тада урађен како треба, не бисмо данас имали причу нашег колеге Шормаза, него бисмо имали у Војводини, као и у Славонији, као и у суседној Мађарској, непрегледне шуме.

Само желим да кажем да ми немамо ништа против ветрозаштитних појасева, како нам рекоше колеге из опозиције, нити мрзимо ветрозаштитне појасеве, него имамо једно заиста лоше сећање када је у питању ова ствар.

Ја вама честитам на свему што радите, и када је у питању пошумљавање али и када је у питању овај законски предлог који је пред нама, о којем ћу нешто мало касније. Просто, имао сам потребу да скренем пажњу да престанемо у расправи о амандманима да спочитавамо неке нешто за шта смо сами били криви у претходном периоду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народна посланица Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Поновићу да је предлога за измене закона и предлога за позиције на буџету, за буџет, предлога измене Закона о безбедности саобраћаја и предлога измена Закона о шумама било када су у питању ветрозаштитни појасеви.

Немам ништа против тога да народни посланици упорно нешто зову „човекова околина“ и „човекова средина“ и да притом буду поносни на своје незнање, то је право свакога, али стварно имам против да вам се понуде измене и допуне закона, да вам се понуде прописи о ветрозаштитним појасевима, да нећете да прихватите и да онда изводите приче о томе на шта се има или нема сећање.

Ово сећање делимо, колега, јер се дешавало у овом и у претходном сазиву, јер годинама причам о томе како да решимо проблем надлежности што се тиче ветрозаштитних појасева. С обзиром на то да сам ја једна јако доброћудна особа, за све незаконите радње у Суботици имате Полицијску управу у Суботици, имате коалиционе партнере тадашњих, из Суботице, за које ви кажете да су кршили закон, то је Савез војвођанских Мађара. Имате право и надлежност за подизање кривичних пријава за злоупотребу

буџета, имате право да нешто урадите и за то имате и моју подршку. Имате и право да само оговарате, али од тога неће бити ни ветрозаштитних појасева, од тога неће бити ни законитог коришћења буџета, од тога неће бити бољег екосистема и неће бити бољег биодиверзитета. То је такође слободан избор. Ја никоме не спорим избор да само оговара проблеме. Свачије право.

Такође браним свој избор да се бавимо чињеницама, да покушам да помогнем и овом министарству, као и у претходним сазивима, са озбиљним проблемом који имамо када су ветрозаштитни појасеви у питању. Покушали смо неколико пута, али, у оквиру народне пословице, цаба је певати оном ко не чује. Сада покушавамо поново надајући се да има ушпију. Нада је увек потребна.

Понављам, потребна је синхронизација прописа, јер је просто испуштена надлежност за ту малу површину уз друмове, регионалне, субрегионалне, ауто-путеве, где год хоћете. За ауто-путеве је још најмањи проблем, мада је и то проблем. Проблем је за одржавање код ауто-путева јер су вам прописи у сукобима. И одатле нам се јавља то заоравање и одатле се јавља затрпавање водоодводних канала уз путеве, што можете да видите по Банату, Бачкој, свуда по Србији где имате равније делове, где су вам потребни водоодводни канали.

Дакле, ако желите да проверите, јер имате право да верујете колегама да је ово први пут да ја говорим о ветрозаштитним појасевима, доступна вам је документација Скупштине, доступне су вам све врсте предлога које смо имали када су у питању ветрозаштитни појасеви. И заиста вам је на располагању, ако мислите да ишта вреди, моја подршка да се прописи уреду у току ове календарске године и да и ветрозаштитни појасеви и ерозија уђу с јасном позицијом у буџет за 2019. годину, када буде, сада је вероватно негде на Влади, међу министарствима, али када буде, по Закону о буџету, од 1. или од 15. новембра и у Скупштини.

То су ствари о којима треба да се договоре политичке странке, преко партијских тараба, то су ствари о којима треба да се договоримо ми у Скупштини, да се овде о њима има сагласност, без посебне расправе, заиста гласањем. То је начин да докажемо зрелост, да имамо свест о општем интересу, јер су обе ствари општи интерес. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Милимир Вујадиновић.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Не сумњам ја да сви ми овде имамо сећање, само ми се трудимо да наше сећање досеже што даље, а неки други или се не сећају или не желе да се сећају. Ми се, ето, просто сећамо те 2010. године, сећамо се тих 40.000.000, сећамо се тих 400 непошумљених хектара.

Што се тиче рада полицијских управа, тужилаштва и неких других ствари, сећамо се да су неки министри из претходног периода, који су из Суботице игром случаја, а бавили су се овим питањем којим се данас бави министар Триван, предмет полицијских и истражних органа. Али, добро, то је већ друга ствар, остављамо то полицијским, истражним и судским органима Републике Србије, који, за разлику од тог периода ког се ми сећамо, сада раде свој посао.

Сећамо се како је тај посао заштите животне средине, или човекове околине, изгледао у том периоду, а видимо како изгледа данас. То су просто чињенице, кад на њима већ инсистирамо. То су чињенице. А ово су све сећања, и моје колеге из Српске напредне странке и ја трудићемо се да увек подсетимо грађане како је то било у прошлости, колико год се неко други трудио да то сећање избрише из нашег друштва. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народна посланица Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Ништа радије него да се сви сећамо, пошто се ја сећам апсолутно свега, али још радије да се уздржимо од лагања, то би доста пристојно било. Који део хоћете?

(Александар Мартиновић: Онај први, од 2008. до 2012. године.)

Од 2008. до 2012. године? Шта вас занима између 2008. и 2012. године?

(Александар Мартиновић: Како сте пошумљавали Војводину.)

О пошумљавању Војводине. Дакле, све детаље, укључујући клеветање и ружење министра Оливера Дулића.

Изволите?

(Александар Мартиновић: Ко га је ружио? Само сам питао да објасните како сте пошумљавали Војводину.)

Ружење и клеветање.

(Председавајући: Колегинице, Чомић, изволите, добили сте реч. Немојте, молим вас, водити дијалог са народним посланицима. Изволите.)

Ја бих, али, како да вам кажем, они су заинтересовани. Нисам ја прва почела, они питају. Ја сам пристојна, ја сам из Војводине. Ја и кад сам сама, станем у ред. Кад ме питају, ја одговорим.

Дакле, ако може без ружења и клеветања министра Дулића, може; ако не може, опет добро. Ако желите да клеветањем министра Дулића себе данас учините бољим, моја најдобронамернија сугестија је – неће то дати успеха. Али ако желите да објасните да је цео законодавни оквир о којем данас причамо донет између 2008. и 2012. године, да је то један од разлога зашто немамо мерила за 27, зашто имамо само потребе за изменама и

допунама Закона о заштити животне средине и вероватно Закона о управљању отпадом; ако желите да разговарамо о томе зашто су многа добра решења без рационалних разлога укидана и уклањана из правног система; ако желите да разговарамо зашто је уклоњена Агенција за хемикалије, што је једна од највећих грешака које су се догодиле, или Агенција за нејонизујуће зрачење... У истој Скупштини је мени речено да сам ја измислила нејонизујуће зрачење, да то не постоји. И Оливер Дулић је, вероватно, измислио нејонизујуће зрачење. То би било много згодно пошто је то доста важна ствар у физици, али нажалост није тачно.

Дакле, свака врста било чијег избора да ружењем и клеветањем других представља себе бољим него што јесте слободан је избор, који ћу ја бранити, али воља да се ружи Оливер Дулић без обзира на чињенице такође је нешто за шта могу да вас замолим да добровољно одустанете. Јер, и оно што је била кампања против њега лично и оговарање и клеветање за све оно што су он и људи из Министарства урадили ипак даје епилог у судским процесима, за које, понављам, ја сам прва „за“, за свакога, неутрално, јер је то део владавине права.

И, да поновим, све врсте незаконите употребе буџета у Суботици на располагању су и по информацијама од коалиционог партнера из 2010. године, Савеза војвођанских Мађара и Социјалистичке партије Србије, можда. Било би добро да заједно тражимо да се заиста дође до чињеница, да се у процес ставе сви који су одговорни, па да онда буде јасно да је ипак јача међу свима нама воља за оговарањем, ружењем и клеветањем и воља да негативним дефинисањем других сами себи изгледамо бољи, него што нам је воља да не буде злоупотребе буџета, да заиста буде разговора о чињеницама и да буде неког доброг ефекта и од ових измена закона које се тичу заштите животне средине. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Чомић.

Повреда Пословника, народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући. Члан 107.

Не можете доводити у заблуду јавност и овај уважени дом тиме што ћете стално мењати тезе. Не смете то допустити, председавајући.

Нико овде никога не ружи и не клевете, то је нама понајмање намера, било ког грађанина Србије, ко год он био, из ког год града да долази, па тако ни бившег министра Оливера Дулића. Овде је суштинско питање шта је са 400 хектара непошумљених површина у Војводини, тј. у Суботици. То је суштинско питање. Не причамо ми овде о било коме, о мржњи, о клеветама. Мржње и клевете долазе према председнику Вучићу, пре свега. Ми питамо шта је са 400 ха површина које су биле предвиђене за пошумљавање у Суботици и шта је са четрдесет милиона динара

исплаћених од тадашње Покрајинске владе, то је суштинско питање. Замена теза неће довести до сакривања нашег сећања.

Ако су у питању чињенице и све оно што је радило, ако ме већ враћате, министарство на чијем челу је био тадашњи министар Оливер Дулић, ту су правосудни органи, мислим да су чак и дали своју последњу реч. Али знамо и ми у Суботици врло добро, сећамо се Ипсилон крака, шта је све рађено на њему, сећамо се обећања да ће, како каже, своју политичку судбину везати са судбину Ипсилон крака. На исти начин је завршена и политичка судбина тадашњег министра и судбина Ипсилон крака. Ево, данас је изграђен, хвала богу, у завршној је фази. Сећамо се Народног позоришта, Палића, али и ових 400 хектара и 40.000.000, да не мењамо тезе. Никога не клевећемо, никога не мрзимо, само питамо шта је са 40.000.000 и 400 хектара. То је суштина данашње расправе у Парламенту.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Вујадиновићу, у највећем делу вашег излагања кроз које сте указали на повреду члана 107. Пословника о раду Народне скупштине Републике Србије ја се у потпуности слажем, у смислу да Србија данас јесте уређена правна држава у којој функционишу институције система.

И, да вас замолим да онај део, а на то сте и ви указали, који се тиче судских процеса оставимо надлежним органима, надлежним институцијама, да добију свој епилог. Просто, свако у Србији треба да ради свој посао, па тако и ми да наставимо да радимо посао за који смо преузели одговорност, а то је да наставимо расправу по амандманима.

Само, морам да вас питам да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника. (Не.) Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Студенка Ковачевић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, даме и господо народни посланици, знам и ја понешто о тој акцији „Очистимо Србију“ када су у свакој београдској општини садили по неколико туја, али су заборавили да их заливају тако да су тује увенуле.

Као што сам истакла у начелној расправи, а и многе моје колеге су констатовале, и после силних апела да не уништавамо околину, ми своје лоше навике, нажалост, нисмо променили, и даље немилосрдно загађујемо и реке, и шуме и језера. У праву су колеге када кажу да је решавање проблема оваквог типа врло скупо, посебно ако се узрок проблема не заустави, а континуирано имамо трошкове изазване немаром људског фактора.

Сви смо свесни да морамо заштитити природна добра и јасно нам је да тиме штитимо будућност генерација које долазе, међутим, очигледно је да нам то није довољна мотивација. Да будем прецизнија, једном делу грађана то није довољна мотивација. То нас доводи до закључка да се и у нашој земљи те ствари морају решавати једино строгом мером кажњавања. Све развијене земље имају овакву праксу, немар и лењост строго кажњавају и на тај начин обезбеђују чисту средину и за садашње и за будуће генерације.

Испоставља се да иако нам деца имају високу свест о заштити животне средине и чувању природе јер их томе учимо у школи, како расту, немају увек добар пример пред собом. Ми им морамо давати тај пример, а ако нас на то не може обавезати морал, онда виша новчана казна свакако може. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Ковачевић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Мићин.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Жарко Богатиновић.

Изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважени министри са сарадницима, данас је задовољство учествовати у расправи о појединостима Закона о заштити животне средине с обзиром на то да град Лесковац, одакле долазим, има три важна еколошка ресурса на која смо поносни. То су: Централно постројење за пречишћавање отпадних вода, акумулација Барје и водосистем Барје са фабриком воде у Горини и, наравно, Регионална санитарна депонија Жељковац, на коју поред града Лесковца још из шест околних општина довозе и одлажу чврст комунални отпад.

Предложеним изменама и допунама Закона у чл. 1. и 2. предлаже се изузетак од обавезе спровођења јавног конкурса за средства Зеленог фонда Републике Србије за припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи ЕУ.

Шта то значи? У пракси је огледни пример проблем с којим се Град Лесковац сусрео при реализацији пројекта изградње постројења за пречишћавање отпадних вода, који је финансиран од стране ИПА фонда ЕУ у вредности од 10,4 милиона евра.

Као што вам је добро познато, Град Лесковац је успешно завршио прву фазу пројекта, али је при настанку друге фазе, која је одвојени део

пројекта, имао проблема управо због спровођења јавног конкурса и захтева ЕУ да се пројекти из ИПА фондова спроводе према утврђеној методологији за такву врсту пројекта, коју наше законодавство не препознаје. Морали смо да одабраном понуђачу откажемо ангажман јер није био у могућности да припреми тендерску документацију на одговарајући начин, што је довело до одступања од термина плана за реализацију самог пројекта.

Уложеним заједничким напорима Министарство пољопривреде и заштите животне средине Владе Републике Србије и Град Лесковац, као партнери на пројекту, својим ангажовањем завршили су тендерску документацију и одабрали извођача радова, са којим је априла 2017. године потписан уговор о пројектовању и изградњи друге фазе постројења за пречишћавање отпадних вода у Лесковцу, у вредности од три милиона евра.

Град Лесковац је на време уочио потребе својих суграђана, имао визију да реализацијом бројних пројеката допринесе заштити животне средине, одрживом развоју града и стварању конкурентне привредне климе и да буде пример добре праксе другим јединицама локалне самоуправе у Републици Србији. Наиме, град Лесковац се као мало која локална самоуправа може похвалити да има висок степен изграђене комуналне инфраструктуре у области водоснабдевања, канализације, пречишћавања отпадних вода и управљања отпадом.

Као што је познато, Србија у овом тренутку пречишћава тек око 8% комуналних отпадних вода, а план је да се до 2041. године у потпуности сагласимо с европским стандардима за ову област, што значи да је у наредне 23 године потребно изградити 320 постројења за пречишћавање отпадних комуналних вода, укупне вредности око пет милијарди евра.

Марта 2016. године, на ушћу Ветернице у Јужну Мораву, у селу Богојевце, на површини од преко шест хектара, завршени су сви радови на савремено опремљеном постројењу за пречишћавање отпадних вода, што представља прву фазу пројекта – линија воде са делимичним третманом муља. Друга фаза, комплетирање линије муља, обухвата дигестију муља и производњу био-гаса, и у току је реализација пројекта. Локална самоуправа је обезбедила комуналне услове, учествовала финансијски с аспекта обезбеђења средстава за услове, сагласности, дозволе и комплетном администрацијом. Трећу фазу пројекта представља проширење канализационе мреже у оквиру пројекта ОРИО холандске владе, у износу од осам милиона евра, а пројекат обухвата изградњу деведесет километара канализационе мреже за 16 приградских насеља, чиме ће се стећи услови да око 20.000 становника буде прикључено на ову мрежу.

Могу с поносом да кажем да у је у понедељак, 8. октобра 2018. године, званично потписан споразум о додели неповратних средстава за фазу имплементације пројекта ОРИО – Изградња и доградња канализационе мреже, трећа компонента пројекта „Управљање отпадним водама града Лесковца“. Томе сте и ви, министре, присуствовали, поред холандског амбасадора и наравно градоначелника Града Лесковца др Горана Цветановића. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Јован Палалић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Мирко Крлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Крлић.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господине министре, даме и господо народни посланици, Закон о заштити животне средине, или измене и допуне тог закона, по некој логици треба да буде најмање споран (бар политички споран) закон. Овај амандман има намеру да ту чињеницу појача и истакне екосистем и развој екосистема, који треба да унапреди све животне услове или, боље рећи, услове живота у нашој земљи.

Колико је развој екосистема важан, све више схватају сви наши грађани. И расправа, у начелу и мојих колега кроз амандмане, много о томе је рекла, али мене чуди чињеница да се баш овде налази простор за сејање дезинформација, сејање панике и забринутости код једног дела грађана. Амандмани које ћу у даљој расправи бранити имаћу управо ту примену, да разобличи лоше информације.

Последњи пример злоупотребе информација јесте стање у мом граду Зрењанину где стиже, највећа досад, инвестиција од милијарду долара од стране кинеског партнера, великог произвођача гума. Уместо да поделимо радост због нових 1.500 радних места, због успеха заједничког, због покретања грађевинске оперативе, због пуњења буџета како државе тако и града и чињенице да ће Зрењанин за две године бити вероватно први град у Србији који неће имати незапослених људи, сеје се страх од тзв. прљаве технологије, од еколошке бомбе коју ће оваква фабрика донети. Питамо се, наравно, какав је циљ и каква је намера.

Заборављамо да је у центру града годинама, деценијама радила фабрика „Тегум“ – гумарска индустрија има традицију у Зрењанину – и никада није забележено ниједно загађење. Та фабрика је функционисала са технологијом далеко испод савремене технологије коју ће имати нова

фабрика. Наравно, „Тегум“ је нестао, иако је била врло успешна фирма, у време познате пљачкашке приватизације после 2000. године.

Када директно питате оне који сеју панику и страх међу грађанима одакле им подаци да се овде ради о еколошкој бомби, обично добијете једну исту тврдњу, да је нуспродукт гумарске индустрије чађ, а чађ уништава екосистем. Једино што је тачно у свему овоме јесте да чађ има везе са гумарском индустријом, али се чађ пре свега користи као сировина, и не треба бити ни технолог ни инжењер да бисте то сазнали, због боје и због тврдоће или мекоће саме гуме. А чађ се производи у фабрици чађи. Колико се ја сећам, постојала је само једна у великој СФРЈ, и то у околини Загреба, и не знам да ли још увек функционише.

Онда се питамо где су границе људске злобе и зависти. Зар је сејање панике и потреба да се подигну грађани како би се можда отерао овај велики инвеститор цена за политичку, материјалну и економску штету, која жели да се нанесе из оних мозгова без знања, стручности и било какве одговорности? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Славиша Булатовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Славиша Булатовић.

Изволите.

СЛАВИША БУЛАТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

На Предлог закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине подносим амандман на члан 1. у смислу да се дода нови став 2, који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на развој еколошког образовања“.

Еколошко образовање, наиме, представља стицање знања, вештина, навика и ставова о еколошким особеностима и законима у животној средини и, између осталог, саставни део је образовно-васпитног процеса.

Развијање еколошке свети, културе и мишљења кроз еколошко образовање становништва је веома важно, што се показало и у пракси. Наиме, Врање има своју депонију „Метерис“ и то је прва санитарна депонија у Републици Србији по европским стандардима, изграђена још 2002. године од средства прикупљених самодоприносима. Град Врање се ранијих година суочавао са проблемом дивљих сметлишта. Приликом израде катастра дивљих сметлишта 2011. године мапирано је преко 185 локација на територији самог града. У међувремену, радило се на санирању сметлишта паралелно са едукацијом становништва у области екологије и данас можемо да се похвалимо да имамо занемарљив број дивљих сметлишта у граду, и то углавном у удаљеним и неприступачним руралним подручјима.

Едукација становништва у области заштите животне средине у Врању најбоље се можда огледа у томе што је Јавно предузеће „Комрад“ успело да смањи количину депонованог отпада који не може да се рециклира и на тај начин продужи сам радни век депоније „Метерис“, која је иначе требало да буде затворена 2017. године, али је њен радни век продужен за још пет година. Такође, финансијски ефекат од продаје рециклабилних сировина није занемарљив.

Главни циљ еколошког образовања је да се створи свест код људи да је потребно ангажовано се укључити у очување и заштиту животне средине. Потребно је научити људе да се коректно односе према животној средини, а не само да природу користе као ресурс. Неопходно је створити нове моделе одрживог развоја и научити сваког појединца да и мале акције имају позитиван утицај на животну средину. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Бојанић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Бојанић.

Изволите.

ЗОРАН БОЈАНИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Иоле озбиљно друштво, када размишља о свом свеукупном развоју, полаже велике наде и у еколошки одрживи развој. У том случају и наша држава је на правом путу, односно председник пре свега води такву политику (још као премијер) а и постојећа влада. Значи, на првом месту је еколошки одрживи развој и уопште одрживи развој. Када то говорим, тврдим да радимо и стварамо у садашњости а мислимо о будућности, мислимо на генерације које ће доћи из нас.

Пошто ја волим да зборим о одрживом развоју, а први стуб одрживог развоја јесте еколошки развој и екологија, нећу данас говорити ни о опушцима на нашим улицама, ни о пластичној амбалажи, ни о дивљим депонијама, јер, за дивно чудо, после годину дана проведених у Италији, када сам се вратио у Србију, ухватио сам себе да идем улицом и скупљам опушке, пластичне флаше и стављам их у канту за смеће. Супруга ме погледа па каже шта је било са мном. Тамо би било ненормално да нешто тако нађете на улици. Нећу говорити о томе.

Нећу говорити ни о томе колико размишљамо ми као држава и ми као део власти, ми посланици Српске напредне странке овде, да Град Краљево решава преко ИПА претприступних бесповратних фондова један велики проблем, пречистач чија је вредност до 21,5 милиона динара. Управо се ради тај пројекат. Нећемо решити само проблем пречишћавања отпадних вода града Краљева, ми решавамо проблем свих градова и општина који су испод нас у сливу Западне Мораве. То су пре свега

Врњачка Бања, Трстеник, Крушевац, све тамо до Сталаћа. Значи, решили смо један велики део Србије.

Говорићу о нечему, и навешћу пар примера, што нам треба бити наук за будућност. Говорићу мало о пољу еколошког образовања и едукације. Ту ћу поменути, пре свега, да су паметни људи још давно размишљали, још 1809. године Жан Батист Ламарк је рекао да човек због предмета који задовољавају његову тренутну лакомост уништава све око себе и чини да је предодређен, пошто Земљину куглу учини ненастањивом, да сам себе искорени. Да ли је савремени човек у стању да преузме одговорност за планету и да предузме све што може за спас и наше врсте и осталих врста и јединог дома који сви имамо, Земље, видећемо.

У следећем амандману наставићу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Бојанићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милосав Милојевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Молим вас да се пријавите поново.

Изволите.

МИЛОСАВ МИЛОЈЕВИЋ: Хвала.

Уважени потпредседниче Народне скупштине, цењени министри, даме и господо посланици, у члану 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине којим се врше измене у члану 90б предлажем да се дода нови став 2, који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на одржавање услова у националним парковима“.

Национални паркови подразумевају највиши облик заштите животне средине. У Србији је постојала дуга традиција еколошког очувања природних добара, јер поједини списи о забрани сече шума датирају још из средњег века. Ипак, таква пракса је протеклих деценија била значајно занемарена. Економска криза, лоше вођење државе, нажалост, оставили су трага и у области заштите животне средине. Међутим, ситуација се последњих година драстично мења набоље. Влада Републике Србије, као лидер реформи, и у овој области доноси одредбе које нас воде напред. У свету постоји неколико хиљада националних паркова, а Србија се може похвалити са пет, који представљају велику природну и историјску баштину.

У складу с потребом очувања екосистема и природног окружења, у општини Аранђеловац спроводимо низ мера које имају за циљ очување наших природних ресурса. Пре неколико година започели смо велику акцију сређивања Парка Буковичке бање, који представља један од

најзначајнијих споменика природе у Србији, познат не само по скулптурама од мермера које га чине једним од три најпознатија тог типа у свету већ и по бројним природним карактеристикама. Урадили смо доста тога да очувамо значај који има за екологију и животну средину. Започели смо највећу акцију садње дрвећа и зеленила у последњих неколико деценија. Више стотина стабала и неколико хиљада нових засада цвећа, украсног растиња и жбунова посађено је не само у Парку Буковичке бање већ и у другим парковима аранђеловачке општине. Урадили смо нове пешачке стазе, а вредност улагања је око пола милиона евра. Наше зелене оазе нису имале озбиљну акцију садње или градње стаза још од шездесетих година прошлог века.

Такође, обновљен је павиљон „Књаз Милош“ у Парку Буковичке бање, који је био прва точионица киселе, минералне воде саграђена од армираног бетона на простору Србије с почетка двадесетог века. Уложено је скоро двадесет милиона динара за санацију, а део средстава донирала је и Влада Краљевине Норвешке, којој се и овом приликом захваљујемо. Павиљон „Књаз Милош“ је пре неколико месеци добио најпрестижнију награду Европске уније, „Европа ностра“, за област конзервације, прву награду из те области у нашој земљи, а свечана церемонија доделе признања одржана је 22. јуна у Берлину.

Поред овога, много тога је урађено и на простору прилаза ка врху планине Букуље. Поред уређења осматрачнице, са које се пружа поглед на читаву Шумадију, у које је уложено седам милиона динара, средином марта завршена је и прва фаза асфалтирања комплетног пута који води ка врху туристичког центра планине Букуље. Вредност радова је тридесет милиона динара.

Тренутно се ради план детаљне регулације комплекса споменика природе пећине Рисовача, која има немерљив историјско-културни значај. На том месту су пронађени остаци животињских врста из леденог доба, а уједно је и једина пећина на овим просторима за коју је утврђено да су је настањивали праисторијски људи.

Наведени примери представљају само део активности локалне самоуправе у циљу очувања и заштите животне средине, односно побољшања услова у парковима природе и историјским добрима, у циљу економског развоја. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Живан Ђуришић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Живан Ђуришић.

Изволите.

ЖИВАН ЂУРИШИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, поштовани народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине и он гласи: „У члану 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, којим се врши измена у члану 90б Закона о заштити животне средине, додаје се нови став 2, који гласи: 'Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на побољшање одрживог еколошког развоја'.“

Чланом 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине мења се члан 90б став 2. Закона о заштити животне средине тако што се речи „члана 90в тачка 16)“ замењују речима „члана 90в тач. 16) и 21)“.

Иначе, члан 90б Закона о заштити животне средине прописује да се средства Зеленог фонда Републике Србије додељују корисницима средстава у сврху финансирања заштите и унапређивања животне средине, а на основу јавног конкурса који објављује надлежно министарство. Поред тога, овај члан закона прописује ко може бити корисник ових средстава као и поступак за њихову доделу.

Предвиђен је изузетак да се ова средства могу доделити и без спровођења јавног конкурса у случају финансирања активности из члана 90в тач. 16) и 21) овог закона. Ради се о средствима за финансирање интервентних мера у ванредним околностима загађивања животне средине, за рекултивацију и санацију загађеног простора, у складу са чланом 66. овог закона, као и средствима Зеленог фонда која се користе за припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи Европске уније, у складу са законом, и суфинансирање пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи и других финансијских извора који захтевају суфинансирање.

Овим изменама и допунама Закона о заштити животне средине врши се испуњавање услова за коришћење средстава ИПАРД фондова и кофинансирање пројеката из средстава Зеленог фонда за пројекте који се финансирају из ЕУ претприступних фондова.

Мој амандман је указивање на значај овог закона за свеукупан развој Републике Србије и побољшање одрживог еколошког развоја.

Српска напредна странка је од почетка у свом програму дала значајно место заштити животне средине с обзиром на то да је у прошлости развој био често заснован на искоришћавању природних ресурса са великим последицама по животну средину, која је, и поред декларативног опредељења и позитивних законских прописа, стално била у подређеном положају.

У дану за гласање гласаћу за овај закон, као и за остале законе који су на дневном реду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Ђуришићу.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станија Компировић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, Устав Републике Србије предвиђа право на здраву животну средину као једно од основних права и слобода сваког грађанина. Чланом 97. Устава Републике Србије утврђено је да се уређује и обезбеђује одрживи развој, систем заштите и унапређења животне средине, заштита и унапређивање биљног и животињског света.

Животна средина јесте скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот.

Република Србија се суочава са великим изазовима у унапређивању система заштите животне средине у оквиру темељних друштвено-економских реформи ка тржишној економији и грађанском друштву. Овај процес подразумева унапређење досадашње политике заштите животне средине и секторских политика ка управљању заштитом и одрживом развоју. Заштита животне средине треба да буде саставни део друштвеног и економског развоја.

Током својих активности, које могу бити урбанизација или експлоатација, човек мења природно окружење, и то често тако што нарушава природну околину. Изградњом хидроцентрала, акумулација, сечом шума, пошумљавањем, стварањем депонија човек утиче на промену читавих подручја. Као резултат човекових активности, долази до нарушавања екосистема и климатских промена на локалном и глобалном нивоу.

Квалитету заштите животне средине поклања се посебна пажња и стално се прати. Припремају се програми контроле квалитета ваздуха, воде, нивоа радиоактивности и на основу тих мера и добијених резултата спроводе се мере заштите и прате ефекти спроведених мера.

И овде осећамо владавину тајкунске власти, чији су владоци куповали виле и јахте, одводили предузећа у стечај, радили на личном богаћењу уместо на инвестицијама у нове технологије, остављали сметлишта затрпана опасним и тешким металима који трују земљиште и ваздух и трују нашу децу. Зато морамо да радимо и унапредимо систем за управљање отпадним водама и очување квалитета ваздуха.

Мој амандман на члан 1. Предлога закона иде у правцу свеукупног развоја Републике Србије, с посебним освртом на заштиту природних добара. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Јоловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Захваљујем.

Уважени министри са сарадницима, предлажем амандман на члан 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, којим се врше измене у члану 90б Закона о заштити животне средине, којим се додаје нови став 2, који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на одржавање еколошких ресурса“.

Како се приближавамо Европској унији, једна од области у којима усклађујемо све прописе јесте, наравно, и екологија. Ово ће бити област која ће нашој земљи донети велики број радних места, а самим тим и огроман број радних места у граду Новом Пазару.

Појам одрживог развоја доводи се најчешће у везу са заштитом животне средине. Концепт одрживог развоја представља нову развојну парадигму, нову стратегију и филозофију друштвеног развоја.

Влада Републике Србије је истакла да су едукација и подизање свести један од приоритета у сектору животне средине. Њиховим доношењем делом су установљена правила понашања појединаца и организација, у циљу заштите животне средине. Одрживост економског раста у условима исцрпљивања чистих природних ресурса све је компликованија. Бројне су активности државних и невладиних организација широм света са намером решавања проблема одржавања животне средине, у којима свој допринос, наравно, даје и Влада Републике Србије.

Предложеним амандманом омогућиће се ефикасније финансирање у околностима када се мора хитно реаговати, када је природа угрожена, али и у ситуацији када је суфинансирање једини начин за заштиту животне средине. Обезбеђивањем новчаних средстава боље се штити животна средина. Тиме се обезбеђује бржи развој наше земље и, наравно, боље штите економски ресурси. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Борка Грубор.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Борка Грубор.

Изволите.

БОРКА ГРУБОР: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на побољшање услова флоре и фауне.

Екологија је култура живљења. Многима, нажалост, та култура недостаје. Да би нам живот на нашој планети био здравији, сви ми који уживамо благодети наше животне средине морамо водити рачуна како се опходимо према природи и свему оном што нам она пружа. У супротном, природа је склона да нам узврати вишеструко, у зависности колико смо се огрешили о њена правила или колико смо својим чињењем или нечињењем према њој себи учинили привидно добро.

Како човек ради своје личне користи уништава природна станишта многих биљних и животињских врста, говори и пример уништења баре на територији Војводине. Наиме, на простору између Дунава и села Белегиш налази се бара Петринци, која је природно мрестилиште рибе, станиште преко стотину лабудова, чапљи, корморана, дивљих патака и још много других живих бића која чине становништво баре. Дуго времена је сматрана природним резерватом заштићених врста животиња које је насељавају. Била је под заштитом државе све док сепарација није угрозила бару. Услед неовлашћеног ширења сепарације, затворен је доток воде у бару из Дунава. Без дотока воде, прети опасност да бара постане мртва и да на крају усахне. Бара је уцртана на мапи и веома дуго постоји. Постојећа фирма угрожава опстанак баре и води њеном уништењу.

Молим министра заштите животне средине господина Тривана да преко својих инспекцијских служби изврши увид на терену и допринесе очувању природних ресурса овог драгоценог богатства у том делу Војводине. Ово не захтева велика улагања, треба само мало добре воље. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Грубор.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Хоћу да вас уверим да ћемо се позабавити овим проблемом јер је, разуме се, недопустиво да се, као у Обедској бари, онемогућава тим радовима и дешавањима осцилирање нивоа воде, што нам онда комплетан биодиверзитет, заправо биологију тог дела, нарушава. Ми ћемо се потрудити заједно са колегама из Војводине да то питање решимо. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, колеге посланици и посланице, мој амандман односи се на одржавање заштићених природних добара. Ја ћу се осврнути на заштићено природно добро прве категорије, а то је Специјални резерват Увац.

Специјални резерват Увац простире се на подручју општина Нова Варош и Сјеница. Оно о чему желим да причам јесте улагање из Зеленог фонда, односно улагање које се тиче истраживачких пројеката у циљу упознавања са прошлошћу, очувања садашњости али и адекватног планирања будућности у заштићеним природним добрима.

Морам да истакнем да је Специјални резерват природе Увац највеће станиште белоглавог супа (иначе једне од две преостале врсте лешинара на подручју Републике Србије), врло значајног у одржавању екосистема јер се храни искључиво дивљим угинулим животињама и на тај начин спречава ширење заразе међу људе и, на крају крајева, чини природну рециклажу у природи. Морам да напоменем да је Специјални резерват Увац највеће и једино станиште великог ронца. То је, иначе, птица која припада групи патака. Сем што је једино гнездилиште у Србији, оно је највеће гнездилиште на Балкану.

Морам да похвалим акције МУП-а у Сремској Митровици јер су у фебруару ове године спречили крађу два мужјака управо ове врсте птица, великог ронца, на подручју Сремске Митровице.

Оно што желим да истакнем, а тиче се научног истраживања у овој области, то је постављање климатолошких станица у пећинама Специјалног резервата Увац, пре свега у Леденој пећини. Те климатолошке станице су постављене 2016. године у пројекту Завода за заштиту природе. Иначе, тај пројекат је подржало Министарство пољопривреде и заштите животне средине и, наравно, запослени у Специјалном резервату Увац. Климатолошке станице су осим у Леденој пећини у Специјалном резервату Увац постављене и у Ресавској пећини и Рисовачкој пећини, с тим што су сем климатолошких станица постављене и станице које мере подрхтавање тла. Сматрам врло значајним улагање у научноистраживачки рад Министарства заштите животне средине и, уопште, улагања из средстава Зеленог фонда.

Навешћу још један пројекат, који се тиче Природњачког музеја, који је иначе суфинансиран од стране Министарства за заштиту животне средине, а тиче се проналаска 31. врсте слепих мишева на подручју

заштићеног природног добра Власина. То се десило 18. октобра 2017. године. Иначе, то је врста средоземног репаша, припада највећој врсти слепих мишева, који иначе припадају групи сисара.

Наравно, морам да нагласим да су за Српску напредну странку здрава вода, здрава пијаћа вода, здрав ваздух, здраво земљиште у директној корелацији са здрављем становништва, а здравље становништва свакако је приоритет број један за СНС.

На крају морам да се осврнем на још једну констатацију посланика различитих појавних облика „жутог предузећа“. Ко је ружио и ко је клеветао, а богами и добро пљачкао грађане Србије, а ко ради у интересу грађана, показали су управо грађани на слободним демократским изборима и 2012, и 2014, и 2016, и 2017. године дајући огромну подршку Александру Вучићу и политици Српске напредне странке. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љибушка Лакатош.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Љибушка Лакатош.

Изволите.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, уважене колеге народни посланици, на члан 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине поднела сам амандман којим се додаје став 2. који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење екосистема“.

Заштита животне средине је јако важна тема јер говори о чистом ваздуху, чистој пијаћој води, здрављу, климатским променама. Животну средину често стављамо у други план и све теме некако буду много важније. Треба велику пажњу посветити заштити животне средине и зато је добро што ових дана расправљамо управо о овој теми. Веома је значајно да се средства за заштиту животне средине планирају у буџету Републике Србије, не само због тога што то од нас очекује ЕУ, ми то морамо радити због свих нас, због наших грађана, због младих генерација.

Један од великих проблема са којима се суочавамо у данашње време јесте брига за екологију и животну средину. Многе климатске промене, као и већина природних непогода, резултат су човековог негативног утицаја. Морамо схватити значај очувања екосистема и животне средине и морамо променити штетне навике. Морамо радити на јачању свести грађана. Сачувати здраву животну средину је наша обавеза због свих нас и наших младих генерација.

У дану за гласање посланици Српске напредне странке ће подржати овај закон. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Сандра Божић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Сандра Божић.

САНДРА БОЖИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, говорећи о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, сасвим је сигурно да смо свесни ситуације и положаја у којем се Србија налази, како у региону тако и у свету. Колико год се трудили да направимо прогрес и напредак у овој области, схватамо да наши напори заиста морају бити већи и да морамо радити много брже.

Област заштите животне средине је широка и комплексна и све оно што морамо, пре свега као грађани, да разумемо али и да применимо у пракси мора бити усађено у наше васпитање, наравно и основно образовање. Зато је од највећег значаја у овај процес укључити све сегменте друштва и пре свега васпитавати нацију, а уједно и упоредо правити законске норме и оквире којима ћемо се приближавати светским стандардима.

Европска унија посебну пажњу поклања питању борбе против климатских промена и за ову практично политичку област издваја око 20% буџета Уније, и то у периоду 2014–2020. године. Основни постулати на које се ЕУ ослања када говоримо о Поглављу 27 управо се односе на борбу против климатских промена. Три су постулата на која ја овим путем желим да скренем пажњу, а у даљем излагању образложићу и зашто. То су декарбонизација, односно смањење потрошње фосилних горива и заправо смањење енергетске зависности ЕУ; затим, повећање употребе обновљивих извора енергије и енергетска ефикасност. Дугорочни циљ ЕУ је управо смањење емисије гасова стаклене баште, смањење до 95% до 2050. године, што је значајно и за нас.

Управо из овог разлога и у складу са претходно изнетим, желим да вам пренесем пример добре праксе и на тај начин скренем пажњу да постоје пројекти у Србији који се ослањају на ова три постулата и успешно су спроведени. Пример долази из града чији је императив када је у питању заштита животне средине заиста најозбиљнији у Републици Србији, а то је град Панчево, из кога долазимо.

Локална самоуправа Града Панчева и Јавно комунално предузеће „Грејање“, односно топлана из тог града, заједно су имплементирали пројекат „Банатско сунце за све“ или, у изворном значењу, *Banat Sun for All*. Пројекат је финансиран из фондова ЕУ кроз ИПА програм прекограничне сарадње Србија–Румунија, а његова реализација завршена је у децембру 2016. године. С обзиром на то да смо сада у 2018. години,

заиста смо имали читаву 2017. годину и 2018. годину, која је испред нас, како бисмо мерили ефекте и резултате тог пројекта, што нас доводи у ситуацију, односно у овом случају мене, да заиста с поносом могу да причам о резултатима овог пројекта.

Циљ овог пројекта је било побољшање и модернизација система грејања, заправо припреме санитарне топле воде. У топлани у Панчеву ову услугу користи око 3.000 корисника, барем је пројектована за 3.000 корисника, али због проблема који су настали због цене енергената кроз нека прошла времена корисници су се са мреже, да кажем жаргонски, „скидали“ и Панчево у овом тренутку има око 2.200 корисника који користе санитарну топлу воду. Да не причам о томе да им је посебно проблематично да користе друге изворе енергије због начина на који је читаво насеље пројектовано. Из тог разлога је овај пројекат јако важан.

Посебно се осврћемо на коришћење обновљивих извора енергије а на тај начин и подизање енергетске ефикасности читавог овог система топлане. У конкретном случају о којем говорим, постављено је соларно поље на површини од 906 метара квадратних у кругу Топлане Котеж, где је постављено преко шестсто соларних панела који су по својој снази, величини, а врло специфични и по својој намени, јединствени на територији југоисточне Европе. Као пример добре праксе, а јесте био пилот-пројекат, мислим да заиста можемо да се поносимо овим пројектом и да убудуће користимо све резултате и искуства до којих је дошао тим који је овај пројекат изнео и имплементирао, а надаље можемо и мерити, што је јако важно.

Дакле, поред финансијске уштеде... Јер, у свом претходном излагању напоменула сам да је за овакав вид услуге коју је Јавно комунално предузеће „Грејање“ пружало годишњи губитак био 200.000 евра. То је сада смањено јер смо успели да потрошњу гаса смањимо за 49%. Самим тим, узрочно-последично смањили смо емисију штетних гасова, односно угљен-диоксида у овом случају, што је заправо и био првенствени циљ овог пројекта.

Морам да напоменем да је пројекат финансиран са резервне листе пројеката и основни услов у измењеним околностима које су затекле одлуку Града Панчева да ли ће се овај пројекат имплементирати или не јесте да је рок за имплементацију пројекта смањен са 24 месеца на 12 месеци, што је било прилично отежавајуће, али, на сву срећу, пројектни тим је имао довољно храбрости и знања да уђе укоштац и упусти се у овај пројекат и поред тих околности које су у том тренутку изгледале невероватне за имплементацију.

Међутим, да бисмо говорили о оваквој врсти резултата кроз локалне самоуправе и да бисмо конкурисали за средства у свим фондовима који су

нам на располагању – ви сте причали о томе и у начелној расправи – морамо да имамо готове пројекте, техничку документацију. То је оно што нам заиста фали и ја вас молим да у том смислу буџет за следећу годину усмерите ка том циљу.

Али рекла бих да је услов свих услова ипак наша свест, а овим и оваквим пројектима показујемо зрелост и озбиљност у тенденцији да се ухватимо озбиљно укоштац са проблемима заштите животне средине и да на њих одговоримо на најрелевантнији могући начин, пре свега радећи у интересу будућих генерација. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Божић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Амандман који сам поднео има потребу и циљ да пре свега укаже на потребу заштите аутохтоних врста, а самим тим допринесе развоју Србије у целини, пре свега кроз развој туризма.

Чињеница је да туризам као привредна грана бележи озбиљан раст у последњим годинама, а опет је о томе најбоље говорити кроз бројке. Године 2017. број туриста у Србији је повећан за 12% у односу на 2016. годину. У првих пет месеци ове године имамо повећање од 11% у односу на исти период прошле године. Како? Па, није то нешто што долази само од себе и што је пало с неба; то је резултат озбиљног рада на успостављању политичке, економске и сваке друге стабилности у Србији, резултат рада на стварању пријатеља широм света, на западу и истоку, а опет су за то најзаслужнији председник ове државе и Влада. Да би се тај тренд наставио, тј. ако ће овај закон допринети том тренду, ми ћемо га сигурно у дану за гласање здушно подржати.

Мој амандман, кажем, има потребу да укаже на потребу заштите аутохтоних врста. Рећи ћу вам само један пример, а то је пример тиског цвета, појаве за коју смо вероватно сви у Србији чули, феномена који је везан за последњу фазу живота једног инсекта који живи у реци, у близини Новог Бечеја. Управо та појава је ставила Србију, односно Нови Бечеј на светску листу туристичких знаменитости и мислим да на томе морамо истрајати.

Мој амандман је само на том трагу и има симболичну жељу да укаже да у том смислу и овај закон води рачуна о јединственим појавама, јединственим врстама, које сигурно могу допринети развоју туризма а самим тим и свеукупном развоју Републике Србије. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Вујадиновићу.

По амандману, народни посланик Драган Јовановић.

Изволите.

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ: Уважени министре, даме и господо, колеге народни посланици, ја бих пре свега желео да подржим амандман колеге и да кажем да је он доста лепо говорио о тој нераскидивој вези која је потребна, с једне стране, о новом и добром Закону о заштити животне средине, који треба доста тога доброга да донесе развоју туризма у Србији.

Искористио бих време које ми стоји на располагању, пошто нисам говорио у начелној расправи, најпре да похвалим Предлог закона и да кажем да ћу наравно у дану за гласање подржати закон.

Оно што бих вас замолио, уважени министре, долазим из Шумадије, из Тополе, волео бих од вас да чујем када ће Министарство подржати ово што ми са доста нестрпљења очекујемо, регионалну депонију која ће да „покрије“ град Крагујевац и околне општине у Шумадији. Волео бих да чујем од вас јер то би, у ствари, требало да донесе искорак даљем развоју туризма у Шумадији, пре свега винског и верског туризма. С друге стране, за градове и општине, док се не буде завршила та депонија на подручју града Крагујевца, која ће покрити све општине у Шумадији а и нешто шире, да ли ће се пронаћи средства да се помогну општине изградњом трансфер-станица ако имају уговоре са регионалном депонијом у Лапову, које одлажу тренутно смеће на тој депонији у Лапову која има све дозволе за рад и остале ствари?

То бих просто волео да чујем од вас и, наравно, да подржим све ваше напоре у Министарству за побољшавање ситуације која је тренутно... Да подржим колеге које су свесрдно данас о томе говориле. Наравно да ви имате енергију, али да изнађете још више могућности да се изборите за значајан буџет у 2019. години и да нам помогнете у свим овим напорима које раде и локалне самоуправе.

Још један напор који вас молим да учините јесте да изнађете могућност да натерате локалне самоуправе које нису решиле прикупљање смећа на свом подручју да то ураде. Ако то не знају да ураде, нека то ради Министарство, нека се то лепо плати из општинских буџета, јер ми у тренутној ситуацији имамо да поједине општине то раде, а друге не раде. И, када се десе временске непогоде, бујице, вода, смеће из околних општина путем река, потока и бујица долази код нас и онда смо сви у истом кошу, у истој непријатној ситуацији.

Због тога Министарство једном мора да подвуче црту и каже – општине, или ћете то да решите... А комунална делатност је изворна делатност једне локалне самоуправе. Због тога вас молим да ту уложите напор и енергију коју имате, и знање. А били сте и градски секретар дуго

времена, добро сте тај посао радили и очекујем да ћете нам стварно помоћи, пре свега локалним самоуправама, да ове проблеме решимо. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Захваљујем се за подршку коју ћете дати ономе што ми овде предлажемо.

Најкраће речено, Шумадија има озбиљних проблема да реши питање не само свог комуналног отпада него и других ствари које се тичу исправног управљања нашим отпадом. Ми ћемо учинити све што је у нашој моћи да помогнемо свим општинама. Трансфер-станице су нама, не само у Шумадији већ и у другим деловима Србије, соломонско решење док не ставимо у погон регионалне депоније, како сте ви исправно приметили.

Ми јако журимо с успостављањем тог система, јер, као што сам већ више пута данас рекао, а и јуче, Србија ће бити чистија оног момента када се успоставе регионалне депоније. Потребна оних који оперишу тим депонијама биће да сваки килограм отпада уђе у депонију јер је то профит за некога, а нас је то чистија Србија, нема никакве дилеме. Уз чињеницу да ћемо морати сеоска домаћинства да обезбедимо судовима за одлагање отпада, уз стављање у погон регионалних депонија, ми ћемо тај посао урадити и том послу смо најпосвећенији.

Надам да ћемо новац обезбедити у следећем буџету. У сваком случају, скоро сам сигуран да ћемо с новим министром финансија имати веће разумевање за наше потребе. Понављам, већи новац који тражимо од Министарства финансија није потребан Министарству животне средине, то је новац који је потребан локалним самоуправама управо за ове ствари о којима ви причате, јер ми знамо да ви немате довољно новца да све ово решите. Видећете по практичним потезима да ће бити овако, јер смисао уређења Србије заправо јесте ово о чему ви причате.

Закон нам омогућава да општине које сувише оклевају у томе шта ће радити више неће моћи да оклевају. Два су разлога за то. Најпре, одлука Владе која је донесена, да више оклевања неће бити и неће бити толерисања. А чак и да није тога, лично сам склон томе да се примени закон који одраније омогућава да тамо где општине не могу да се договоре Министарство одлучи шта ће са чим бити. Ја ћу упражњавати сва овлашћења која ми је закон дао. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна

скупштина данас радити и после 18 сати због потребе да Народна скупштина што пре донесе акте из дневног реда ове седнице.

Реч има народни посланик Бранимир Јовановић.

Изволите.

БРАНИМИР ЈОВАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Надовезаћу се на проблеме које је малопре истакао колега Јовановић из Тополе. Желео бих да чујем од министра о проблемима који се тичу Краљева, ја сам из Краљева. Малопре смо говорили о проблему са депонијама. У Краљеву постоји план да се изгради један регионални центар, да се изгради постројење за третман отпада. За то није заинтересовано само Краљево већ би на тој територији требало да се изгради постројење за које су заинтересовани и околни градови: Трстеник, Рашка, Врњачка Бања али и Параћин. План јесте да се у свим овим градовима направе одређена рециклажна чворишта, да се ту сортира отпад, а да се он даље транспортује до централног постројења.

Ви сте вероватно упознати с тим да је рок за израду студије изводљивости до пролећа, мислим март или април, 2019. године. На терену се већ ради, знам да су у току геомеханичка испитивања на две локације на територији града Краљева. Надам се да ће бар једна од тих локација испунити минимум стандарда и да ће моћи да се гради ово постројење. Надам се да ће и студија изводљивости бити израђена у року, да можемо после тога одмах да кренемо да реализујемо овај пројекат.

Оно што је нама неопходно, наравно, то је подршка Министарства, подршка да обезбедимо средства из фондова Европске уније, јер заиста би било тешко ако би се овај пројекат реализовао на основу кредита, било би то велико оптерећење за све ове градове и општине, у питању је пет градова и општина. С друге стране, решили бисмо проблем одлагања отпада за цео овај регион и можда бисмо ушли у решавање проблема рециклаже, јер сигурно су спремна рециклажна постројења на овом делу територије Србије.

Засад имам неке информације са терена да постоји одређени отпор грађана, који још увек нису упознати са тим какве бенефите носи са собом изградња једног постројења. Сигурно предстоји у наредном периоду један процес где ћемо морати грађане да упознамо са свим предностима и позитивним ефектима изградње овог постројења, а очекујемо од Министарства да нам помогне у томе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, поднела сам амандман на члан 1. Предлога закона с циљем да посебно нагласим значај очувања аутохтоних врста.

Вршачки брег, обронак Карпата, познат је по благотворној клими, као и по бројним хранљивим и лековитим биљним врстама. Због богатства орнитофауне Вршачке планине су 2000. године постале међународно значајно станиште птица у Европи. Фауна птица Вршачких планина која броји више од 130 врста по много чему је вредна и особена. Близина Карпата и спона с овом импозантном и посебном еколошком целином омогућава и присуство врста којих у гнежђењу нема нигде другде у Војводини, попут планинске стрнадице, планинског детлића и змијара. Преко 90 врста птица које се гнезде на Вршачким планинама, будући ретке и угрожене, уживају законску заштиту на територији Републике Србије.

Биљни свет је веома разнолик. Највише је трава, од којих посебан значај има кострика. На Вршачким планинама расту: смрека, црни бор, павит, пољски и брдски брест, бели граб, бели и црвени глог, дивља трешња, буква, клен и млеч. Све су то аутохтоне биљне врсте. Управо захваљујући свом јединственом положају у банатској низији, разноврсности флоре и вегетације, богатих шумских екосистема, већи део шумског подручја ове планине је заштићен као парк природе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Десанка Репац.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ДЕСАНКА РЕПАЦ: Хвала вам, господине председавајући.

Поштовани министре са сарадницима и поштоване колеге, поднела сам амандман на члан 1, који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на развој услова за аутохтоне врсте“.

Србија је једна од водећих земаља по бројности различитих врста и земља са завидним бројем ендемичних врста. Очување ендемичних врста зависи пре свега од очувања станишта на којима се могу наћи ендемске врсте.

На крајњем северу Србије налази се резерват језеро необичног изгледа и лепоте, Лудошко језеро. Богата флора, фауна, ретке и заштићене врсте и несвакидашње пространство које га окружује учинили су да Лудошко језеро постане резерват природе, али за Србију и својеврсни музеј на отвореном. То што га чини јединственим јесте разноликост биљног и животињског света који је овде настањен. Поред богатог

животињског света (само четрдесет врста птица, двадесет врста риба), лепоту језера красе многобројне биљне врсте. Биљни свет Лудошког језера је од великог значаја. Само ћу споменути неке врсте које су уписане у Црвену књигу флоре Србије, то су заштићени каћунак и зелени трозубац.

Лудошко језеро је специјални резерват, научници кажу, настало је пре милион година, језерско око је настало. Заштићено је законом још 1955. године први пут, 1994. године је проглашено специјалним резерватом природе. Језеро је уведено на списак рамсарских подручја 1977. године. Због међународног значаја који има, припада првој категорији заштите.

Околина језера је насељена још од каменог доба, има око шеснаест археолошких локалитета. Ову лепоту Србија треба да искористи као велики туристички потенцијал. Заштита аутохтоних врста је императив сваке државе. Свако од нас треба да допринесе заштити угрожених врста и станишта. Треба сачувати то изобиље које имају наши резервати; сачувати и чувати окружење, биодиверзитет и лепоту Србије. Треба чувати околину и због нас, због права човека на живот и развој у здравој средини.

Хтела бих само још нешто да кажем. Седам километара од Лудошког језера налази се Палићко језеро. Тренутно је почела санација Палићког језера захваљујући Немачкој амбасади, немачкој држави, која је уложила шест и по милиона. Санација језера ће трајати неколико година јер је језеро уништавано деценијама. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јасмина Обрадовић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ЈАСМИНА ОБРАДОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри, цењене колеге народни посланици, драги грађани Републике Србије, у дискусији по овом амандману осврнућу се на рад и надлежности Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада. Дакле, одлуком о градским управама Града Новог Сада образована је Градска управа за заштиту животне средине. У Градској управи за заштиту животне средине обављају се послови који се односе на: припрему, доношење и реализацију програма и планова заштите животне средине; припрему предлога за утврђивање висине посебне накнаде за заштиту и унапређење животне средине; континуирану контролу и систематско праћење стања животне средине путем овлашћених и стручних организација; информисање и објављивање података о стању и квалитету животне средине; заштиту природе и

заштићених природних добара применом домаћих и међународних прописа и стандарда; припрему и доношење аката о заштити одређених природних добара итд. Дакле, Град Нови Сад, Градска управа за заштиту животне средине, има један системски приступ овој изузетној озбиљној материји.

Градска управа координира, подстиче, помаже и учествује у реализацији задатих програма. Градска управа доноси финансијски план и план јавних набавки Градске управе и врши строги надзор и контролу над тим. Положај и надлежности Градске управе за заштиту животне средине утврђени су Одлуком о градским управама Града Новог Сада.

Однос Градске управе за заштиту животне средине према Скупштини града заснива се на правима и дужностима утврђеним законом. Градска управа за заштиту животне средине Града Новог Сада је обавезна да Скупштину града, градоначелника и Градско веће обавештава о вршењу послова из свог делокруга, даје обавештења, објашњења и податке из свог делокруга који су неопходни за рад Скупштине града, градоначелника и Градског већа итд.

На крају желим само да напоменем да нашим амандманима афирмишемо свеукупни развој, у овом случају конкретно у сфери заштите животне средине.

У дану за гласање подржаћу сет предложених закона из домена заштите животне средине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радован Јанчић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега.

РАДОВАН ЈАНЧИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Поштовани народни посланици, господине министре, наш највећи изазов је како да досегнемо високе стандарде у ЕУ у погледу заштите животне средине, који се непрестано усавршавају, када имамо прилично тешко затечено стање и када су потребна велика средства за инвестирање не бисмо ли степен заштите подигли на ниво одрживог развоја и унапредили екосистем у целини.

Једна од највећих препрека одрживом развоју јесте свакодневно стварање огромних количина отпада које загађују воду, ваздух и земљу. Неконтролисано поступање с отпадом представља опасност за здравље људи, биолошку разноврсност и климатске промене. Усвајањем стандарда, нови приступ у поступању с отпадом омогућиће ревалоризацију економске вредности отпада и обезбедити највише стандарде заштите здравља људи и животне средине и тиме свакако допринети свеукупном развоју Републике Србије.

Зато је у Србији у плану да се затворе и санирају све постојеће депоније и изгради, према Националној стратегији, 29 регионалних центара и да отпад коначно постане ресурс.

Године 2015. започело се са изградњом једног таквог регионалног центра у Суботици, за град и за општине Мали Иђош, Бачка Топола, Сента, Кањижа, Чока и Нови Кнежевац. Вредност пројекта је 24,35 милиона евра; 20,15 милиона евра обезбеђено је код фондова ЕУ, 3,2 милиона евра обезбедила је Влада Републике Србије, милион евра општине, оснивачи регионалног система. Ви сте, господине министре, добро упознати с овим пројектом, били сте недавно у Суботици, па очекујемо од вас, с обзиром на то да је систем спреман за пробни рад, да се стави у функцију, обави технички преглед и изврши примопредаја.

Ово кажем из разлога што је 2015. године и у свим општинама оснивачима и у Граду у Суботици била на власти Демократска странка, па је и овде дошло до озбиљних сумњи у погледу одабира извођача и испоручиоца опреме, с питањем да ли се систем може покренути и да ли је на регуларан начин изабран извођач.

Што се тиче затварања постојећих депонија, Нови Кнежевац је у сарадњи са Институтом „Кирило Савић“ припремио пројекат санације и ревитализације постојеће депоније и спреман је да вам га достави на даље поступање.

На крају, предложене измене и допуне свакако да треба прихватити јер су у функцији развоја пољопривреде и обезбеђују нашим пољопривредницима и пољопривредним газдинствима могућност да остваре права на средства код фонда претприступне помоћи за рурални развој, који зовемо ИПАРД 2. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владо Бабић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега.

ВЛАДО БАБИЋ: Поштовани председавајући, уважени господине министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, у склопу данашње дискусије предлагем амандман на члан 1. Предлога закона којим се врши измена у члану 90б Закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине. Додаје се нови став 2, који гласи: „Овим законом подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на заштиту животне средине.“

У оквиру овог члана закона и његове допуне говорио бих о Специјалном резервату природе Горње Подунавље. Овај резерват је један од дунавских бисера како Војводине тако и Србије. Он је остатак некадашњих пространих плавних предела Подунавља и сложени је мозаик

водених и копнених екосистема који чини неколико одвојених целина: Моношторски рит, Апатински рит, као и подручје Штрпца, Козаре и Карапанце. Највећи део резервата покривен је комплексима шума, а овако очувани изворни биотопи ретко где се могу срести, како код нас тако и у Европи.

Специјални резерват природе Горње Подунавље је заштићено природно добро прве категорије, које се простире уз леву обалу Дунава у пределу између 1367. и 1433. километра његовог тока. Треба истаћи да је он део великог ритског комплекса који се протеже и кроз суседну Мађарску и Хрватску.

Осим биолошке разноврсности, Горње Подунавље краси и аутентично културно наслеђе. Као резултат прилагођавања животу поред велике реке и њеним ћудима настали су карактеристични изворни обичаји, ношње, језик, риболовни алати, чамци и специфична јела, као, рецимо, чувени рибљи паприкаш, који се најбоље кува и прави на подручју Бездана, Бачког Моноштора, Сомбора, Апатина и Богојева. То привлачи госте и тако Горње Подунавље чини врло атрактивном туристичком дестинацијом за све посетиоце.

Дунав је својим током и рукавцима, тзв. дунавцима, и поплавним водама дао, то морамо истаћи, основни печат Горњем Подунављу, тако да је Специјални резерват природе постао значајан центар биодиверзитета, при чему се ово богатство огледа у присутности 55 врста риба, 11 врста водоземаца, девет врста гмизаваца, 230 врста птица, 51 врсте сисара итд.

Због својих изузетних природних вредности Горње Подунавље је 1989. године проглашено за међународно значајно станиште птица (ИБА), а 2005. је проглашено за значајно подручје за биљке (ИПА). Оно је и саставни део потенцијалног резервата биосфере Драва–Мура, а има статус влажног подручја Рамсарске конвенције од 2007. године.

Риболовне воде Специјалног резервата Горње Подунавље изузете су из Рибарског подручја „Дунав 1“. Зато је неопходан средњорочни програм развоја, унапређења и коришћења фауне риба. Неке врсте риба су трајно заштићене у овом резервату као, рецимо, моруна, лињак, златни караш, чиков, затим речни поточни рак итд. Због свега тога, чуварска служба од пет чувара покрива 24 часа заштиту овог подручја, а у периоду мреста у заштиту ових врста риба укључују се и волонтери.

Поред тога, Специјални резерват природе Горње Подунавље нуди мноштво различитих научно-рекреативних туристичких садржаја, као што су: обилазак шетних стаза Штрбац и Карапанца, вожња катамараном Дунавом, посета традиционалном рибару, посета етно-кући Мали Бодрог уз културноуметнички програм фолклорног друштва из Бачког Моноштора, посета занатлијама, то су традиционални, стари занати као

чамција, рогозар, клонпар, ковач. Зато треба радити на очувању овог специјалног резервата, као и свеукупне наше животне средине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Бабићу.

Поштовани народни посланици, пре него што наставим рад, дозволите ми да у ваше и у своје име поздравим представнике организације Мрежа младих – МАНИФЕСТ, који тренутно прате део данашње седнице са галерије Велике сале.

Молим вас да их поздравимо аплаузом.

Реч има министар господин Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Даме и господо, дозволите ми да пре него што кажем неколико реченица и ја поздравим ове младе људе, који су свакако јако важна карика у заштити животне средине. И, уопште, за Министарство животне средине невладин сектор има изузетан значај. Ако је нешто успело ових годину дана у Србији, успела је та наша копча са невладиним сектором. И хвала вам на томе што подржавате ово што радимо у заштити животне средине. Не мислим на Министарство, мислим на заштиту животне средине. Хвала вам што сте ту.

Што се одговора или бар коментара тиче, дозволите ми да за град Краљево кажем да је за нас град Краљево необично важан центар, и знамо зашто је то тако. Да подсетим да ви свој комунални отпад одлажете на сметлиште „Кулагића ада“ и да је добијена сагласност Министарства животне средине за пројекат санације и рекултивације. Пројекат је завршен. Исто тако, морамо рећи да је откупљено земљиште за проширење депоније и у току је израда идејног пројекта санације и проширења, како сте се ви заправо само дотакли. Такође морам да кажем да је ово један од пројеката које желимо да припремимо за конкурисање за ИПА средства. Мислим да то одлично иде и верујем да ће то бити баш онако како треба. Још увек нису обухваћена сеоска подручја, али о томе ћемо са руководством општине још разговарати. То је део приче који је неопходан да би се ово решило.

Дакле, Краљево може да се нада апсолутно бољим данима. Оно време које је протекло и пропуштено последњих неколико година, прошло је. Ја сам се видео тамо са колегама из ваших општина, и моји сарадници, закључили смо да више чекања нема, да је прошло време чекања и да је сад време да се ради. Ево, ми сада радимо заједно с вама, јер заједно смо у могућности да тај део посла урадимо, као што то радимо са Нишом и осталим градовима.

Што се Суботице тиче, морам да кажем да је избор извођача који је ступио на посао после донације коју је дала Европска унија извршила управо Европска унија, и о томе ћемо неком другом приликом, а да су се

наши подизвођачи, општина и сви који су учествовали онолико намучили не бисмо ли некако пројекат извели до краја. Ми, ево, дајемо све од себе да то заиста тако буде. И биће, нема никакве дилеме, јер су се и околности промениле али и ми смо се променили. Нисмо ни ми више исти какви смо били. То је, мислим, постало важан фактор, јер су схватиле и колеге из ЕУ да ми озбиљно мислимо са овим стварима и да ћемо све ствари које могу бити проблем отворити јавно.

Према томе, нема разлога више да се чека. Министарство је апсолутно ангажовано у томе, и у контакту и заједничком раду са локалном самоуправом око свега тога, и потпуно смо хармонизовани и потпуно смо на истим таласним дужинама.

Колеги који је овако дивно говорио о Горњем Подунављу морам да кажем да мислим да би општина требало да му да и ода значајно признање за овако дивну причу о сопственом крају. Горње Подунавље је један од најлепших бисера које Србија има. Од свега што сте споменули, ја ћу се само емотивно вратити на моруну и све оно чега негде ниже више нема због различитих разлога (Ђердап 1, Ђердап 2 итд.). Али ми нећемо одустати од тога да Електропривреду Србије убедимо да се морају направити рибље стазе и да због свега овога од чега и ви зависите узводно од нас доле (јер ја сам из Кладова) учинимо природу онаквом каква је некада била, или бар приближно томе.

Закључићу тиме што сте у ствари рекли и ви и колегиница пре вас – да ми овде, између осталог, када причамо о заштити, заправо причамо о лепоти. Треба ли рећи колико је наша земља заправо лепа и да имамо шта да штитимо? За мене је то аксиом, то се не доказује. Хвала вам што сте на овај начин говорили о Србији у ствари.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ристичевићу, изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, колега Бабић је рекао да у Подунављу има девет врста гмизаваца. То је делимично тачно, ја познајем и десету врсту. По питању животне средине, ја у Подунављу познајем и десету врсту гмизаваца, то су „морални гмизавци“. Ја сам их упознао, ликом и делом.

Да вас подсетим да је за мене врхунски патриотизам, да подсетим оне који то нису чинили, бранити животну средину од сопствене владе. Ја

ћу то чинити. Они пре нас то нису чинили иако су знали да је у 20. веку, почетком 21. века, човек направио више штете земаљској кугли по питању животне средине него све генерације пре тога, у целој њеној историји.

Ја ћу рећи шта су радили, та десета врста у Подунављу коју зовем „морални гмизавци“. Неко би рекао „морални гмизавци жуте боје“, али ми те боје баш нису толико битне јер је било више врста тих боја. Они су камелеони, та врста гмизаваца може да буде и камелеонска. Верујем да су се можда неки сад пласирали и у наше редове, али, боже мој, ја ћу да говорим о Фабрици за рециклажу оловних акумулатора „Монбат“ и да питам да ли неко има снаге да казни тај варварски чин према животној средини у општини Инђија.

Да подсетим, а више пута сам о томе говорио, „морални гмизавци“, да би добили стан у Бечу, били су у стању да од задруге отму земљиште и преведу га на физичка лица, носиоце локалне власти. Да би га препродали што скупље, на том земљишту на коме су бунари, на коме је водозахват, који је тада био регионални водозахват, да би га избрисали, променили су чак и просторни план, фалсификовали број парцеле. Ухваћени су у свему томе, али су ипак успели да изграде фабрику за рециклажу оловних акумулатора на водозахвату Инђија.

Да ли ико има снаге да казни, како сам већ рекао, тај варварски чин према грађанима Инђије, а можда и шире? Ту сваког тренутка прети еколошки инцидент. То што су они на такав начин добили одговарајуће дозволе, то је проблем бивше власти, али може да буде проблем и ове или неке будуће власти, јер не знамо када ће наступити последице, јер отпадне воде не иду чак ни у канализацију. На километар од центра Инђије, на водозахвату је, поново ћу рећи, Фабрика за рециклажу оловних акумулатора, која има упојни канал изнад самог водозахвата и бунара, у који се пласирају отпадне воде.

Питам вас... По питању еколошког инцидента, не знам која ће Влада бити, али је, рекао сам, врхунски патриотизам бранити животну средину не само од бивше владе већ и од своје владе уколико је то потребно. Зато тражим од Министарства и Владе да казни тај чин који се десио у Инђији, спречи и предупреди могући еколошки инцидент, који се може десити захваљујући „моралним гмизавцима десете врсте“ у Подунављу. Њима се мора стати на пут. Та десета врста, која угрожава животну средину, с пуним правом треба да нестане са земаљске кугле. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Орлић.

Да ли неко жели реч?

Колега Орлићу, изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Даме и господо народни посланици, међу позитивне резултате односно позитивне последице усвајања овог закона, и о томе су данас говорили народни посланици Српске напредне странке, несумњиво спадају, с једне стране, механизми да се обезбеди кофинансирање пројеката који се финансирају из фондова ЕУ и, с друге стране, испуњавање услова да се с успехом из ове земље конкурише за фондове из ИПАРД средстава, дакле управо у области пољопривреде. И једно и друго је за нас, наравно, важно. Важно је због успеха наше државе, важно је због успеха наших произвођача. Није ту само реч о чувених 160.000.000 евра опредељених средстава за подршку. Идеја је свакако да се као вредност, трајна вредност, направи много више.

Важно је то и због наших укупних односа са државама ЕУ али и са свима онима који пажљиво прате развој тих односа. Инвеститори као јако важне и добре поруке увек прихвате чињеницу да је Србија препозната као неко ко се с успехом носи с изазовима у евроинтеграцијама и која у томе показује да зна шта ради. Између осталог, и чињеница да више од половине свих инвестиција које у овај регион дођу заврши у Србији директна је последица чињенице да смо ми овом процесу успешни. Наравно, не само по овим питањима, наравно не само у области пољопривреде, Србија овакав однос показује и изван европског простора.

Ових дана у званичној, службеној посети Казахстану борави председник државе Александар Вучић. Међу најважније поруке које смо добили можемо да сврстамо чињеницу, дакле заједничку констатацију двојице председника држава, да су већ постигнути изванредни резултати у смислу међудржавне сарадње управо у области пољопривреде, наравно уз резултате који се односе на сарадњу у војнотехничком сектору. Даље, да постоји добар простор да се повећа извоз млечних и месних производа из Србије, да се уједно траже дугорочна решења за нашу „Петрохемију“, врхунски важно питање, и да се привлаче инвеститори из Казахстана да се додатно заинтересују за Србију. Управо у сектору пољопривреде, види се, ми и у овом делу света јако добро знамо шта желимо, знамо шта радимо и налазимо добар простор да то и учинимо.

Недељу или две пре тога овакве смо поруке могли чути из Народне Републике Кине, где је такође лично био присутан председник државе Александар Вучић и где је међу добре резултате које смо тада забележили заведена и чињеница да ће бити додатног простора за извоз месних производа, што су овде неки дочекали са већ чувеним лакрдијашким понашањем и потпуно неинтелигентним покушајима да се од тога праве лоши вицеви.

Знате, када неко за државу Србију, за наше произвођаче обезбеди додатни простор да се више извози на тако велико и значајно тржиште као

што је кинеско, некима је то смешно. Знате већ коме, оним великим „стручњацима“, пре свега за економију, али и стручњацима за све живо, попут Драгана Ђиласа, који ових дана објашњава ММФ-у да он зна да тумачи економске параметре и кретање како треба, а ММФ нема појма. Он ће њих данас да научи и подучи да је он ту потпуно у праву, а ММФ греша.

Вероватно ће о истом трошку да им објасни да и 2008. године, када је ММФ објашњавао да то што раде Ђилас и екипа није добро за Србију, да се већ превише оптеретила и да нова оптерећења у смислу трошења без икаквог смисла могу само у катастрофу да је одведу, а Ђилас тврдио да је то све потпуно у реду, нормално, и да никакве опасности нема, сад ће вероватно ММФ-у да објасни да је он и тада био у праву, а ММФ није имао појма и да пола милиона људи који су завршили на улици у ствари треба да му буду, вероватно, захвални. Дакле, ти лакрдијаши и према овим питањима која се односе на место Србије у свету и на успехе које Србија прави показују шта и колико знају, односно не знају.

За то време, Србија се озбиљно бави пословима који се тичу њене користи, и унапређењем извоза и унапређењем економске сарадње. Своје место у свету дефинише сусретима Александра Вучића и светских државника и са истока и са запада, на највишем могућем нивоу, показује да зна да заштити свој интерес, показује да зна да избори своје место, речју, да постане успешно и од стране других уважавано друштво – све потпуно супротно од оног тужног, опустелог и до краја опљачканог друштва ДОС паланке, какво су Ђилас и екипа једино умели да праве у овој земљи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милија Милетић. Колега Милетићу, изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се.

Уважени министри, колеге посланици, грађани Србије, ја сам поднео амандман на члан 1. везано за Закон о заштити животне средине, где сам увек својим амандманима стављао акценат на неразвијена подручја, брдско-планинска подручја, на средине као што су општине Сврљиг, Бела Паланка, град Ниш и околина. Југоисточна Србија је стварно прелепо место за живљење, где је природа дала све, а ми ту природу морамо сачувати.

Ја сам аконто тога увек говорио, а и сада бих волео да укажем, у оквиру овог амандмана где стављам акценат на заштиту животне средине, на еколошки потенцијал тих наших средина. Постоји еколошки потенцијал у нашим срединама, Ниш као центар југоисточне Србије и околне општине стварно имају велику могућност што се тиче развоја туризма, али ми морамо много више ставити акценат на животну средину.

Ми имамо великих проблема, као локалне самоуправе на југоистоку Србије, великих проблема са буџетима, зато што су то мали буџети, а улагање у животну средину јесте један већи подухват. Конкретно, велики број наших малих општина, као што је општина из које ја долазим, Сврљиг, као што су Бела Паланка, Гаџин Хан итд., нема могућности да обезбеди средства у оквиру свог буџета да би одрадиле одређене пројекте са којима могу сутра да аплицирају према пројектима ЕУ и да на тај начин обезбеде себи бољу и лепшу животну средину, где могу сутра људи да се баве туризмом, да нема депонија, малих депонија у нашим селима, да се реше проблеми наших река. Рецимо, река Тимок, која пролази кроз Сврљиг, стварно је прелепа река, али у делу испод Сврљига немамо колектор за отпадне воде. Имамо започет пројекат, али немамо довољно средстава да тај пројекат завршимо, да тај пројекат реализујемо.

Мислим да бисмо ми имали потребе да се у оквиру овог министарства обезбеди више средстава. Моје питање према вама, уважени министре, јесте – да ли ће у наредном периоду ваше министарство имати могућност да издваја више средстава за наше мале средине, да кроз те пројекте које ми сутра можемо да реализујемо обезбедимо бољу животну средину и, самим тим, велику шансу за развој сеоског, ловног туризма и осталих видова туризма?

Иначе, општина из које ја долазим, и Бела Паланка, Гаџин Хан, то су општине где је стварно лепа животна средина, лепа природа. Стара планина се налази у делу моје општине, Сува планина се налази у делу Гаџиног Хана. То су стварно лепоте које су измишљене за уживање. Ја вас позивам, све колеге посланике, да ставимо акценат на развој таквих средина, на развој таквих малих општина, на развој Ниша, јер смо сведоци да Град Ниш стварно има капацитета, ради се и улаже у Нишу.

Коначно, када све то буде урађено, са развојем малих општина, наше пољопривреде, наших села, брдско-планинских подручја, биће и развоја, сигуран сам, наше земље Србије. Србија је нешто најлепше у свету. Ми то морамо чувати. Природа нам је дала све, чувајмо природу.

И, уважени министре, молим вас, одговорите ми да ли има могућности да се више улаже у мале средине за пројекте којима се решавају проблеми у нашим животним срединама, у нашим малим општинама. Хвала још једном.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Мартиновић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Мартиновићу.

АЛЕКСАНДАР MARTИНОВИЋ: Господо народни посланици, поштовани господине министре, интенција мог амандмана је да се заштита животне средине повеже са свеукупним развојем Републике Србије. Другим речима, свима је јасно и надам се да ћете се сложити са мном, да нема ефикасне заштите животне средине ако не будемо имали успешну и развијену економију.

Овде су поједине колеге, како из власти тако и из опозиције, говориле о томе да нам треба више новца у буџету за заштиту животне средине. Ја се с тим слажем, али тог новца не може да буде ако не будемо подигли нашу економију на још виши ниво и ако не будемо наставили даље реформе када је у питању сређивање наших јавних финансија.

Оно што желим да истакнем, а мислим да је тесно повезано са већим издвајањима за животну средину из буџета Републике Србије, јесте неколико економских и финансијских показатеља. Србија је у протекле три године напредовала за педесет места на Дуинг бизнис листи Светске банке. Већ трећу годину заредом имамо суфицит у буџету и у овој 2018. години очекује се раст БДП-а од 4,5-5%. То говори да је Србија на добром путу и да ћемо свакако већ у наредној години и у наредним годинама имати више новца и за финансирање у области заштите животне средине.

Мој колега Владимир Орлић је већ о томе нешто рекао, ја желим само да се надовежем. Председник Републике Александар Вучић се већ два дана налази у посети пријатељском Казахстану. Једна од тема о којима се говори – поред оних политичких тема да је Казахстан нама пријатељска држава, која признаје суверенитет и територијални интегритет Републике Србије – јесте и ревизија уговора који имамо с Евроазијском унијом. Ради се о бесцаринском извозу одређених врста производа из Србије на тржиште које броји више од 185.000.000 људи. У питању су Киргизија, Јерменија, Казахстан, Русија и Белорусија, а у питању су следећи производи: поједине врсте сира, живинско месо и цигарете. Оно што је такође важно, то је да је председник Републике, везано за ревизију овог уговора с Евроазијском унијом, истакао, чак је инсистирао на тој речи, дакле буквално је молио председника Казахстана да омогући увоз 5.000 аутомобила из Србије.

Као што видите, свакога дана председник Републике, заједно са Владом, предузима веома важне кораке да српска економија буде још јача, снажнија, да апсолутно будемо лидер у региону што се тиче привлачења инвестиција.

Кад смо већ код инвестиција, мислим да је колега из Посланичке групе Социјалдемократске партије који долази из Краљева пропустио да каже да ће сутра у Краљеву бити свечано обележавање почетка радова за изградњу нове фабрике „Леони“, фабрике каблова, у Краљеву. То је важна

вест за грађане Краљева и целокупног Рашког округа јер подразумева запошљавање великог броја радника из Краљева и околине и отварање нових радних места. Оно што, међутим, забрињава, то је да кад год за Србију дођу неке добре вести, без обзира на то да ли оне долазе са запада или овога пута са истока, увек се нађе неко ко жели да поквари те добре вести и не радује се успеху своје рођене државе.

Дакле, када се све ово дешавало, када је Александар Вучић разговарао са највишим представницима Казахстана, између осталог и о важним економским темама, јуче се огласио председник Независног друштва новинара Војводине Недим Сејдиновић, који је рекао да Вучић започиње нову сезону лова на вештице, али да ће овога пута тај лов бити, каже он, систематичан и суров.

Сада цитирам шта је рекао господин Сејдиновић, који се не радује економским и политичким успесима своје државе: „Мислим да је изјава Вучића најаве нове сезоне лова на вештице, стране плаћенике, издајнике, муцахедине, усташе, агенте страних служби, кртице итд. и да ће овога пута обрачун бити систематичан и суров“, рекао је Сејдиновић у интервјуу за „Истиномер“. Даље каже он: „Целокупна Вучићева инфраструктура...“

Цитирам шта је човек рекао јуче не схватајући, изгледа, где се налази, не схватајући да је Србија данас једна од најуспешнијих европских држава, да смо трећи по стопи раста у Европи, да смо политички и економски стабилна држава, да смо демократска држава. Недим Сејдиновић каже на све то: „Целокупна Вучићева инфраструктура је дубоко ксенофобна, антизападна, националистичка и проруска и питање је дана када ће се овде почети примењивати путиновске методе успостављања и одржавања једне мање-више отворене диктатуре.“ Да не цитирам даље човека који то не заслужује.

Хоћу да вам кажем да очигледно имамо посла са људима који не желе добро својој држави, који желе да унесу страх и немир код грађана и да покваре све оно што је Србија добро урадила у протеклих неколико година. Надам се да грађани Србије добро разумеју и схватају ко ради свакога дана у њиховом интересу, ко је спреман да два дана борави у Казахстану, да већ сутра отвори у седам сати ујутру прву продавницу...

Ево, маше рукама један господин из опозиције, он у то време вероватно спава.

Дакле, да два дана председник Републике буде у Казахстану, већ сутра ујутру ће да отвори прву продавницу „Лидла“ у Београду, а у 16 часова ће бити у Краљеву где ће се обележити почетак радова на изградњи нове фабрике „Леони“. Када имате све то у виду, онда вам ове изјаве Недима Сејдиновића, који је очигледно гласноговорник те тзв. елитне, демократске, западне Србије делују просто невероватно.

Али, кажем, надам се да грађани Србије добро разумеју ко ради у њиховом интересу а ко не ради ништа, ко шири панику, дезинформације, ко седи скрштених руку и свакога дана само кука, критикује, а у животу за Србију није урадио ништа добро. И не да није ништа добро урадио за Србију, није урадио ништа добро чак ни за своју професију. Спустио ју је на најнижи могући ниво, јер то се види из речника којим се служе они који тврде да је у Србији угрожена слобода медија.

Овде се упућују најтеже могуће увреде на рачун народних посланика, не само од господина Сејдиновића него и од других људи који припадају том, да кажем, интелектуалном медијском и политичком кругу. Пре неки дан је Родољуб Шабић, ја сам добио чак и његов одговор на моје посланичко питање, поново назвао мене лажовом, за Маријана Ристичевића је поново рекао да је бедни, лажљиви лупеж, а јуче, када Александар Вучић у Казахстану преговара о томе да се ревидира уговор са Евроазијском унијом да би ојачала српска економија, да би између осталог ојачао и српски сељак, Сејдиновић помиње неки лов на вештице, на стране плаћенике, издајнике, муцахедине, усташе, агенте страних служби итд. Никада Александар Вучић такав речник није употребљавао, никоме није претио. Али се зато свакога дана на рачун нас и Српске напредне странке, на рачун Владе Републике Србије, на рачун председника Републике Србије упућују најгоре могуће увреде.

Но, без обзира на то, господине министре, имаћете подршку Посланичке групе СНС и приликом доношења овог закона и приликом предузимања свих оних важних мера, за које не мислим да су имало једноставне, које су тешке, захтевају један систематичан приступ. Имаћете, дакле, нашу подршку да животна средина у Србији буде здравија, лепша, да Србију будућим генерацијама оставимо, и када је у питању заштита животне средине, бољом него што је данас. Али се исто тако надам да ћете схватити нашу поруку да нема здраве животне средине без снажне и јаке српске економије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Караџић.

Изволите, колегинице.

АНА КАРАЏИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднела сам амандман како бих истакла важност очувања и побољшања услова заштите животне средине у Србији. Приоритет мора имати људско здравље, морамо утицати на очување ваздуха, квалитета воде, као и заштиту од отровних хемикалија које се користе. Према Светској здравственој организацији, имамо податак да на 20% смртности у Европи утиче животна средина. То је огроман проценат и због тога

морамо што пре предузети неке мере. Потребно је да континуирано имамо едукацију, како деце од основне школе, одраслих, али пре свега система. Најважније је, за почетак, едуковати локалне самоуправе, градове, општине, јер од њих све полази. Они су ти који су на терену и који су са грађанима.

Колико ће трајати процес придруживања Европској унији, не можемо знати, али је Поглавље 27 значајно зато што нас тера да што озбиљније схватимо ову област, да што пре дођемо до неких решења и да што више радимо на томе.

Колеге су говориле о депонијама. Ви сте такође помињали зашто је загађена Србија, зашто су сеоска домаћинства загађена, дали сте одређена решења – само једна канта, кубик отприлике, да се односи фреквентно, да би то имало неког утицаја на побољшање. То је значајан податак да се дошло до тог решења и не знам да ли је то... Ви ћете ми рећи да ли је то тешко спроводиво, зато што би значајне резултате донело.

У складу с тим, ја сам хтела и да... Не знам да ли се сећате када сте били, у току вашег мандата као градског секретара, Општина Вождовац је имала еко-патролу; ја сам као члан Већа била задужена, између осталог, за ресор животне средине. То су била мали кораци ка томе да помогнемо животној заједници. Не кажем да смо у том тренутку били довољно едуковани за то, сматрамо да треба још боље едуковати локалне самоуправе, али је систем еко-патроле дао неке резултате јер су се грађани јављало константно, давали предлоге и јављали су где се налази отпад. Углавном су то биле површине које нису биле у надлежности ЈП „Зеленило“ Београд и ту треба наћи неко системско решење како те површине одржавати. Не знам да ли се досад дошло до неког решења, али су углавном то биле веома загађене површине; чак и неки новонастали паркови, дивље настали паркови, да кажем, где су се деца играла, који су јако загађени.

Еко-патрола је излазила на терен свакодневно. Ми смо имали службу која је примала позиве и већ сутрадан смо имали људе на терену. То је значајно утицало и на свест грађана који су се налазили ту. Излазиле су и комшије да помажу у сређивању итд. То је један начин на који смо направили неки мали корак, али заиста је потребно системско решење. Надам се да ће ускоро бити неко и усвојено.

На самом крају, похвалила бих намеру за тих четрдесет милиона који ће се уложити у пошумљавање. То је горућа област када говоримо о заштити животне средине и надам се да ћете наставити тим путем. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Даме и господо, ова врста иницијативе коју сте исказали у ранијем периоду је еклатантан пример како држава никад не може сама и како искључиво уз помоћ грађана може да надокнади онај део за који ниједна држава на свету нема капацитета.

Тако је и прича о еколошким патролама потенцијално јако важна, бар за мене. Ја сам се некада, у годинама када сам био прилично млађи, бавио овим послом у невладиним организацијама разумевајући добро који је то угао нас који смо грађани, за разлику од оних који су у држави. Свако ту има свој део посла.

Оно што хоћу да вам кажем, то је да смо намерни да на нивоу Србије покушамо да нешто слично изведемо. Покушавамо сада да то осмислимо на начин на који то има смисла, да обезбедимо логистику за све то; данас је техника напредовала, мобилни телефони итд. Највећи проблем у читавој ствари неће бити то, биће оно што сте ви (не само ви) рекли, алудирали, а то је питање недостатка системских решења.

Једна од мисија Министарства животне средине јесте управо да покуша да „ушнира“ сва министарства у ово што радимо. То је уједно и најтежи посао који стоји пред нама не бисмо ли многа законска решења хармонизовали. Једно од тих решења, које је очигледан пример за читаву Србију, јесте питање, рецимо, амброзије. Не можете решити питање амброзије зато што у држави не постоји адекватан пропис, или се оно што постоји не поштује довољно на терену, у пракси, а то је да сваки власник земљишта мора да води рачуна о томе у каквом је стању парцела коју има. Дакле, то су решења која морају да буду примењива, односно морају се применити.

У том смислу, рачунајући на нове технологије, дигитализацију и све оно што је сада доступно много више него пре пет-шест година, хоћемо да урадимо. Мислим да ћемо ту забележити пун погодак, јер огромна војска младих људи, попут оних који су били данас овде, жели да учествује у томе. Ваша искуства су таква, ја их веома добро знам. И ниједна држава не може имати довољно инспектора да би решила свако питање на терену. Због тога је потребно да сваки грађанин у овој држави буде инспектор. Да смо то успели да радимо, говори пример опасног отпада где смо имали на десетине пријава грађана који су забринуте, потпуно без комплекса, пријављивали локације на којима можда постоји нешто што загађује животну средину.

Дакле, овим вам дајем за право и кажем, ето, постоје локалне самоуправе и део цивилног друштва у нашој држави који и те како разуме шта радимо и од велике је помоћи нашој држави. Ми ћемо то применити на темељу наших искустава из Београда. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бојан Торбица.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо, другарице и другови, уважени министри са сарадницима, ја ћу се сложити с једном вашом јучерашњом констатацијом да ми за извесно време Србију нећемо препознати. Очигледно је крајње време да одлучимо каква ће Србија бити за пет или десет година, да ли ће то бити Србија за коју тврдимо да се њоме дичимо зато што је лепа, здрава, чиста, са чистим ваздухом, водом, или ће постати сметлиште.

За то смо сви заслужни. Сложићете се, ја ћу народним речником рећи, ђубрета се у Србији накупило у сваком могућем облику. Ово није акција коју можете спроводи само са једног нивоа. Слажем се да много тога лежи на локалној самоуправи, али сложићете се да много тога лежи и на Министарству и људима који раде у и при Министарству.

Знате, некад делује помало бесмислено када видите огромне напоре ЕПС-а да, рецимо, у Обреновцу (тамо где живим, па ми је то најпознатије) покрене поступак одсумпоравања, односно да практично обезбеди процедуру одсумпоравања, да електрофилтери раде на најбољи могући начин, да се смањи загађење, а да, с друге стране, у Обреновцу, то сви у Србији знају, у претходних годину дана ископамо више десетина тона опасног, ја кажем отровног, канцерогеног отпада.

Знате, грађани Србије воле Србију, то није спорно. Свако од грађана Србије, ја сам сигуран, помагаће и Министарству и локалној самоуправи и свакоме, само му треба објаснити методологију како то да чини. Али грађани Србије не могу да раде оно што треба и морају да раде инспектори. Имам утисак да је мало претераног конформизма у инспекцијама било и надам се да ће се нешто променити и да се мења у том правцу.

Знате, ако ваш инспектор испуни своју квоту и норму тако што пише пријаве, за које уопште не мора да изађе из канцеларије, гледајући тамо параметре који се достављају из разноразних јавних предузећа, јер она то поштују, она су дужна то да раде, а није отпратио путеве опасног отпада, није испратио да ли је опасни отпад који је ушао у Србију завршио у Обреновцу, Тополи, закопан на нечијем имању, или је опасни отпад који је настао у Србији закопан у Србији, или спаљен, или уништен, он није урадио ништа добро.

Јавна предузећа у Србији, немам намеру никог да штитим, могу и чине онолико колико им буџет дозвољава. Прогонити их, бесмислено је.

На томе правити каријеру и бити храбар, а терет одговорности за обавештавање и праћење, мониторинг пребацивати на грађане, заиста ћете се сложити, није у реду.

Прихватићу ја делимично објашњење да нема ни довољно инспектора. Тражите, подржаћемо да добијете још више инспектора, али инспектори су ти који су обучени да отпрате пут опасног отпада од његовог настанка или уласка до изласка или до уништења. Не могу то чинити само грађани Србије, они могу да буду подршка у свему томе, свесни.

А да бисмо били и тога комплетно свесни, мислим да треба да предложите на Влади да се озбиљно размотри да ли у школе од првог разреда основне треба увести предмет који ће се звати образовање везано за екологију и здраву животну средину. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Захваљујем се.

Сам чин отварања питања опасног отпада за мене који се бавим више од тридесет година овим послом, а не послом, јесте потез који је потез некога ко зна шта ради. И то што понекад потцењују ту врсту активности... Немам уопште намеру да се бавим таквом врстом спекулација зашто то радимо и зашто баш сад то радимо и како то баш сад желимо да радимо. Мој одговор на то је – а шта смо радили тридесет година или више? Дакле, знам шта радим, апсолутно. Негде увек почетак буде прво у нама који смо у администрацији, држава, и питање: „А шта ви то радите“, попут овога што сте ви алудирали.

Друго питање је – ко се то бави опасним отпадом у Србији. Нема превише субјеката који се баве опасним отпадом, и врло је једноставно, поновићу. Када узмете колико се опасног отпада генерише у Србији, то пријаве Агенцији за животну средину (поћимо од тога да сви баш и нису пријавили колико су генерисали опасног отпада), кад узмете у обзир колико се ускладишти, збрине и извезе, понављам, закључите да озбиљна количина недостаје. А онда схватите да морате и те како да се позабавите онима који су регистровани да се баве опасним отпадом.

Ако мене питате, Закон о управљању отпадом или посебним токовима отпада, који регулише ова питања о којима причамо, одличан је, зато што никога у ланцу не амнестира од тога да мора бити информисан шта се десило до самог збрињавања отпада. Е, ту су проблеми. Ти проблеми не могу да се реше преко ноћи, од тога да имам као кисеоник велику потребу да значајно повећам број људи у инспекцији, нарочито довођењем потпуно нових људи, из стотину различитих разлога.

С друге стране, оног момента када смо схватили да нам се добар део проблема генерише од стране оних који управљају опасним отпадом, ми смо ушли у контролу свих предузећа и фирми које се баве управљањем опасним отпадом и управо сада смо у акцији контроле свих тих предузећа. Њих нема превише, од отприлике 115 предузећа која су регистрована да се тиме баве, оперише двадесетак. Није проблем да све то преконтролишемо.

Али ако бих се враћао уназад, у године иза нас, питање је како су предузећа која су регистрована да се баве опасним отпадом добијала сагласност и дозволе и да ли они који су надлежни да провере да ли неко има услове да би се бавио опасним отпадом... Сад ћемо све то морати да проверимо. И даље без моје жеље да се враћамо уназад и да ја истерујем било какву правду. Не, не, не, ја ћу истерати правду због оног времена које је сада и које ће бити, а то је да све мора да буде по закону, да предузећа која су регистрована за опасни отпад морају да испуњавају све услове које је закон прописао. Понављам, мислим да је закон одличан, а да затим треба да скренемо пажњу свима и почнемо да се бавимо токовима отпада.

Пошто ми то сами нисмо били у стању да урадимо, ја сам знао да ће то тако бити, бар за почетак, док не стекнемо капацитете, разговарао сам са колегама из БИА и тужилаштва да нам помогну да то урадимо. Ми не хапсимо, ми не подносимо пријаве ове врсте, ми само сигнализирамо какав процес мора да се испрати да би ствар била јасна. Јер кад пратите процес од онога ко генерише опасни отпад до последњег тренутка, онда ћете и пронаћи где су проблеми.

С моје тачке гледишта, проблем је једноставан. Зашто он досад није отворан, то су питања за неке друге људе, не за нас, али то није важно и не желим да се враћам на то. Отворили смо питања, држава по први пут доноси пресуде због злочина над животном средином и уверавам вас да ћемо, захваљујући БИА и тужилаштву, наставити то да радимо. Ја ћу им бити и те како политичка подршка, а видим да и овде имамо подршку да тај ред направимо у држави, јер је то питање здравља свих нас заједно. И хвала вам на томе што сте кандидовали то питање. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Вјерица Радета, Бранислав Михајловић и заједно Александра Чабраја, Мариника Тепић, Соња Павловић и Јован Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Радета, изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Господин Триван нам се првог дана када је овде говорио о предлогу овог закона представио као „министар без граница“. Сећате се, ево да подсетимо, да је рекао да је посао очувања

животне средине толико битан да уопште нису битне границе државе, да он има одличну сарадњу, како је рекао, са колегама из околних земаља и да је њему свеједно да ли ће Србија имати проблема око границе са Хрватском, односно да ли ће Хрватска да тражи да нам, не дај боже, отме 11.000 ха обрадивог земљишта у западној Бачкој.

Али министра данас желимо да питамо нешто друго. Како функционишете, министре, не мислим ви лично, него ваше министарство, да ли успевате да посао радите на целој територији Републике Србије? Каква је ваша улога и шта успевате и да ли успевате нешто да урадите у Националном парку Шар-планина? Да ли знате, да ли сте нешто предузимали, нисте тада били министар, пре три године у Скупштини општине Штрпце скупштинска већина (а та локална скупштинска већина у Штрпцу одговара скупштинској већини овде на нивоу Републике Србије) пренела је Шиптарима 240 ха на Брезовици, Туристичком центру Брезовица? Да ли сте ви ту нешто предузимали и да ли уопште знате шта се дешава у држави Србији? Дакле, Национални парк Шар-планина – Србија, Брезовица – Србија, Косово и Метохија – Србија. Ако немате проблем да комуницирате ван граница Србије, надамо се да сте и у границама Србије успели да нађете модус да се забавите овим веома значајним деловима и ресурсима наше државе.

Говорили сте такође о пошумљавању, колико ви то здушно радите. Добро је ако радите, чак и ако је то један део онога што сте ви рекли, свако засађено дрво је добро да постоји. Немамо ми ништа против тога, нити смо људи који не знају шта је заштита животне средине и на који начин о томе треба да се води рачуна, напротив, али опет питање – да ли знате, рецимо, да су стотине хектара шуме од Мердара ка Куршумлији посечене? Овде сам питала разне министре, од Стефановића, Недимовића, не знам да ли још неког, нико не зна ко је надлежан. Дакле, ради се о територији општине Куршумлија. Шиптари лепо долазе, секу шуму, приватну, државну, по више стотина хиљада евра су оштећени приватници, власници. Ко ме год се обрете, нико не зна ни ко је надлежан ни како може да им помогне, очигледно нико не може да им помогне.

Питам ја сада вас – да ли можете бар да им пошумите то кад нисте успели као државни органи да заштитите општину Куршумлија и те људе који тамо живе? Да ли ћете бар да им пошумите тај део? Па, морају да чекају десетине година да буде оно што су им Шиптари покрали, али бар да мирније спавају. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик народни посланик Бранислав Михајловић.

Изволите.

БРАНИСЛАВ МИХАЈЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

У Предлогу закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине предложио сам да се члан 2. брише, па да образложим.

У односу на постојеће решење предложеним чланом се финансирање пројекта проширује и на фазу припреме и на фазу реализације пројекта. Решење је лоше зато што се у фази реализације уводи институт непредвиђених трошкова. На овај начин се жели постићи нетранспарентно финансирање пројекта током читавог пројектног циклуса. Поставља се питање шта се тачно подразумева под припремом пројекта, који су то трошкови, шта су то непредвиђени трошкови. Сматрамо да овако широко постављена формулација отвара огроман простор за дискрециона тумачења, самим тим и за злоупотребе.

Истим чланом се дефинише и тачка 21а, која такође представља још један изузетак од прописане обавезе спровођења јавног конкурса, којом се омогућава нетранспарентно суфинансирање пројекта који се финансирају из међународне развојне помоћи и других финансијских извора који захтевају суфинансирање. На овај начин се жели постићи да се практично сва средства која се добију из иностраних извора могу трошити дискреционо, односно по слободној вољи политичара. Сматрамо да је то апсолутно недопустиво, посебно због тога што се очекују огромна средства, како је и у самом Предлогу закона наведено.

Сматрамо да су наведене одредбе Предлога закона само припрема и стварање законских услова за планирано нетранспарентно трошење буџетских средстава. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Ђорђе Милићевић.

Влада и Одбор за заштиту животне средине прихватили су амандман са исправком, а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман са исправком у складу са Уставом и правним системом Републике Србије, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Марија Јањушевић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Овим амандманом предложила сам да се прецизније одреди када се може изузети нешто из јавног конкурса, али тај амандман је, наравно, одбијен.

Потпуно се слажем са претходним говорником који је изразио сумњу у транспарентност поделе буџетских средстава. Тиме што упорно одбија да прецизира када ће средства бити додељена по неким посебним условима предлагач закона доказује да ће се након усвајања овог закона средства из буџета Србије додељивати по нахођењу министра, односно по нахођењу једног човека у држави, који злоупотребљава и режим и буџет и све остало.

Ви сте овде у објашњењу чак навели да је предвиђен још један изузетак од прописане обавезе спровођења јавног конкурса. Дакле, ви сами прописујете обавезе и сами их кршите.

Министре, ви ћете средства Зеленог фонда Републике Србије додељивати нетранспарентно и овде сте одбијањем амандмана који сам предложила то јавно и признали. Мислим да ћемо и у наставку ове расправе само показати да је намера отимање новца грађана Србије, јер смо и у расправи о амандманима на самом Одбору разговарали о томе да бисте предвидели неке непредвиђене ситуације; мени је колегиница из Министарства тачно набројала које су то могуће ситуације, попут поплава, пожара итд., али то нисмо овде навели. Дакле, оставља се неодређено и оставља се могућност злоупотребе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Господине министре, застрашујући криминал се дешава на подручју читаве Србије. Оно што смо малопре почели да потенцирамо је на тзв. административној линији са АП Косово и Метохија, не само Куршумлија, већ и у делу Лесковца и Лепосавића, али иста ситуација је и код мене у Шумадији, у источној Србији. Имамо податак, који је апсолутно тачан, да се годишње око двадесет милиона кубних метара шуме украде у Србији.

Како ћете Влада Србије и ви као министар за заштиту животне средине то да спречите? Кад прерачунате, тих двадесет милиона кубних метара по тржишној цени која данас важи је око пет милиона евра, а то је више милијарди евра за будуће генерације, за биодиверзитет, за целокупни еколошки систем Србије, како она треба да изгледа у будућности.

Да ли је нормално, господине министре, да сви ваши претходници, када није било вашег ресорног министарства, кажу да инспекцијски надзор није у надлежности „Србијашума“? Ниједна кривична пријава није поднета! Ево, ту седе колеге адвокати. Покренуо је питање заштите екологије господин Јојић. Пустошење шуме је кривично дело; запрећена казна је од једне до три године. Ниједан случај није кривично

процесуиран. Има неколико хиљада прекршајних пријава, нека казна од десетак хиљада.

Али знате шта је највећи проблем? Ево, Арсић је из источног дела Србије. У Пожаревцу, Градишту, свим градовима, Жагубици долази до бујичних поплава јер је шума посечена, је л' тако? Онда су угрожени људи, угрожена су деца. Ко ће и како то да спречи? Да ли је онда решење, пошто говоримо о овом члану где ће да се финансирају пројекти, да ту где не може да никне храст тако лако засадите, како кажу браћа Кинези, „змајско дрво“, пауловнију? Прошли смо као делегација трасом, оним брзим возом – али све се, наравно, види при тој брзини – од Пекинга до Суџоа. Целокупно подручје је засађено пауловнијом, брзорастућим дрветом, због тога да би се спречиле поплаве и да би тај народ остао ту, јер тамо се у неколико декада премешта по десет или до педесет милиона људи са једног на други крај државе – звучи невероватно али то Кинези могу – зато што се дешавају такве ерозије.

Господине министре, понижава нас сепаратистичка шиптарска дружина са којом држава Србија преговара у Бриселу. Морам да вас подсетим на то да наоружани Шиптари долазе на подручје Куршумлије – нису то неке онако ловокрадице које краду шуме, па дошли онако на излет; са пушкама, под пуним оружјем, прете локалном становништву. А пре две године Едита Тахири рекла је да је невероватна репресија српске војске и полиције над тим људима који тако краду шуму. Морам да цитирам шта је тај злотвор изговорила: „И због тих ствари српско друштво мора да уђе у менталну реформу“. Да ли ми треба да доживљавамо таква понижења и да остајемо без шуме а сад имамо укупно 29% на читавом подручју Србије?

Значи, то су све неки одговори које треба да нам дате ви, ресорно Министарство пољопривреде и Влада Републике Србије. Очекујем, ако узмете наше аргументе и све ово због чега народ пати и страда, а многи страхују за свој живот, да ћете да предузмете неке конкретне мере.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Дозволите ми неколико реченица. Најпре, морамо да се држимо својих надлежности, али дијагнозе које сте дали су оне које говоре о томе да нам се бесомучно секу шуме. Морам рећи, не само тамо. Као друштво морамо да се питамо шта радимо са тим. Због тога моја, на јавној сцени већ десетогодишња, прича о томе да су шуме важне и да морамо да водимо рачуна сви заједно о томе. То нема никакву политичку боју кад је то у питању.

Најпре, рекао сам већ, запосленима у Националном парку Шар-планина помажемо на значајне начине. Не можемо да говоримо о свим

начинима, у њиховом интересу је да то чинимо. Све што год будете проценили или имате као информацију или сугестију, слободно нам се јавите, јер ми јесмо надлежни за Национални парк Шар-планина. Све што је у нашој моћи, ми ћемо апсолутно чинити, и даље стојећи отворено за сваку сугестију тог типа.

За надлежност над сечом шума нема никакве дилеме. Жао ми је што сад то морам да изговорим, иако је то заправо истина, има инспекција Министарства шумарства, дакле шумарска инспекција, и они су ти који заиста морају да воде рачуна о томе. Разуме се да и они имају читав низ сопствених проблема: колико имамо инспектора, како нам је граница порозна итд., итд. Причам сад само о надлежностима.

Поновићу оно што сам малочас рекао, али пре тога да кажем да ми и те како желимо да се бавимо пошумљавањем, то покушавамо сад и у Министарству. Споменуо сам Београд као пример, девет година смо то радили, чини ми се, јако добро. Општина Куршумлија се ове године није јавила да би конкурисала за средства за пошумљавање. Ми смо знали и веровали да неће све општине бити спремне у овој години да конкуришу, али ово је почетак само и верујемо да ће то бити случај.

Морам да вам кажем да је наша амбиција да свуда где имамо те велике сече заиста помогнемо у пошумљавању. Оно што хоћу да вам кажем професионално, то је да желимо да пошумљавамо аутохтоним врстама антиципирајући климатске промене, и то је сасвим у реду. Пауловнија може да дође обзир у неким другим ситуацијама, то се подразумева, и потпуно сте у праву.

Сеча шума, а нарочито чиста сеча, како ми то у шумарству кажемо, производи велике тешкоће и ризике када су у питању бујице и ерозија. Дакле, ми бисмо јако желели да посао пошумљавања буде у нашој надлежности због тога што се показује да ми годинама, као припадници, морам тако да кажем, заштите животне средине, и те како желимо да се здружно бавимо тиме, јер већ имамо неке доказе за то. Дакле, докази за то су егзактни; тачно толико стотина хектара, тачно конкурс који сада креће са нивоа Министарства ка свим градовима, па и Војводини, која је само 7% пошумљена. Ту су, у ствари, отворена врата.

Нама недостаје тај део надлежности, то је сад питање конвенције, договора у Влади ко ће који део посла радити. Ја се надам да ће бити разумевања за ово, јер ми верујемо да овај посао можемо да радимо добро зато што ми шуму третирамо као ресурс, а не као сировину. Ту ће се отворити једна стручна расправа у којој ћемо видети ко ће и које аргументе изнети.

Што се нас тиче, ми смо потпуно посвећени овоме што сте ви потенцирали, инсистирали. Ја то потпуно подржавам, и лично и стручно и

као министар и као неко ко сутра неће бити министар, желећи да Србија буде много пошумљенија, јер, знате, 27%, колико смо пошумљени, наизглед је довољно. Међутим, није, Србија тежи ка томе да пошумљеност Србије буде оптимално негде на 41%.

Према томе, ово је тек почетак. Уколико држава усвоји стратегију овог типа, као што смо у Београду усвојили, има наде. Уколико то не будемо урадили, то ће стално бити ад хок, а овим питањима која ви постављате. Ја бих хтео да то буде систем, учинићу све. Нисмо савршени, али чинимо све што можемо. Ето, хвала вам на томе.

(Наташа Сп. Јовановић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колегинице. Како да вам дам реплику кад је господин министар подржао ваше излагање и одлично вас је протумачио?

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Љубинко Ракоњац.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега.

ЉУБИНКО РАКОЊАЦ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на члан 2. Предлога закона. Овим амандманом врши се прецизирање законске одредбе која има за циљ ефикасније спровођење закона и избегавање различитог тумачења.

Овим допунама закона омогућава се да се интервентно реагује у ванредним ситуацијама као што су сушење шума, шумски пожари и друге непогоде и ванредне ситуације.

„Зелени Србије“ веома се залажу и раде на заштити животне средине. Истаћи ћу своју забринутост због елементарних непогода које се дешавају у шумским екосистемима и заштићеним природним добрима Србије. Интензивна појава сушења шума у Србији почела се уочавати током 2012. године у виду спорадичног сушења четинара на појединим локалитетима и мањим површинама. Почетком пролећа 2013. године дошло је до значајног сушења шума четинара, пре свега на подручју Националног парка Тара, на Гочу, на локалитетима Јавног предузећа „Србијашуме“ и на подручју Јавног предузећа „Војводинашуме“. Према подацима Управе за шуме и корисника шума, у то време површина захваћена акутним сушењем на подручју Републике Србије обухватала је око 24.000 хектара. Тај извештај је достављен од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине Влади Републике Србије 2015. године. Према том извештају, предузимане су мере заштите шума из своје надлежности, у складу са Законом о шумама и другим планским документима.

Најугроженије подручје био је Национални парк Тара, где је сушењем, поред јеле и смрче, била захваћена и заштићена врста Панчићева оморики, која је ендемит Балканског полуострва и терцијарни реликт. Укупна површина за праћење сушења шума је 6.000 хектара, а највише се, по површини, суши јела – и дрвеће и подмладак.

Проблем Панчићеве оморики је многострук и без сушења јер је то реликт и ендемит нашег поднебља, а њеној угрожености највише је допринело сушење последњих година и стање за њен опстанак је алармантно. Само на локалитету Љути крш, од хиљаду стабала Панчићеве оморики од 4.000 стабала, осушило се 870 стабала. Осим ових потпуно сувих стабала, велики број стабала делимично је сув, са тенденцијом да ће се потпуно осушити. Мора се рећи да је Национални парк Тара благовремено приступио процесу санације сушења и спречио да ситуација буде још гора. Ту је прилично добро урађена санација и успорен процес сушења, одрађена је санација за смрчу и јелу. Оморики се и даље суши јер је присутна *armillaria ostoyae*, за коју засад нема ефикасних мера борбе на већим површинама.

Очување шума, а међу њима Панчићеве оморики, национални је интерес и задатак. Не смемо дозволити и преузети одговорност за нестанак оморики на Тари, јер ако се то деси, то би била национална катастрофа.

Такође, на Гочу се суши јела (*abies alba*) и буква; на Копаонику се суше смрча и јела – било је настало сушење у групама, које се на неким локалитетима проширило и на велике површине. Закаснило се са неким мерама санације у борби против трулежнице. Сада је заступљено такође сушење четинара, посебно смрче, на великим површинама на подручју Голије, која је такође заштићено природно добро.

Ово напомињем зато што се то не дешава сада, за време овог мандата или мандата претходних министара, јер је то процес који дуго траје. Морам истаћи да је и претходно министарство доста учинило на санацији таквих површина, да се ти процеси зауставе.

О позитивним стварима које смо урадили као струка говорићу неком другом приликом. То је масовно пошумљавање које је рађено крајем прошлог века, када је степен шумовитости значајно повећан у Србији, када се пошумило преко 100.000 хектара у омладинским радним акцијама, и још толико мерама заштите од ерозије пошумљавањем или мелиорацијама. Све су то мере које су тада значајно предузете на повећању степена шумовитости у Србији којима заиста данас морамо одати признање и то нам на неки начин мора бити узор да наставимо тим путем. Мени је драго што ви као министар потенцирате ту тему пошумљавања већ дуго, и као градски секретар и сада, јер то је на неки начин спас, еколошки спас за нашу земљу.

Међутим, хоћу да кажем да су битне и адаптивне мере за екосистеме које се предузимају, јер је постојећи концепт одрживог коришћења природних ресурса, па тиме и шумских екосистема, у кризи. У развоју новог концепта одрживог коришћења шумских екосистема морају се дати одговори на читав низ питања, међу којима су сигурно најважнија: која су то истраживања која треба да помогну развоју стратегије за прилагођавање климатским променама јер су оне евидентне; нешто што сте ви најављивали, закон о климатским променама, то је такође добро; које су образовне потребе за повећање свести о климатским променама и лакшем прилагођавању. Шта треба знати о процени нивоа реакције шума на климатске промене? Које акције у газдовању шумама треба предузети да се не угрожавају функције екосистема у будућности? Адаптација треба да ублажи осетљивост екосистема на климатске промене. Шумски екосистеми су се и сами прилагодили климатским променама, али с обзиром на значај шума за друштво, неопходан је утицај на правац и динамику адаптације на неким подручјима.

Волео бих да знам шта Министарство и све друге институције које су задужене за заштићена природна добра раде да би се примењивале ове адаптивне мере, да би се предузимале активности на ублажавању климатских промена у националним парковима и другим заштићеним природним добрима, јер је општепознато да се активности у процесу адаптације шумских екосистема морају остварити сада да би њихов ефекат у будућности био потпун. То је мој предлог и сугестија да се на томе ради у наредном периоду. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Марјана Мараш.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Дејан Шулкић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Неђо Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Ненад Чанак, Олена Папуга и Нада Лазић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Лазић, изволите.

НАДА ЛАЗИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колеге из Министарства, амандман који смо поднели односи се на средства Зеленог фонда, односно начин коришћења средстава Зеленог фонда.

У принципу, поздрављамо овај предлог Министарства да се средства из Зеленог фонда користе за финансирање непредвиђених трошкова, и то без примене институције јавног позива, али смо сматрали

да је потребно додатно прецизније дефинисати овај члан. Додали смо: „непредвиђених и додатних активности у области заштите животне средине“ зато што смо сматрали да је потребно појачати практично. Међутим, ви сте овај наш амандман одбили реченицом да „из правнотехничких разлога није у складу са садржином“, мада ми то није јасно али видим да су и други амандмани на исти начин одбијени.

Дакле, шта је био наш мотив да ово предложимо? Наиме, средства Зеленог фонда су у коришћењу европских фондова веома значајна, јер у пракси смо сведоци да су многе општине биле у прилици да користе средства европских фондова, али због недостатка оних 30% или 40%, о којима се најчешће ради као о потреби личног улагања, односно улагања саме општине, нису могле да обезбеде та средства. Мислим да је јако корисно да се средствима из Зеленог фонда надоместе та средства како би се расположива средства из фондова ЕУ могла користити.

Често се догоди да у информацијама видите да ми у суштини мали проценат тих средстава повучемо, колико су нам она заправо доступна. Стиче се утисак као да ЕУ нама нити помаже нити имамо некаквих користи од тих фондова, а заправо разлози су најчешће ови, јер треба знати да је одговорност спровођења у комуналној делатности и свим другим делатностима које су у директној или индиректној вези са заштитом животне средине на нивоу локалних самоуправа.

Ја ћу вас подсетити да од 2015. године, када је Влада донела закон по коме су додатно још смањена средства која су на располагању локалним самоуправама, фигурира да је читав један буџет од те године до данас практично умањен, односно одузет локалним самоуправама. Оне дефинитивно имају проблем у спровођењу управо ових активности, као што је заштита вода, односно пречишћавање отпадних вода или улагање у уређење и дефинисање депонија, или разне друге активности које су у вези са животном средином.

Подсетићу, такође, да је фонд који је постојао од 2009. до 2012. године угашен доласком ове власти, односно ове гарнитуре на власт 2012. године, због наводних махинација. Ја у принципу поздрављам кажњавање оних који су грешили и који су злоупотребљавали фонд, али дефинитивно фонд није требало гасити, што нам је ЕУ у свом извештају ставила као примедбу, да би се фонд 2015. године... Ако сам добро забележила годину, 2015. године фонд је поново формиран, али сада као буџетски фонд, што значи да се само део „зелених“ пара, ја сам то и у начелној расправи говорила и понављаћу стално, само део буџетских пара, наменских пара, користи за инвестирање у пројекте заштите животне средине. Апелујем и на вас да приликом доношења буџета за наредну годину буџетски фонд, односно овај фонд буде комплетно у рукама заштите животне средине.

Само ћемо на такав начин моћи да спроводимо ову клаузулу закона коју сте ви променили и коју поздрављамо, кажем, у принципу, зато што на такав начин ћемо моћи да инвестирамо.

Желим да подсетим на један јако добар пример пројекта који је спроведен, а који је директно био у вези између два ресора, односно пољопривреде и заштите животне средине. Можда вам је и познато, то су била средства за пројекат *DREPR*, односно пројекат заштите животне средине у области пољопривреде. Средства су била намењена за изградњу танкова за прикупљање стајњака на фармама, затим за системе за третман отпадних вода у кланичној индустрији и системе за кафилерије. У том пројекту, који је спровођен у периоду 2006–2011. године – могу се подаци наћи на интернету и у Министарству пољопривреде, које је било главни спроводилац пројекта – више од сто фарми је добило системе за прикупљање стајњака, за чување стајњака, затим системе за распростирање тог одлежалог стајњака на њиве, све под контролом; затим, три кланице, три кафилерије и седам пољопривредних школа су реализовале овај пројекат.

Зашто га спомињем? Зато што су 70% средстава била донаторска средства из овог европског фонда, односно Глобалног фонда за заштиту животне средине, а 30% је морао да обезбеди корисник. Пракса је показала је пракса да су та средства могли да користе само они који су били довољно финансијски способни да и тих 30% обезбеде. Да смо тада могли да користимо средства Зеленог фонда, односно да је тада било могућности оваквог коришћења, мислим да би број корисника био и већи, иако је, кажу, пројекат био реализован са неких 95% средстава, што је веома велики успех. У маси других пројеката не успевамо да реализујемо толико и не повлачимо на прави начин довољно средстава.

Још нешто, желела бих да поменем могућност коришћења ових средстава или можда извлачења из тих фондова, уз овакав начин суфинансирања, у области подизања ветрозаштитних појасева, о којима је већ говорила моја колегиница Гордана Чомић, који су, нажалост, доношењем Закона о шумарству остали некако да „висе“, да не буду покривени ресорно, а веома су битни, поготово за територију Војводине.

Подсетићу вас да је 2015. године у фебруару тадашњи премијер а данашњи председник, господин Вучић (ако се сећате оних сметова у Војводини који су били у зиму 2015. године), обећао да ће се подићи ветрозаштитни појасеви уз путеве по целој Војводини. Међутим, од тада до данас није урађено ништа.

Зато сматрам да је веома важно да се и за овакве пројекте и намене средства могу користити из европских фондова, али, наравно, уз финансирање. И поново апелујем на вас да се приликом доношења буџета

борите да Зелени фонд буде потпуно у рукама заштите животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднела народни посланик Данијела Стојадиновић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, ја сам поднела амандман на члан 2. и, колико знам, Влада је прихватила овај амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Овде је реч о амандману на члан 2. Предлога закона.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Добро, јер је прихваћена исправка.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извињавам се, колегинице, коме се обраћате?

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Обраћам се министру.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Наставите, изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Очигледно је, пошто расправљамо већ дуже време, да је недостатак политичке воље да се тема животне средине сматра животно значајном сада на неки начин исправљен и да се иде у неком добром, бољем правцу. Добро је да се то променило.

Ваш задатак, министре, није само тежак него он глобално треба да заинтересује јавност и стави заштиту животне средине на место које јој и припада. Ви то радите, и чини се да то добро радите јер се у последњих годину дана много више говори о животној средини и проблемима, а проблема је заиста много. Само оснивање и одвајање овог министарства као посебног, за шта сам се и ја залагала у претходном периоду, јако је значајно, јер само ово министарство има толико посла да је заиста сувишно да се бави још нечим поред тога.

Годинама се нагомилавају проблеми везани за заштиту животне средине, бројни проблеми. Ми смо чак један део овде помињали, а много тога нисмо ни стигли да поменемо с обзиром на то колико дуго траје ова расправа, од управљања отпадом, пречишћавања отпадних вода, заштите природе. Заиста је пред овим министарством тежак задатак. Овом приликом бих похвалила и ниво организације, односно промену организационе структуре, јер сада имате посебне секторе, као и Сектор за стратешко планирање и пројекте, што је такође јако битно, који ће обезбедити материјална средства. То је показатељ да се иде у добром правцу, јер знамо да без новца нема ни помака у екологији и било каквој заштити животне средине.

Друго значајно питање, с обзиром на то да сам учествовала у раду и многим акцијама, по мени јако битно, то је едукација; значи, едукација

од најнижег нивоа, од вртића, преко средњих школа, јер човек учи док је жив, тако да та едукација важи за све делове и за целу популацију.

Имате нашу подршку, Посланичка група СПС гласаће за измене овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднела народни посланик Ивана Динић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милетић Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Мирјана Драгаш.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

МИРЈАНА ДРАГАШ: Хвала.

Поштовани господине министре, пратећи тему и сва отворена актуелна питања која постоје и код нас и у свету, везано за животну средину, пратећи ових дана расправу у овом високом дому, везано за промену закона који сте предложили, дефинитивно мора свима да нам буде закључак да вама и вашем министарству данас у Србији уопште није лако.

Када говоримо о овој теми, о једној веома значајној области која условљава све аспекте друштвеног живота, срећемо се с нечим што је у Србији доста запуштено, није неговано годинама, за шта нажалост није постојало ни адекватно министарство, што се није систематски пратило, а ја бих рекла да је очување и брига о животној средини услов свих услова. Утолико апсолутно свако поштовање свих резултата које сте показали од кад ово министарство постоји, као и ваше динамичности у томе, коју преносите, као што се види, на све остале сараднике. Сигурна сам да ће и у наредном периоду ово министарство под вашим вођством – а надам се да у Србији више никада министарство ове врсте не може да буде угашено – дати оне резултате које желимо да видимо у Србији, да то буде, условно да кажем, зелена Србија, Шумадија, онакву какву смо имали, какву желимо да задржимо, са свим предностима које она као таква пружа. А на концу, она је и услов одрживог популационог развоја, што нам је врхунски државни и политички циљ. Дакле, ако обезбедимо здраву животну средину, обезбедићемо и да услови у којима се у Србији живи буду бољи за будуће генерације.

О животној средини и проблемима који у вези с тим постоје последњих година се говори све више. Раније о томе није било толико речи, напосто због тога што сама животна средина није била угрожена као што је данас. Животно окружење је било много здравије и о његовом

очувању као важном услову здравог живота није се оволико и овако говорило, до оног момента када је животна средина постала озбиљно угрожена. Модерне цивилизације, развој индустрије, саобраћаја, разни видови коришћења енергије и стварање разних отпада негативно утичу на наше окружење и стварају све нездравију, лошију животну средину. Зато и та наша обавеза мора да буде већа, све активнија и снажнија.

Зато подржавам Закон о заштити животне средине и све његове промене које значе побољшање односа, већу бригу и одговорност према окружењу. Подржавам и ове промене у Закону које на први погледу могу изгледати мале, али у суштини значе повећану одговорност, која мора постојати у сваком облику људске делатности па и у заштити животне средине. Свако коришћење средстава за развој мора, у сваком случају, имати и део који је одвојен за животну средину.

Поднела сам амандман на члан 2. у циљу његовог бољег прецизирања и истицања одговорности произвођача којим у жељи за све већим приносом, нпр. у пољопривреди, морају водити рачуна и о одговорној употреби хемијских средстава, како би производ био здрав, а земља, вода и остале околности остале здраве.

Развијене европске земље имају развијен систем заштите животне средине, препознају и разним мерама подстичу одговорно понашање, не доживљавају то као трошак, о чему сте ви говорили, што је, нажалост, присутно у мање развијеним земљама и сиромашнијим друштвима.

Брига о здравој животној средини је превентива; она је увек јефтинија од лечења. Брига о здравој животној средини не познаје границе; она мора бити брига свих, јер екологија нема границе, она има само једну политику. Здрава животна средина чува биолошку равнотежу, чува планету и сам живот. И даба што су познате државне границе; када се десио Чернобил, он је погодио целу Европу, да не кажем остало.

Нажалост, човек је својим понашањем у великој мери угрозио сам живот, и воду и ваздух и земљу, тако да су потребни велики напори да се та равнотежа поврати.

Оно за шта бих се ја сложила у Србији, то су у сваком случају још израженији и јаснији циљеви ради заштите животне средине, постављање питања и тражење веће одговорности и фирми и појединаца, развој и улагање у едукацију, укључивање школског система у циљу очувања здравља и очувања природе, заштита шума, вода, заштита земљишта и веће улагање у „зелене“ градове и села и националне паркове. То је питање, у ствари, културе живота.

Успеси Министарства за ово време треба да се још једном помену, да се зна: да је за краatak период обезбеђен транспарентан рад Министарства; откривање незаконитих депонија опасног отпада; већи

међународни углед везано за отварања Поглавља 27; боље управљање отпадом; смањење употребе пластичних кеса; формирање Националног тела за утврђивање последица НАТО бомбардовања, на чијем сте челу; такође, стварање услова за боље коришћење средстава претприступних фондова; опремање Националне лабораторије за контролу воде, земљишта и ваздуха; повећана наплата еколошких такси итд. Када је о томе реч, моје залагање иде у правцу истицања ове мере, у циљу развоја еколошке свести али и залагања да сва средства иду управо у Зелени фонд.

Истичем, такође, значај постављања једног питања овакве врсте – шта су и како изгледају национални паркови у Србији данас, да ли их чувамо или уништавамо, да ли ћутимо на њихову злоупотребу, развој дивље градње и како чувамо то национално благо? Исто тако, поставила бих питање да вероватно адекватном политиком која се припрема на евентуално загађење нпр. великих рудних предела типа Бора и Мајданпека, у смислу заштите животне средине, или, што је у јавности пре неког времена било присутно, отварање нових рудника јадарита у западној Србији... Адекватном политиком, јер новац не сме да буде Господ Бог, профит не сме да буде Господ Бог, сасвим јасно, пред свим инвеститорима и њиховим жељама за остваривањем профита, ми морамо бити одговорни према условима у којима ћемо живети, управо у смислу политике коју спроводите. Не сме нам сутра Копаоник изгледати као Златибор, примера ради. Апелујем да се заштите, и као здрава средина и као заштићено станиште биљака и животиња, сви ови предели.

Мислим да је ова делатност мултидисциплинарна и да у смислу заштите и политике коју водите треба свакако укључити Министарство за државну управу и самоуправу, Министарство туризма и грађевинарства, управо да би све мере које Министарство предвиђа биле у довољној мери ефикасне и квалитетне. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман, са исправком, поднела је народни посланик Ружица Николић.

Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, у оквиру претходних дискусија указивали смо на проблем дивљих депонија и складиштење опасног отпада, као и на недостатак центара за његов третман. Међутим, ништа мањи проблем није комунални отпад, који је већим делом ван контроле комуналних предузећа локалних самоуправа.

За Поглавље 27 у преговорима са ЕУ кажете да ће Србију приближити европским стандардима. У складу с тим, питала бих вас – да ли стране компаније, односно фабрике које послују у Србији и које су

добилаје субвенције по 10.000 евра за свако радно место поштују све еколошке стандарде и прописе ЕУ и да ли су оне подложне инспекцијском надзору?

Затим, на депонијама се осим комуналног отпада налазе и многе друге врсте отпада и често је присутан дим који настаје услед сагоревања тог отпадног материјала. Гасови који су продукт разградње емитују се у ваздух и на тај начин угрожавају животну средину. Ако знамо да се 8% од укупног броја депонија налази на удаљености мањој од сто метара од насеља, можемо закључити да је становништво у том случају угрожено директним загађивањем, па ме занима да ли је европски стандард управо тих сто метара удаљености депоније и насеља.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Петар Јојић.

Изволите, колега Јојићу.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господо, Србија има бројне законске прописе који регулишу ову област. Кад је у питању заштита животне средине, заштиту животне средине је предвидео и Устав Републике Србије. Дакле, у члану 97. став 1. тачка 9) поклоњена је једна одређена одредба заштити животне средине. Поред овог уставног начела и уставне категорије заштите животне средине, постоје бројни прописи, као што су Закон о заштити животне средине, Закон о заштити ваздуха, затим бројни подзаконски акти, а посебно је то санкционисао и Кривични законик Републике Србије.

Међутим, оно што је присутно и тачно, Србија нема ефикасну инспекцију у области заштите животне средине. За очекивати је, господине министре, да ви учините корак даље да се изврше инспекцијски прегледи на терену, у оквиру ваших права и овлашћења, шта раде инспектори за заштиту животне средине. Неки инспектори за заштиту животне средине постали су „кућни љубимци“ загађивача, оних који скупљају, транспортују и депонују опасни отпад. Од вас се очекује да ћете ви морати да учините корак напред да би се нешто учинило у односу на заштиту животне средине. Досад је по питању заштите животне средине у Србији владало безакоње. Могу да тврдим – безакоње. Извршите проверу, затражите статистичке податке колико је кривичних, а колико прекршајних пријава поднето од стране инспектора.

Тамо где су грађани подносили пријаве, као што је случај у Ковину, општински инспектор за заштиту животне средине Богош Тивадар у више наврата не предузима никакве мере да би заштитио породицу Лазара у Делиблату, јер је Земљорадничка задруга „Агроленд жито“ отворила погоне, направила тамо индустрију и загађује животну средину грађана у

том насељеном месту. Против њега је поднето више кривичних пријава, више прекршајних. Међутим, правосудни органи не примењују одредбе закона. Прво, инспекција не подноси благовремено одговарајуће прекршајне и кривичне пријаве а, друго, казнена политика је равна нули у овој области.

На још једно питање сам желео да вас подсетим – шта је са медицинским отпадом? На територији Републике Србије то питање није довољно контролисано и њему се не поклања довољна пажња, јер се не зна које болнице, здравствене установе, институције и где одлажу опасан отпад.

Према томе, господине министре, у оквиру вашег министарства морате извршити неку реконструкцију, а у оквиру ваших права и надлежности, у сарадњи са Покрајином, морате решити питање Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и на тај начин остварити увид шта се ради на терену.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар.

Господине Триван, изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Уважени посланиче, „кућне љубимце“ оних који крше закон нећемо неговати. Претпостављам да вам је свима јасно да би оно што смо урадили протеклих неколико месеци подношењем кривичних пријава и првим, не правоснажним али пресудама, пресудама које кажу да је неко ко је направио злочин према животној средини првостепено осуђен на четири и по године затвора, требало да каже да се нешто променило. Дакле, лично мислим да се ствари озбиљно мењају.

Разуме се, ви који сте искусни у државној управи знате да је потребно време да се ствари промене, али исто тако је неопходно да нам указујете на то где би требало да обратимо пажњу не бисмо ли заиста побољшали систем. То не говорим из демагошких разлога, него због тога што никад није могуће да све знате. У сваком случају, конкретан случај који сте малочас споменули ми ћемо, разуме се, проверити.

Када је медицински отпад у питању, дозволите ми да то дотакнем, у сваком случају, са Министарством здравља се већ бавимо тим. То је једно од најважнијих питања заштите животне средине када је отпад у питању. Ми ћемо до тих решења заједно са колегама доћи. Врло сам амбициозан, такође, да та решења применимо онако како то јесте у цивилизованом свету.

Стандарди у Србији се морају се поштовати, Србија има своје законе. Они који долазе у Србију такође морају поштовати своје законе, а будући да смо у периоду приступања, све фирме ће имати разумне рокове да прилагоде своје пословање управо тим прописима који се тичу заштите животне средине. И вама и мени је јасно да привреда, која је заправо

највећи загађивач, не може преко ноћи да испоштује принципе и правила, али оснивањем овог министарства ми смо постали ригиднији када је то у питању, имаћемо много нижи степен толеранције према томе.

Мој је утисак да иностране фирме које долазе у Србију као да мало боље разумеју животну средину и као да више поштују правила која се тичу животне средине. Са нашим фирмама то не мора нужно да буде тако, јер последњих, не само годину дана, неколико година имате већ много новог менаџмента по фирмама, који је негде по годинама ваша генерација и много боље разуме читаву ствар. Дакле, сви ће морати и морају да поштују прописе, потребан је период, и ми ћемо се, разуме се, тиме бавити. Како време буде пролазило, наш степен толеранције на непоштовање онога што је потреба заштите животне средине, видећете, биће све нижи.

Враћам се на почетак, а већ сте видели да сам пружио доказе да и те како озбиљно мислим и да у том ланцу није довољно да ми само палимо црвену лампицу, него је кључно било да судови разумеју да је то важно, то је врх пирамиде. Ми смо до тог врха пирамиде дошли захваљујући томе што и судови почињу то да разумеју. Ми ћемо имати читав низ консултација и са тужилаштвом и са судовима како бисмо стручно могли да обрадимо читав предмет, односно читав скуп предмета, јер је ово једна врло, врло специфична област, за коју људи који се баве њоме, од тужилаца до судија, треба да буду потковани, да добро разумеју. Мислим да смо, што се тога тиче, на одличном путу, само је важно да не посустанемо и да имамо вашу и подршку свих грађана да то и даље радимо. Хвала на томе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: У складу са чланом 87. став 1. Пословника Народне скупштине, сада одређујем паузу у трајању од једног сата.

Са радом настављамо у 15 часова.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Поштовани народни посланици, настављамо са радом.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч?

(Народни посланик Немања Шаровић добацује с места.)

Па нисам могао сада да повредим Пословник, стварно.

(Немања Шаровић: Претходно сам био у систему.)

Све сам испратио, молим вас да се јавите касније. Морам да дам предност колеги Срету Перићу.

Ако желите да се јавите, изволите. Пријавите се.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине министре, ја вас пратим ових пет-шест радних дана и рекло би се да имате бистар и дубок поглед када је у питању заштита животне средине. Међутим, ви сте њега искосили, да не кажем ишчашили, првог дана ваше комуникације са народним посланицима. Ми чланови Српске радикалне странке не можемо то да вам заборавимо. Можда је био и лапсус, али сте ви имали довољно времена да кажете да нисте мислили то да смо ми вас погрешно разумели, мада ја дубоко сумњам да то није била ваша озбиљна и права намера.

Тема заштите животне средине је врло озбиљна и тешка, али она има и своје лепе тренутке када се уради једна ствар, када се нешто очисти, када се нешто занови, то је за понос. Ово је тема од планетарног значаја, али може да буде и дневна и ја ћу углавном говорити на том дневном нивоу одричући се свог задовољства да говорим о ономе што су природне лепоте краја из којег долазимо, а то је Азбуковица, Рађевина, Љубовија, Крупањ, Мали Зворник. Када бих ја разговарао на такав начин, ви бисте рекли – да, истина, то је лепо, и ви углавном тако и разговарате са народним посланицима, и били бисте ту управу. На пример, Бобија, планинска лепотица, по којој је Милојко, Перо, ваш колега, познат; он је човек који је заслужио све награде из области заштите животне средине. Имамо реку Дрину, која такође заслужује посебну пажњу и помињање, али ја ћу се одрећи у овом моменту тога, него ћемо причати о неким другим стварима.

Ви сте овде покушали да правите добру комуникацију са народним посланицима, да сте их разумели, да им се захваљујете што дају подршку, и то све тако треба, није то уопште спорно. Они моле вас да буде више средстава за локалне самоуправе, ви се њима захваљујете што су разумели о чему говорите, то је све легитимно и у реду, али мораћете много више интерактивне комуникације са вашим колегама министрима у Влади Републике Србије.

Пред собом имам уџбеник „Чувари природе“ за шести разред. Ја сада не улазим у методологију израде овог уџбеника, могу да кажем да је то доста добро урађено, али треба имати у виду да је ово изборни предмет. А морао би бити обавезан уколико желимо да подигнемо ниво свести, а већина народних посланика је говорила да то морамо. Ово је добар начин да се подигне ниво свести. Овај уџбеник је 1.350 динара, или око 1.350 динара. Има га само наставник који то предаје, не тражи од деце, не знам ни колико деце каже да желе да похађају овај час. То би била реформа школства – професоре Атлагићу, је л' тако? – а не као што ми на неке друге начине то радимо.

Даље, морате још да обратите пажњу на паљење сетвених остатака. Не знам на који начин бисте могли ви као Министарство да будете ефикаснији. Ја сам био само на једном предавању где су стручни људи из

те области рекли да је то веома опасно и са еколошког аспекта а, наравно, и са аспекта да наноси штету пољопривредном земљишту. Морали бисмо много више водити рачуна како да заштитимо пољопривредно земљиште. Трка за приносима, за обарањем рекорда на пољопривредном земљишту доводи до уништавања потенцијала, загађивања човекове средине и низа других ствари које доносе директну штету.

Господине министре, размислите о овој теми на дневном нивоу, а кроз неке амандмане још ћемо вам говорити како би требало решавати ове проблеме. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Перићу.

Немања Шаровић, повреда Пословника.

Изволите, господине Шаровићу.

НЕМАЊА ШАРОВИЋ: Захваљујем, господине Маринковићу.

Мене чуди да ви кршите Пословник, то обично ради Верољуб Арсић. Ја сам се због тога јавио, да бих указао на повреду коју је он претходно направио. Ви сте повредили члан 103, који говори да посланик има право да укаже и да повреда Пословника има предност у односу на друга јављања, односно јављања по другим основама.

Ја сам се јавио још пре паузе, која је одређена у складу са чланом 87. Пословника, и то је редовна пауза. Чињеница да је прошло сат времена, наравно, не значи ништа, седница се наставља у оном делу где је прекинута. Дакле, ако сам ја у том тренутку био пријављен за повреду Пословника, да укажем на њу, у том делу се седница наставља. То што ви, господине Маринковићу, нисте председавали, већ неко други, апсолутно нема никакве везе. Дакле, седница се наставља, а разлог због ког сам се јавио јесте да укажем на повреду члана 158, и то не зато што је једанпут до ње дошло, већ више пута.

Наиме, члан 158. у свом ставу 7. каже следеће: „Предлагач закона, односно овлашћени представник предлагача закона има право да о сваком амандману говори до два минута...“. До два минута о сваком амандману. Ми смо овде сведоци да се чак ни овај пословник, који је лош и даје много више права министрима у односу на посланике, не поштује. Ви сте сваки пут пуштали министра да говори три, четири, пет и више минута, што не може. Знате, није случајно, и ми бисмо волели да говоримо дуже од два минута по амандману, али то једноставно није могуће.

Дакле, два су ограничења: два минута по амандману и да не може министар, односно овлашћени представник говорити укупно дуже од три сата по том пословничком основу. Водите о томе рачуна, јер да се на овај начин газе посланици, да се дозвољава да ко год уђе у ову скупштину има више права од нас који смо носиоци суверенитета грађана, заиста нема смисла.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Шаровићу. Као што су сви могли да виде, и ви сте сада поводом повреде Пословника говорили два...

НЕМАЊА ШАРОВИЋ: Ја нисам дужан да водим рачуна о протеклу времена. То сте били дужни ви као председавајући да ми укажете на то.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Јесте, али ја сам дужан да вам обезбедим и омогућим да завршите вашу мисао и реченицу, из поштовања према вама и сваком другом народном посланику, не да вас пресечем усред речи.

Мислим да треба да будемо у том домену, када је расправа у питању, максимално флексибилни, да се држимо Пословника, али да дамо могућност посланицима да заврше мисао и реченицу коју су намерили да кажу својим колегама и грађанима.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни? (Да.) Желите. Хвала, колега Шаровићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Александар Шешел.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Савићу.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, животна средина је област која је на најдиректнији начин повезана са здрављем људи и здрављем становништва. Зато треба учинити све како би се сачувала животна средина јер се на тај начин чува здравље људи наравно.

Међутим, постоје ту и објективне околности на које не може утицати ниједна влада. Једна од њих је и НАТО бомбардовање, које нам је нанело и те како много проблема по питању животне средине, многи наши крајеви, многе животне средине су девастиране. Али хајде да оставимо то по страни.

Ова влада а и многе владе пре ње неће да схвате, рецимо, да су водни ресурси најважнији ресурси једне државе и не чине довољно да би заштитили те ресурсе. Имамо ситуацију да су наша најзначајнија и најквалитетнија изворишта воде дата, односно продата странцима. Када нешто што вам је највредније дате странцу, то је исто као да сте неком дали муницију, а он има оружје и дали сте му муницију да пуца на вас.

Дакле, подсећам министра и чланове ове владе да се не смеју тек тако олако давати, не олако, не смеју се никако давати у закуп, односно продавати водни ресурси, јер знамо да је вода најважнија ствар, поготово у 21. веку. Ратови се у 21. веку неће водити због нафте, него управо због воде. Имамо ситуацију да је, рецимо, у Америци литар пијаће воде скупљи него литар кока-коле. Код нас узмите рецимо пример ове воде која је

продата, воде „роса“, „Власинска роса“, да не рекламирам некога овде, када су неке акције тамо, да је и код нас једна флашица те воде скупља него флашица кока-коле.

Ова а и владе пре ње олако су се одрекле неких наших водних ресурса, и мислим да то никако не сме да се дозволи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Савићу.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

Биће до два минута, не брините.

ГОРАН ТРИВАН: Биће и мање.

Мислим да сте покренули јако важну тему. Биће да сте тиме подржали оно што ја говорим већ годину дана, а то је да је вода најважнији ресурс који једна држава има. Да се у овом тренутку ратови у свету, између осталог, свакако воде због пијаће воде, о томе можемо *off the record*.

За вашу информацију такође, ова влада никакав ресурс, што се воде тиче, није никоме продала. Иначе, по закону, забрањено је продавати изворе воде, њих само владе могу дати у закуп. Ја сам иначе против тога да се најважнији извори наше пијаће воде дају у закуп било коме, те ми се чини стога да је то добар пут да сачувамо своје ресурсе за будућност јер будућност је, када је вода у питању, већ дошла.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Триван.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Зоран Деспотовић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Деспотовићу.

ЗОРАН ДЕСПОТОВИЋ. Хвала, господине Маринковићу. Свакако водим рачуна о времену.

Даме и господо народни посланици, о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине расправа је ових дана текла у правцу добрих сугестија позиције и наравно критичких од опозиције, што је и природно. Посебан осврт на овај предлог закона дала је Српска радикална странка, која је у начелној расправи и кроз амандмане скренула пажњу јавности на све што је штетно и што угрожава живот наших грађана.

Овим проблемима треба посебно да се баве како општине тако и градови у реализацији пројеката заштите животне средине. Ако се тај ланац општина и градова не увеже и не добије подршку, у сваком смислу речи, од Владе и ресорног министарства, све пада у воду. Да би се све ово спровело, Србији недостају стручни људи, како инспектори тако инжењери. По извештају Фискалног савета, недостаје 1.500 инжењера и око 1.700 пројектаната. Број инспектора у области заштите животне

средине је мањи два-три пута него што је потребно за ефикасно спровођење контроле. Ви, министре, то најбоље знате.

Све што су рекли посланици Српске радикалне странке, све критике Предлога закона су добронамерне, искрене и потпуно реалне. Указали смо у сваком сегменту биосфере, у свим деловима Србије, на њене загађиваче, на угрожене врсте флоре и фауне.

Оваквим законима покушавате да се усагласите са законима Европске уније и храбро са истим тим законима „утрчите“ у Европску унију. Са законима можете ући, али са грађанима, мислим, врло тешко. Ништа добро од ЕУ Србија није добила, сем осиромашеног уранијума и других отровних супстанци које су нам чланице ЕУ и НАТО послале и које ће полако али сигурно уништавати многе генерације после нас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Деспотовићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, професоре Бојићу.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Хвала, господине председавајући.

Да је чување животне средине од планетарног значаја, како рече и мој уважени колега Срето Перић, ја ћу аргументовати једним примером. Наиме, на седници Генералне скупштине УН пре две недеље у Њујорку генерални секретар Антонио Гутереш упутио је апел целокупној светској јавности да човечанство има две године да реши питање климатских промена и животне средине. Мислим да сам га дословце цитирао.

Улагање у животну средину је инвестирање у наше здравље, у нашу будућност. Овде су навођени највећи загађивачи животне средине, па се ту помињу рафинерије, термоелектране, складиштење отровног отпада, дивље депоније, поплаве, пожари, клизишта, фабрике, загађење шума, река, загађење од аутомобила, цигарета, пластичне кесе итд., али на врху саме пирамиде највећих загађивача животне околине је ипак човек. Човек немилосрдно уништава своју околину, а сложићемо се да природни ресурси, нажалост, нису неограничени. Ако бисте бацили пикавац или опушак од цигарете у некој од европских престоница, пролазници би вам пришли и упозорили вас да то не чините или покупите то што сте упрљали.

Наставићу кроз следећи амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, професоре Бојићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Љубеновићу.

ТОМИСЛАВ ЛЈУБЕНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Посланичка група СРС поднела је амандман на члан 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине.

У образложењу за усвајање овог предлога закона предлагач је, између осталог, навео и да би се његовим усвајањем обезбедила примена методологије која је прописана у складу са акредитованим системом управљања фондовима Европске уније. И досад смо у Народној скупштини указивали и грађанима и представницима власти, а и убудуће ће СРС искористити сваку прилику да укаже на чињеницу да Србија неће постати чланица ЕУ јер ЕУ не жели Србију у свом чланству. Што се Српске радикалне странке тиче, наш је став да и не треба да постане члан ЕУ, јер од тог наводног заједништва корист има само ЕУ, док грађани Србије трпе само штету.

Министарство заштите животне средине би морало пред Народну скупштину да излази са законима из своје области који ће утицати на побољшање како животне средине тако и квалитета живота грађана Србије, не обазирјући се на интересе Европске уније. Власти у Европској унији брину само о себи.

У току досадашњих дискусија већ смо истакли да и ова област, као и многе друге, није у Републици Србији на завидном нивоу. Из тог разлога смо ми из Српске радикалне странке покушали да амандманима унапредимо текст овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Љубеновићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Мирчићу.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Ми овде настојимо да својим критикама на неки начин подстакнемо министра да размишља не само о изменама и допунама овог закона него уопште, у наредном периоду, о предлозима закона који се односе на заштиту човекове околине, односно екологију. То је веома значајно за нас српске радикале.

Можда вама, министре, некад не одговара када ми српски радикали жестоко критикујемо, али ми се не устручавамо да кажемо оно што мислимо и што је у складу са програмом Српске радикалне странке. То се многим не свиђа. Видели сте јуче како су се овде испрсиле неки да кажу – лако је нападати њих јаднике који су увек у неким савезима, неким ДЕПОС-има, ДОС-овима, заједницама, савезима, зашто ми не нападамо Александра Вучића, зашто се не испрсимо да њега лично нападамо.

Није суштина бављења политиком, нити посланичке расправе да измишљате против појединца. Не слажемо се ми са његовом политиком у

већем делу, али не можемо заснивати свој рад у овом парламенту на томе што ћемо рећи – ево, народ прича да је Вучић педер, народ прича да је Вучићев брат криминалац. То су непроверене чињенице. Знамо ми да није то ни сјајно ни бајно када је у питању одбрана Косова и када је у питању заштита човекове околине, и настојимо да то коригујемо. Сигурни смо да је утицај српских радикала видљив, ако ништа друго, на Александра Вучића; доста је променио своје ставове, свој однос према Косову и Метохији је кориговао. И Влада се кориговала. Али оно што смо још више сигурни, ако може такво поређење да се каже, да дођу, не дај боже, ови што су били у ДОС-у – од Косова и Метохије нема ништа.

Када смо ми српски радикали, на основу оволиког политичког искуства, одлучивали у једном тренутку да ли ћемо остати у коалиционом савезу, у оно време, са СПС-ом или, како они кажу, Милошевићевим режимом, или се определити за нешто, како су говорили, што доноси ново, ми смо били свесни чињенице да су то две опасности, али мања опасност по Србију је била остати у коалиционом савезу са СПС-ом и покушати одбрани Косово, него ићи наруку онима за које смо унапред знали да су највеће зло што ће задесити Србију. Нисмо се освртали на критике, које су биле из редова СРС-а и у јавности и те како присутне, када су нам спочитавали – ви сте против мировног плана, ви сте против Резолуције 1244. Јесмо. Јесмо, и то смо јавно, јасно и гласно саопштили, али смо и тада рекли да је Србија изнад свега.

Без обзира на то како смо ми по питању рејтинга стајали у оно време и како ћемо стајати водећи овакву политику, нама је једини циљ да сачувамо Косово и Метохију и да сачувамо Србију. Није нама циљ да апелујемо, да молимо, да клечимо, да се додворавамо грађанима Србије па да говоримо оно што они тренутно оцењују као позитивно. Није нама циљ да останемо без морала, без поноса. Као што су неки остали, па кажу имају свој програм, имају своју идеологију. Нема нико осим Српске радикалне странке, једино смо ми доследни својој идеологији. И то се потврдило.

Како има образа било ко од ових који праве коалиције и савезе да каже да имају свој програм? Па одрекли су се програма правећи ту коалицију, правећи тај савез. Одмах су се одрекли тог програма. Одрекли би се свега само да дођу на власт.

Знамо сад да није сјајно, није бајно ни ово што ви предлагате. Ви се заносите идејом да Србија може средствима да подстакне Европску унију да својим фондовима улаже овде у виду инвестиција, а да ћемо ми водити рачуна о екологији. Али нека. Ви тврдите да је извесно тих 160.000.000, ми имамо велику резерву, и то је ваше право и наше право.

Као што владајућа коалиција, односно Српска напредна странка износи ставове који су у супротности са ставовима Српске радикалне

странке, али њих, бар једним делом, знамо. Знамо их лично. Знамо да ће се Александар Вучић због своје породичне традиције тешко одлучити на издају Косова и Метохије. А ови што праве Савез, то су вам исти они који су били у ДЕПОС-у и ДОС-у. За њих смо сигурни да ће предати и Војводину, и Рашку област и да ће Србија остати на Београдском пашалуку само да би они били на власти. И не треба грађани Србије да сумњају у ово, само нек се присете 5. октобра и периода после 5. октобра, када су говорили – камо лепе среће да смо слушали вас српске радикале.

И овима поручујемо, као и вама, министре – немојте се опуштати, нећете никад имати подршку Српске радикалне странке ако имате лоше предлоге. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Мирчићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднела је народни посланик Марина Ристић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, господине Шаровићу.

НЕМАЊА ШАРОВИЋ: Даме и господо народни посланици, господине министре, већ је неколико посланика указивало на један проблем и велико загађење у Србији које потиче од коришћења пластичних кеса. У последња два месеца у Београду су велики трговински ланци, уместо да бесплатно деле те пластичне кесе, почели да их наплаћују. То су многи поздравили јер је у некој мери смањена употреба пластичних кеса.

Међутим, ми смо као народ веома спремни да нешто што крене из неких добрих намера злоупотребимо, тако да оно што је требало да буде нека еколошка акција заправо сада служи за прављење екстрапрофита великих трговинских ланаца. Ја мислим да само наивни људи могу мислити да су претходно трговински ланци бесплатно делили те кесе; оне су, наравно, биле урачунате као трошак пословања и зато су дељене. Али било је за очекивати да нешто и појефтини после тога.

Друга ствар, сада се кесе наплаћују (негде пет, негде десет динара) и имало би смисла када би тај новац одлазио у државну касу и био коришћен касније за еколошке пројекте, за чишћење животне средине и слично. Али сведоци смо да то није тако.

Још један велики проблем постоји – чули смо да ће ваљда од следеће године у граду Београду у потпуности бити забрањена употреба пластичних кеса. То као идеја јесте добро, али по мом мишљењу не може се остављати на вољу, добру или лошу, локалним самоуправама. То мора

бити дело државе. Као министар који се брине о очувању животне средине, ви се морате изборити за то да се такав пропис донесе на нивоу читаве Србије.

Мој предлог, конкретно везано за наплаћивање кеса, то мора да се ради и то јесте свакако у сиромашном друштву можда и најефикаснији начин да се смањи употреба пластичних кеса, али инсистирајте преко Министарства финансија да се нађе одговарајући начин.

Да ли ће бити наплата таксе у износу од десет динара – боље је да буде такса па да то наплати држава а да се користи даље за еколошке пројекте – или ће бити нпр. порез, да преко основне цене коштања, ако кеса кошта 30 пара, све преко тога, 95% нека иде у државну касу. Онда би и трговински ланци можда изгубили интерес да на тај начин поткрадају грађане Србије. А грађани Србије би, ако већ финансирају нешто, знали да финансирају у интересу и будућих поколења и грађана који живе у одређеној средини.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Шаровићу.

Време је истекло, само да вам кажем.

Реч има министар Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Једно од важних питања у Србији у заштити животне средине, колико год да некоме изгледа да није тако, јесте питање пластичних кеса јер је загађење пластичним кесама и ПЕТ амбалажом заиста драматично питање. О томе нећемо сада трошити време, можда неки други пут.

Идеја да почнемо да наплаћујемо, односно да трговински ланци почну да наплаћују заправо је идеја анкетирања јавности. Тај начин анкетирања јавности, кроз наплаћивање мање или више динара, како сте и сами рекли, јесте пројекат који је успео. Отприлике, користи се 60% мање пластичних кеса тамо где то можемо мерити, у тим ланцима, и то је већ јако добар резултат. Али то је само један од потеза на трагу онога о чему ви говорите.

Ја сам, иначе, противник употребе пластичних кеса. Нека од ових решења која ви спомињете јесу решења о којима размишљамо и тек ћемо размишљати. Потпуно се слажем с вама да би било лепо да та средства која се сада остваре наплатом пластичних кеса оду пре свега у хуманитарне сврхе, нарочито еколошке. Морам да похвалим Асоцијацију српских трговаца ДТЛ, која је одлучила да новац који остваре од наплате кеса усмере у хуманитарне сврхе.

Дакле, неко већ својом вољом размишља о томе. Ми ћемо заиста покушати да од следеће године нађемо системска решења која ће Србију спасти те пошести од пластике.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Право на реплику, Немања Шаровић.

Изволите, господине Шаровићу.

НЕМАЊА ШАРОВИЋ: Не знам да ли смо се добро разумели. Нисам критиковао решење, ја јесам за потпуну забрану коришћења пластичних кеса, али сматрам да то не може бити основ за екстрапрофит великих трговинских ланаца, него да се од тога финансира нешто што је друштвено корисно. То је оно што је потпуно јасно.

Друга ствар, велики проблем јесте и ПЕТ амбалажа. Нажалост, ту није још ни загребано, ни не назире се било какво решење проблема. Постоје решења, погледајте неке високоразвијене западне земље. Примера ради, у Немачкој, да ли је стаклена флаша, да ли је пластична, да ли је лименка, за све се плаћа кауција, апсолутно за све, и када људи дођу да купују у трговинским ланцима, они то враћају, добијају одсечак, буквално, којим после плаћају рачун на каси.

Мислим да таква решења, која јесу дала резултате а крајње су једноставна и најлакше ће се... Наравно, ако неко зна да може добити за пластичну флашу тридесет динара или педесет за стаклену, будите сигурни да би истог тренутка када бисмо то увели у Србији одмах порасла еколошка свест и да би људи много више бринули о животној средини. Понављам, не треба заборавити да ми јесмо сиромашно друштво и да људи оно што неће, можда из незнања, можда из неког бунта... Али ако буду били свесни да на тај начин могу поправити стање свог кућног буџета, онда ће то радити и они које екологија не занима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Шаровићу.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман, са исправком, поднела је народни посланик Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ВЕСНА НИКОЛИЋ ВУКАЈЛОВИЋ: Хвала.

Начин на који министри промовишу одређене законе овде у Скупштини... Не знам како бих то најбоље да објасним а да то буде кратко. Имамо осећај да ви манипулишете, да ЕУ манипулише Владом, а да Влада манипулише својим грађанима. Ето, то је дефиниција оваквих закона.

Суштина овог закона јесте како ћете ви новац из Зеленог фонда да узмете и присвојите, односно како ће појединци добити новац из Зеленог фонда. Тако сте, значи, искључили конкурс као начин добијања средстава

из Зеленог фонда. То је кључно у овом закону. За све ово време док смо ми говорили о слепим мишевима, гмизавцима и свему, само смо ширили без везе неку теорију, али баш непотребно. Значи, кључно је како извући новац из Зеленог фонда а да то буде на легалан начин, да Скупштина сутра или прекосутра да сагласност за тако нешто. Ето, то је суштина.

А ово што говорите о ИПАРД-у... Значи, како се ЕУ игра с вама, а како се ви играте с нама? Игра се с вама тако што вам каже – даћемо вам 160.000.000 из ИПАРД фондова. А ви нисте у стању, то вам је рекла још 2016. године, ви сте први позив за ИПАРД фондове тек почетком ове године, односно 20. децембра прошле године објавили. То значи да ми имамо само годину дана за тај ИПАРД фонд, годину – годину и по дана. Зашто нисте били спремни да се повуку та средства истински? Не, нисте били спремни јер нисте нашли начин како ћете из Зеленог фонда да извучете новац за вас, односно за појединце који су блиски власти.

Да ли вам то председник странке и председник Србије зна? Мислим да не зна. Немојте радити исте ствари, копирати власт која је била до 2012. године, која је искључиво служила да напуни своје приватне џепове и обогати појединце који су блиски њима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Момчило Мандић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Божић Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман, са исправком, поднела је народни посланик Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, госпођо Михајловић.

ЉИЉАНА МИХАЈЛОВИЋ: Даме и господо народни посланици, овим амандманом Српске радикалне странке брише се из члана 2. став 1. тачка 21).

За ово брисање постоје два битна разлога. Као противници уласка Србије у ЕУ по сваку цену, наравно да сматрамо да су европски фондови, фондови којима наводно Унија помаже, између осталог, и нашу пољопривреду, у ствари замка помоћу које нам странци отимају пољопривредну земљу, а остатку самосталних пољопривредника уједно намећу своје услове привређивања.

Други разлог због којег овај члан треба брисати лежи у чињеници да се овим отварају могућности за манипулацију. Ту мислим на оне тзв. непредвиђене трошкове, који овом допуном добијају правни статус, што у

нашем случају значи да ће то бити додатни извор зараде. Наиме, сви знамо да нас тзв. додатни трошкови прате деценијама, успоравају коридоре, градњу јавних објеката и сл.

На крају, морам да изразим уверење да ће ове допуне Закона ићи у корист правним лицима чија је основна делатност пољопривреда, јер заиста ће бити занимљиво пратити информације о потезима „Ал Дахре“, арапске фирме којој је продат ПКБ. Сви су изгледи да ће ова компанија надокнадити бар део уложених 104.000.000 евра управо од европских фондова, наравно уз помоћ овог закона и Министарства пољопривреде, које комуницира по том питању са ЕУ. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, госпођо Михајловић.

На члан 2. амандман, са исправком, поднео је народни посланик Филип Стојановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Стојановићу.

ФИЛИП СТОЈАНОВИЋ: Хвала, господине Маринковићу.

Даме и господа народни посланици, желим да нагласим да је добро што је недавно у овом парламенту формирана комисија која има за циљ да испита последице бомбардовања. Странка којој припадам гласала је за формирање једне такве комисије, а што се мене лично тиче, ја сам то подржао с посебним задовољством. Наиме, рођен сам на Косову и Метохији, где сам живео све док нисам био принуђен да напустим родно огњиште. Из искуства знам шта се све доле дешавало, када и где су падале бомбе с осиромашеним уранијумом, а последице, које су несумњиво огромне, можда се никада неће ни утврдити.

Косово и Метохија је за мене не само духовни центар српског народа већ и најлепши и материјално најбогатији део свих српских простора. Моје Косовско Поморавље је плодније и од саме Војводине, али данас је много српске земље необрађено или је обрађују неки којима она не припада. Питање је колико је та плодна земља затрована и колико је времена потребно да се она доведе у првобитно стање, ако је то уопште могуће.

Последице бомбардовања не трпе само Срби већ и косовски Албанци, они највише, и многи од њих су данас свесни какав су „поклон“ добили од својих НАТО пријатеља. Зато је велики број Албанаца побегао у земље Западне Европе, јер су свесни колика је загађеност од последица бомбардовања. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман, са исправком, поднела је народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

АЛЕКСАНДРА БЕЛАЧИЋ: Господине министре, током ове седнице имали смо прилику да чујемо ставове различитих посланичких група на тему бројних аспеката процеса заштите животне средине. Међутим, нажалост, чини ми се да је премало пажње посвећено једном изузетно важном питању, а то је питање рециклаже.

Чињеница је да култура рециклирања у Србији још увек није довољно развијена, о чему говори поражавајући статистички податак да се свега око 10% укупног отпада у Србији рециклира, док је тај број у Немачкој, као једној од водећих земаља ЕУ, око 90%. Уколико говоримо о различитим категоријама отпада, највише се рециклира амбалажни отпад, око 40%, што значи да око 90% укупног отпада у Србији и око 60% амбалажног отпада завршава на зеленим површинама, у крошњама дрвећа (уколико је реч о кесама), рекама и дивљим депонијама широм наше државе.

Србија има расположиве капацитете за рециклажу, али ти капацитети не функционишу у потпуности, само половина капацитета ради, пре свега због чињенице да се сакупљањем секундарних сировина углавном баве физичка лица, појединци који за тај посао нису ни довољно обучени ни довољно плаћени. Углавном су у питању појединци из осетљивих социјалних група, који се овим послом баве мотивисани економским мотивима, а не мотивима заштите животне средине.

С обзиром на то да сте најављивали да ћете регулисати процес сакупљања секундарних сировина и да ћете сакупљаче секундарних сировина из сиве зоне превести у легалне токове, занима ме докле се стигло са тим поступком и да ли је дефинисано на какве ће бенефиције тачно моћи да рачунају сакупљачи секундарних сировина када буду уписани у јавне регистре својих локалних самоуправа. Такође ме занима колики ће проценат Зелених фондова бити намењен поступку рециклаже.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Душица Стојковић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице Стојковић.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Маринковићу.

Уважене колеге народни посланици, поштовани министре са сарадницима, поштовани грађани Србије, свесни смо чињенице да је привреда главни носилац и инвеститор у области заштите животне средине али истовремено и њен највећи загађивач. Највећи терет еколошке транзиције носи привреда. Такође смо свесни ситуације у привреди, али и одговорности коју она има када је у питању заштита животне средине. Трка за профитом домаћих и страних компанија је

легитимна, али она не може бити без контроле, не може бити науштрб загађења.

Долазим из градске општине Раковица, чији су грађани насеља Кнежевац забринути за квалитет животне средине. Део проблема се односи на рад фирме „Јунириск“ д.о.о., са седиштем у Симиној улици и погоном у Улици ослобођења бр. 1 у насељу Кнежевац. Ова фирма је 2007. године потписала споразум о дугорочној пословно-техничкој сарадњи са некадашњом фабриком „21. мај“ у Раковици и отворила постројење за прераду отпада у кругу њихове фабрике.

Исте године, 2008, ова фирма подноси захтев за студију о процени утицаја на заштиту животне средине тадашњем Министарству за заштиту животне средине и просторно планирање и добија сагласност од тог ресорног министарства.

Такође, ова фирма је више пута од 2008. године до данас ресорним министарствима (која су се мењала или се заштита животне средине просто кретала кроз различита министарства) подносила захтев за ажурирање основне студије, и то на следеће теме: 2010. године, како би се увела нова технологија у третирању отпада за *MID-MIX* реактор; затим 2011. године ова фирма добија од ресорног министарства интегралну дозволу за сакупљање, складиштење и третман неопасног и опасног отпада; затим, 2012. године, како би се повећао капацитет прераде опасног отпада са 2.000 на 3.000 тона годишње; 2015. године такође измена студије, како би се повећао капацитет управљања отпадом са 3.000 на чак 9.000 тона годишње, што је, признаћете, за једно насељено место попут Кнежевца заиста велика бројка, понављам, у градској општини Раковица, на само седам километара од центра Београда.

Шта је уследило након тога? Пријаве грађана Градској општини Раковица и захтеви за адекватно поступање датирају још од 2013. године; тачније, 29. октобра 2013. године Инспекција за заштиту животне средине је проследила пријаву грађана за инспекцијску контролу рада. Одговор Републичког инспектората за заштиту животне средине каже да у ваздуху нема загађујућих материја. То је поново учињено 2015. године; 10. новембра 2015. године Инспекцији за заштиту животне средине је прослеђена пријава грађана за инспекцијску контролу рада постројења. Ми као Градска општина Раковица, као грађани који живимо у градској општини Раковица, на само седам километара од центра Београда, нисмо добили одговор, те вас ја молим, министре, да се укључите у овај случај.

Не можемо се играти поверењем грађана. Не може једна институција бити мајка, а друга институција маћеха. Неопходна је, заиста, континуирана сарадња и ресорног министарства, новоформираног Министарства за заштиту животне средине, и Градског секретаријата за

заштиту животне средине и свих неопходних инспекцијских служби на свим нивоима, на нивоу града, на нивоу Републике.

Општина Раковица заиста сервисира потребе својих суграђана и препознала је овај проблем као један важан еколошки проблем. Ми смо као Градска општина Раковица добили више од 600 потписа незадовољних грађана, пре свега насеља Кнежевац. Општина је иницирала један састанак, који се одржао 2016. године у згради Општине Раковица, где су били представници ресорног министарства, где су такође били представници фирме „Јунириск“, представници Градске општине Раковица, али и грађани најугроженијег дела Раковице, грађани насеља Кнежевац, који су том приликом изнели велики број примедба на рад овог постројења и на начин на који се складишти отпад. Такође су изразили сумњу да ваздух који удишу није одговарајућег квалитета. Они су говорили и износили примедбе, од непријатног мириса, да се у ваздуху налазе одређене отровне и загађујуће материје.

Представници тада ресорног Министарства за пољопривреду и заштиту животне средине донели су закључак да „Јунириск“ мора да предузме додатне мере заштите животне средине при ажурирању предметне студије, о којој сам већ говорила.

Такође, због даљих притужби грађана, Градска општина Раковица се више пута обраћала надлежним органима пре свега тражећи инспекцијску контролу пословања овог постројења које се налази у Улици ослобођења у насељу Кнежевац. То је вршено више пута. Често нисмо добили адекватне одговоре, те вас ја сада молим, министре Триван, као министра који је одговоран за једну јако важну тему као што је тема заштите животне средине, управљање отпадом... Рекли сте мом колеги господину Комленском да имате тридесет година искуства, да заиста не пропуштате прилику да на адекватан начин реагујете, да нећете пропустити прилику да испитате све сумњиве дозволе и све сумњиве радње које су биле пре вашег ступања на ову министарску функцију.

Другог јуна 2017. године поновљена је ургенција сектору Инспекције за заштиту животне средине за достављање резултата мониторинга и обављеног надзора. Такође, имамо један јако специфичан случај... О овоме бих могла заиста дуго да причам, али имамо један посебно занимљив случај имања односно немања адекватних дозвола за рад ове фирме у Раковици.

Како би се оспорило ажурирање студије из 2016. године, извршен је увид у документацију за израду прве студије о процени утицаја на заштиту животне средине и рада предузећа „Јунириск“, од 13. јуна 2008. године, где је пронађен податак да је СО Раковице, поред Дирекције за воде и Секретаријата за заштиту животне средине и просторно планирање,

у вези с поднетим захтевом за израду студије... Значи, говорим од 2008. године. Увидом у архиву Градске општине Раковица, увидом у све предмете из 2008. године намеће се закључак да Општина Раковица није пронашла нити један документ у коме је дато мишљење од стране СО Раковица. Мене то доводи до следеће чињенице: да је реч о још једној нерегуларности у раду овог предузећа која отвара простор за даље шпекулације, даље сумње, те вас ја молим да адекватно реагујете и преузмете одговорност по питању рада ове фирме.

Такође, 7. 6. 2017. године Министарству пољопривреде и заштите животне средине и Секретаријату за заштиту животне средине Града Београда упућен је позив да се доставе подаци да ли овај папир постоји или не постоји. Добили смо 20. 6. 2017. године одговор од Секретаријата за заштиту животне средине да не постоји тражени документ. Исти одговор смо добили и од ресорног министарства. Да не поседује тражени документ, рекло нам је Министарство у свом одговору писаним путем 27. 6. 2017. године, али да поседује Решење о издавању водопривредне дозволе инвеститору „21. маја“, од 24. ... 2008. године, које су нам доставили у прилогу, а односи се на Републичку дирекцију за воде.

Последње активности датирају из ове године. Градска општина Раковица је 13. фебруара 2018. године упутила Министарству за заштиту животне средине приговор на захтев за издавање интегрисане дозволе „Јунириску“. Министарство нас обавештава 17. 8. 2018. године да је израђен нацрт интегрисане дозволе. Најновији развој догађаја води нас даље и каже да је Градска општина Раковица поново 17. септембра тражила обавештење од ресорног министарства, од вашег министарства, господине Триван, Министарства за заштиту животне средине, као одговор на питање. Према члану 15. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, надлежни орган који одлучује о издавању дозволе, на захтев оператера, дужан је да у року од 120 дана, или у изузетним случајевима не дуже од 240 дана, одлучи о издавању дозволе, па вас молим да нас обавестите да ли је у случају издавања интегрисане дозволе испоштован или је прекорачен рок.

Као неко ко долази из општине Раковица, ко је грађанин и становник те општине који учествује у вршењу власти у тој општини, ми до сада као Градска општина Раковица нисмо добили одговор, те вас ја молим да нам због интереса јавности и грађана који живе у мојој општини доставите те одговоре. Надам се да ћутање администрације није одобравање, те вас молим да заиста што хитније реагујете и да добијемо адекватан одговор.

Такође вас молим да ангажујете све стручне службе, видимо да смо имали, ево, већ десет година, читаву деценију, пропусти у раду ове фирме,

и да ангажујете све расположиве еколошке инспекторе. Знам да их имате мало, да сте новоформирано министарство и да још јачате и „билдујете“ ваше капацитете, али вас молим да инспекторе пошаљете на терен и да добијемо неке одговоре на питања која тиште грађане Раковице, пре свега мислим на грађане насеља Кнежевац.

Молим вас, министре Триван, да имате разумевања за моју забринутост, јер фирма се налази у насељеном подручју, реч је о насељу Кнежевац. Ту се налази и Манастир Раковица, који посећује велики број домаћих и страних туриста, ту се налази и Топчидерска река, ту се налази и Манастирска шума и нова привредна зона.

Заиста вас молим да с пажњом слушате све што ћу вам рећи. Ја ћу ово своје питање доставити вама и у писаном облику. Као посланик Српске напредне странке који је заиста упоран, ја ћу поставити ова питања онолико пута колико не добијем адекватне одговоре на сва ова питања.

Српској напредној странци је заиста здравље суграђана један од приоритета. То нам је, просто, на првом месту. Не можемо се оглушавати, не можемо неке проблеме, па и проблеме који се тичу заштите животне средине, гурати под тепих. Морамо их отворати и наћи адекватне одговоре. Ћутање администрације и велики виртуелни пројекти попут оног пројекта „Очистимо Србију“ просто су део прошлости. Ја желим да ваше ново министарство окрене нови лист и да заиста пуном снагом крене напред. Све очи јавности Раковице су упрте у вас. Ја вас молим да нам дате што хитније одговоре и адекватну реакцију вашег министарства поштујући све законе и прописе који важе у нашој земљи. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Стојковић.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите, министре.

ГОРАН ТРИВАН: Ми знамо за тај проблем, као што можете да претпоставите, и сами сте рекли. Ми смо, по дефиницији, увек на страни грађана. Сумња у то да ли ћемо бити администрација под мојим руковођењем или нећемо ћутати је већ отклоњена, дакле не ћутимо, напротив, али се држимо свих процедура, које понекад нису тако брзе како бисмо могли да очекујемо. То је нормално, иначе, у администрацији.

Ми ћемо се, да не бих дужио, позабавити и даље овом причом. У процедури је захтев за добијање *IPPC* дозволе итд. Када будемо ушли дубоко у сваки детаљ о коме причате, ко гарантује да нећемо наићи на још оних институција, не причам о људима, које су направиле фаулове? Ви сте их, чини ми се, сасвим лепо поређали. То не треба и неће нас дестимулисати, али ће неко на крају морати да се пресабере шта је и како радио. Верујући да су грађани у праву, могу себи да поставим питање шта ће бити ако грађани јесу у праву а истовремено фирма ради свој посао

потпуно како треба. То су само реторичка питања. Дакле, још нисам сусрео било коју фирму која је у стању да уради сваку ствар до детаља, како закон говори.

Тиме само кажем да су увек две стране испред нас који смо негде нека врста арбитра, али мени лично то уопште није тешко зато што ја знам на чијој сам страни, зато што знам да сам на страни заштите животне средине и да епилог може да буде само један, а то је прво да се поштује закон. Ако је закон испоштован у пуној мери, онда ћемо ми бити медијатор да се разговара између грађана и фирме. Можда грађани не желе да та фирма буде ту, чак и ако поштује закон. Таквих случајева сам видео по Србији много, без обзира на то што су многи капацитети од оних о којима сада не причамо потребни Србији. Начин да то решите је овај о коме ја говорим – разговарате са људима.

Када разговарате са људима, што ви очигледно радите у Раковици, онда не можете да не дођете до решења. Ако постоје три стране, у овом случају бар, које су спремне да разговарају... Знам да сте ви спремни да разговарате, знам да су људи у „Јунирску“ спремни да разговарају; ми смо ту да будемо нека врста не само медијатора, ми морамо да испоштујемо законе и прописе. И ово моје јавно говорење о томе јесте порука и грађанима и фирми да очекују да ћемо од овог тренутка, иако се већ недељама бавимо овим проблемом, преузети одговорност да покушамо да тај процес доведемо до краја, да би он био пре свега законит.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Триван.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Александар Марковић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Марковићу.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, ево нас на члану 2. Предлога закона. Као што је био случај са чланом 1. Предлога закона, поднео сам амандман и на члан 2. предложеног закона, који за циљ има свакако да пружи подршку Предлогу закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине и да подржи све оне циљеве који се овим законом постижу.

Циљ измена и допуна овог закона је да се омогући коришћење средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из претприступних фондова ЕУ и испуњавање свих услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова.

Предложеним прецизирањем одредаба омогућава се издавање акта од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине којим се утврђује испуњеност услова из области заштите животне средине,

па самим тим и учешће на конкурс у пољопривредним газдинствима за доделу средстава из ИПАРД фондова. И, што је јако важно, без предложеног прописивања правног основа за издавање акта о испуњености услова заштите животне средине за ово учешће, не би било могуће заправо спровести конкурс. То су циљеви који се овим законом постижу.

Због свега наведеног, желим да подржим Предлог закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Марковићу.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Соња Влаховић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, мој амандман је везан за одржање економског потенцијала наше земље. Не могу а да се не осврнем на битну Агенду 2030 и на седамнаест циљева одрживог развоја који се тичу Агенде 2030, која има и 169 потциљева. Главни циљеви одрживог развоја Агенде 2030 су сврстани у четири групе. Да би се одржали економски, еколошки потенцијали, веома је битно имати и здраву животну средину. Самим тим, седамнаест циљева Агенде 2030 сврстано је у четири групе. Трећа група је животна средина и клима, где се обухвата шест циљева Агенде 2030. Толико је битна животна средина.

Знамо да је иста агенда ступила на снагу у јануару 2016. године и да је наша земља дала подршку спровођењу тих циљева одрживог развоја. Дали смо подршку у посматрању и уопште одржавању, како ће се ти циљеви остваривати, али и подршку кроз националну кампању „Србија какву желим“. Мој колега Александар Марковић је причао о таквим акцијама и кампањама бивше власти, „Очистимо Србију“, која је само допринела толико да очистимо буџет; они су, у ствари бивша власт је очистила буџет. Ово није таква врста националне кампање, већ „Србија какву желим“.

Испуњавањем циљева Агенде 2030 поставићемо темеље будућности за сваког човека у нашој земљи. Искоренићемо сиромаштво, обезбедићемо квалитетно образовање, једнаке шансе за све, здраву животну средину, још бољу економију и јачање институција. Циљеви одрживог развоја Агенде 2030 су идеја водиља за све који теже да побољшају животе људи како би обезбедили будућим генерацијама бољи живот. Агенда 2030 је суштински везана за остваривање праведније, лепше и сигурније будућности. Како је наша премијерка Ана Брнабић изговорила, циљ Агенде 2030 је да нико не остане на крају колоне. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колегинице и колеге, ја ћу и овом приликом као најугроженију врсту истаћи управо нас, тј. људску популацију.

Наиме, сви знамо да штетних материја има много, да се хиљаде хемикалија користе ради побољшања процеса производње, повећања карактеристика одређеног производа или пак због снижавања цене робе. Хемикалије се додају не само у храну и паковања хране већ и у остале предмете које користимо у свакодневној употреби. Поменућу нпр. одећу, намештај, козметику, играчке, детерџенте, мобилне телефоне, лекове, тепихе итд. Хемикалије, као што знамо, у великој мери загађују ваздух, почев од сагоревања дрва, угља или гаса, па до пестицида, парфема, ауто-испарења и других загађивача који су резултат људске активности. Ове хемикалије улазе у наш организам, у наш крвоток и преко коже, орално, односно преко уста или путем удисања, тако да су околности у којима људи живе, раде и расту у великој мери обликоване распоредом ресурса и енергије.

На здравље људи утичу и услови рада и становања, и вода и санитарни услови, тако да ако свако од нас учини бар мало на заштити животне средине, то за природу значи много. Уколико будемо одговорни, сачуваћемо, заштитити и унапредити нашу животну средину, побољшаћемо услове за живот људи и за опстанак биљног и животињског света, а то нам је управо циљ. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Вера Јовановић.

Изволите.

БЕРА ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, министре са сарадницима, колеге посланици, у претходним данима бавили смо се расправом у појединостима о предложеном Закону о заштити животне средине.

Еколошка политика, формално посматрано, спада у млађе јавне политике ЕУ будући да ова политика добија своје место тек у Јединственом европском акту 1987. године. Јединственим актом у члану 100. каже се да ће еколошка политика бити у надлежности Заједнице, у циљу комплетирања заједничког тржишта. Еколошка политика ЕУ представља једну од најбитнијих политика Европске уније.

Обимност еколошке политике али и трошкови усклађивања представљају велики изазов за државу која се припрема за чланство. Међутим, са истим проблемима су се сусретале све нове чланице и неретко добијале могућност да целокупно усклађивање са стандардима ове политике буде потпуно завршено након прелазног периода од момента ступања у чланство. Данас се од Србије очекује да што више усвоји и примени стандарде еколошке политике до тренутка формалног ступања у чланство и, самим тим, изазови европеизације еколошке политике у Србији су већи.

Суштинске измене у овом закону тичу се испуњавања услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова и ефикасније обезбеђивање средстава из Зеленог фонда за инфраструктурне пројекте из ИПА фондова у области заштите животне средине.

Примена овог закона неће изазвати трошкове грађанима и привреди, малим и средњим предузећима. Измене Закона могу подстаћи развој нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију у привредним гранама повезаним са реализацијом инфраструктурних пројеката у области заштите животне средине и пољопривреде.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Марко Парезановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Звонимир Ђокић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Господине министре са сарадницима, средства из ИПАРД фондова намењена су регистрованим пољопривредним газдинствима која послују у оквиру сектора производње млека, меса, воћа и поврћа и сектора осталих усева, која испуњавају конкурсне услове, домаће и међународне стандарде. Осим пољопривредних газдинстава, право на коришћење средстава из ИПАРД фондова имају и предузетници, привредна друштва и земљорадничке задруге.

Међутим, ИПАРД програми имају за циљ пре свега да успоставе институционалне структуре и на својеврстан начин припреме и оспособе нас за коришћење много значајнијих средстава из фондова заједничке пољопривредне политике ЕУ и уведу нас у овом претприступном периоду у много строжа правила која важе за чланице ЕУ, а са којима се сада сусрећу и морају да их се придржавају потенцијални корисници средстава. Управо на тај начин ИПАРД програм остварује свој примарни циљ, а то је помоћ пољопривредницима и произвођачима хране да се припреме за

жестоку конкуренцију када Србија уђе у ЕУ. Конкуренција на европском тржишту пољопривредних производа и хране ће бити велика, али наша предност ће бити у томе што располажемо здравим пољопривредним производима, храном, млеком и месом, воћем и поврћем, све док их као такве сачувамо од еколошких загађења и док имамо здраву животну средину.

Желим да истакнем значај правилне и квалитетне контроле корисника средстава, без које читав пројекат губи смисао. Контрола мора бити вишеструка, од тзв. нулте контроле у фази одобравања коришћења средстава, преко друге контроле у фази исплате средстава, па све до последње контроле, која би се обављала после реализоване инвестиције и после исплаћених средстава кориснику, а она има за циљ да утврди да ли је инвестиција одржана и да ли су достигнути захтевани стандарди ЕУ на крају инвестиције.

Контроле могу бити и ванредне, у зависности од околности. Ми из Српске напредне странке, на чијем челу је председник Александар Вучић, сматрамо да је успостављање високог степена контроле коришћења средстава из ИПАРД програма нужен предуслов да тај пројекат буде успешан. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Драган Савкић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ДРАГАН САВКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, поднео сам амандман на члан 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, који гласи: „Одредбама овог закона подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на очување еколошке свести“.

Преговарачки процес с Европском унијом састоји се од 35 поглавља, а Поглавље 27 се односи на заштиту животне средине и представља једно од најкомплекснијих поглавља. Обавеза Републике Србије као земље кандидата за чланство је усвајање правних тековина ЕУ у овој области. То значи да се све секторске политике и све области рада морају ускладити са принципима заштите животне средине.

Члан 2. Предлога о изменама и допунама Закона о заштити животне средине предвиђа да се средства Зеленог фонда за финансирање заштите и унапређења животне средине могу изузетно, без јавног конкурса,

додељивати и у сврху припреме и суфинансирања пројеката који се финансирају из претприступне помоћи ЕУ, као и за суфинансирање пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи и других извора.

Уколико желимо да партиципирамо и повлачимо средства из европских фондова који су доступни Републици Србији, морамо да будемо спремни да и сами финансирамо део тих трошкова, као и да систем кофинансирања учинимо целовитим.

Тренутна пракса финансирања заштите животне средине не може да осигура дугорочне потребе и због тога су неопходне корените промене у овој области, а то ће све резултирати бољим, квалитетнијим и дужим животним веком наших грађана.

Предложеним изменама и допунама се у великој мери олакшава и поједностављује приступ поменутих фондовима, што даље има дугорочан ефекат на заштиту животне средине и подизање еколошке свести, али и на свеукупни развој Републике Србије. Сматрам да то мора бити изричито наглашено у члану 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Огњен Пантовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Оливера Огњановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, чињеница је да члан 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине говори о коришћењу средстава Зеленог фонда Републике Србије, а упознати смо да ови конкурси подстичу образовне, истраживачке, развојне студије, односно унапређење и заштиту животне средине. Самим тим, директно утичу на очување природе и свеукупни развој Републике Србије.

Конкурси који омогућавају коришћење средстава Зеленог фонда Републике Србије подржавају читав низ различитих инфраструктурних пројеката, од управљања отпадом до уклањања дивљих депонија, односно чишћења. Такође омогућавају јединицама локалне самоуправе да конкуришу за пројекте који се односе на пошумљавање земљишта, што опет значи очување природе и подизање животног стандарда.

Деценије иза нас оставиле су велики број фабрика опустошених и у расулу, које сада представљају ништа друго до комунални отпад. Међутим, ова влада одговорно израђује пројекте и решава проблеме

привлачењем страних инвестиција, те се у наредним годинама може очекивати и више милијарди директних страних инвестиција у области заштите животне средине, у шта спадају изградња инфраструктурних објеката за управљање отпадом, пречишћавање отпадних вода, смањење индустријског загађења и загађења ваздуха.

Код мене, у општини Гроцка налази се депонија Винча, неискоришћени енергетски потенцијал, јер цео свет отпад користи за рециклажу и стварање енергије. У свету отпад кошта. Депонија Винча је велики еколошки проблем у самој близини Београда, на десној обали Дунава, и зато је ургентно и апелујем да се што пре постигне планирани циљ изградње постројења за рециклажу отпада и постројења за производњу електричне и топлотне енергије из отпада, што доприноси развоју и очувању природе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Владимир Петковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милован Дрецун.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Милена Турк.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

МИЛЕНА ТУРК: Хвала, председавајући.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, поднела сам амандман на члан 2. Закона о заштити животне средине како би се додатно прецизирао овај члан и посебан акценат ставио на очување еколошког наслеђа.

С обзиром на то да се и члан 2. Закона о заштити животне средине бави управо Зеленим фондом и поједностављивањем и олакшавањем процедура за коришћење ових средстава, а ради се, наравно, о припреми и реализацији пројеката у области заштите животне средине за које конкуришемо код претприступних фондова ЕУ, сматрам да би овај члан требало проширити једним оваквим ставом који се односи управо на еколошко наслеђе.

Важно је да на овај начин обезбедимо један стабилан и предвидив систем финансирања и да обезбедимо ефикасно планирање и коришћење јавних средстава за ову намену. Пред нама су бројни задаци и изазови. Важно је да се током овог процеса угледамо на земље које предњаче у овој области и да послушамо њихова искуства како бисмо, с једне стране, избегли потенцијалне грешке у свом планирању и, с друге стране, како бисмо у што већем обиму искористили средства која су нам на

располагању. За нас је важно да дефинишемо проблеме, да осмислимо решења, припремимо пројекте, али исто тако да обезбедимо финансијску конструкцију и предвидимо рокове, реалне рокове, у којима ћемо постићи све што смо испланирали.

Већ смо неколико пута истакли у расправи да ми овом процесу нисмо приступили ни због ЕУ, ни због преговора, нити због тога што је неко од нас то захтевао. Нашој земљи је потребан овај процес и ми то чинимо зато што смо ми ову земљу позајмили од наших потомака и дужни смо да се са пажњом према њој опходимо.

На овај начин морамо интензивно размишљати и деловати у свим сегментима – када говоримо о управљању отпадним водама, о рециклажи отпада, о свим сегментима у којима треба увести политике животне средине, када говоримо о пољопривреди, привреди, енергетици и транспорту.

Када је реч о привреди, ми нисмо само дужни да усвојимо најбоље могуће савремене технологије и достигнумо неке стандарде, ми смо дужни да се позабавимо и проблемом историјског отпада који нам је заостао из претходног периода. Мислим на фирме које су прошле процес реструктурирања, приватизације, стечаја и ове последице су резултат једне неодговорне политике, неодговорности, немара, а често и злоупотреба.

Јасно је да нас у сваком од ових сегмената очекује велики обим посла, како у законској регулативи тако и у едукацији становништва, и у самој припреми инфраструктуре, као што сам већ поменула, у области рециклаже отпада, прераде отпадних вода, како бисмо на најбољи могући начин очували наше еколошко наслеђе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Александра Томић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Миодраг Линта.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине Маринковићу.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, одрживи развој претпоставља такву развојну оријентацију која у себи ствара трајно успостављену хармонију између економског развоја и природне средине, с циљем да се уз што рационалније коришћење природних ресурса оствари што већа економска добит.

Туризам мора бити сагласан са заштитом животне средине. Планирањем туризма на одржив начин штити се животна средина на начин да буду испуњене економске, социјалне и естетске потребе, уз истовремено одржан систем културног интегритета, есенцијалних еколошких процеса, биолошких разлика и подржавања опстанка живота. У том смислу, потребно је интегрисати развојне и маркетиншке активности и преобликовати јавне услуге и урбанистички план у функцији развоја туризма и заштите животне средине.

Кључни светски и европски туристички трендови несумњиво иду у прилог дестинацији планине Таре, посебно када је реч о трендовима здравља, еколошког и одрживог туризма, а на ту карту ова дестинација треба дугорочно да игра. Веза између туризма, националних паркова и локалних заједница води ка разноврснијим формама развоја интереса и повластица. Међутим, садашња тржишна позиција подручја Националног парка Тара због вишегодишњег застоја у модернизацији производа, смештајних и других капацитета ни изблиза не прати светске и европске трендове. Да би се то променило, постоји потреба бројних иновација за време зимског и летњег боравка, као и потреба организованог развоја и изградње туристичке понуде на планини Тари по угледу на неке успешне моделе конкуренције као што су Логарска долина, Крањска гора и Блед. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Оливера Пешић. Да ли неко жели реч?

Изволите.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднела сам амандман којим сам предложила да се у члану 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине дода став 3. са циљем да укажем на значај унапређења услова у националним парковима.

Сви смо се у претходним данима у својим дискусијама сложили да је неопходно да држава Србија има јасно дефинисану националну политику у области заштите животне средине. Такође смо се сви у својим дискусијама сложили да је потребно да се већа средства издвајају за заштиту животне средине како на републичком нивоу тако и на локалу.

Република Србија је посвећена Агенди одрживог развоја 2030 у спровођењу седамнаест миленијумских циљева. Свакако, један од тих циљева, као приоритет, јесте и заштита животне средине. Циљеви одрживог развоја усмерени су, пре свега, на то да помогну обичном човеку да у наредном периоду, у наредним деценијама које долазе живи боље и

квалитетније. Један од циљева је осигурати очување шума, зауставити крчење шума, обновити уништене шуме и повећати пошумљавање на глобалном нивоу.

Ми смо имали прилику да од министра данас чујемо да је у Београду пошумљено око седамсто хектара, што је за сваку похвалу, и да је план Министарства да у наредним годинама буду издвајана све већа и већа средства за пошумљавање.

Неки од циљева одрживог развоја односе се и на очување планинских екосистема, затим, на заштиту угрожених врста и спречавање њиховог истребљења, спречавање криволова али и спречавање трговине заштићеним животињским и биљним врстама.

Сви ови циљеви су оствариви уколико се значајно увећају финансијска средства за ову намену, а Србија то жели и мора радити на томе. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик проф. др Љубиша Стојмировић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Љиљана Малушић.

Изволите, колегинице Малушић.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима из Министарства, сваки грађанин има право на здраву животну средину и свако од нас има обавезу и дужност да је чува и унапређује. Дужни смо да омогућимо будућим генерацијама здраву животну средину. Неопходно је имати квалитетну пијаћу воду, чист ваздух, пречишћавање отпадних вода у циљу очувања водних ресурса, правилно управљање земљиштем као природним ресурсом.

Сада ћемо се подсетити 2006. године, једног помпезног наслова у новинама, нажалост негативног: „Страх од фабрике 'Прва искра' у Баричу“. „Прва искра“ у Баричу је један од највећих произвођача пентрита у Европи. Сем тог минско-експлозивног средства, у „Првој искри“ се производе и *TNT*, *DNT*, хексоген, октоген и њихове композиције. Поседује и сопствену технологију за обраду отпадних киселина и реконструкцију истих, као и технологију за третман отпадних вода из процеса производње експлозива. Међутим, стручњаци су навели да не треба да постоји страх од ове фабрике јер хемијске супстанце које се производе у „Првој искри“ Барич не могу да изазову еколошку катастрофу широких размера. Шта то значи „широких размера“, или је катастрофа или није катастрофа, 2006. године године. Ова фабрика обрађује отпадне киселине, производи

сировине за фармацеутику, кућну хемију и сличне супстанце, које нису толико опасне по околину. Колико треба да буду опасне по околину?

Занимљиво је да су се 1999. године у „Првој искри“ налазиле веома опасне хемијске супстанце као што су флуороводонична киселина и фозген. Хемичари ове супстанце означавају као веома опасне, а за флуороводоничну киселину каже да „једе“ прозоре, односно да их топи. За време НАТО бомбардовања надземна складишта са флуороводоничном киселином и фозгеном била су видно обележена жутим заставицама, ознаком материја опасних по живот човека и за еколошку катастрофу.

На срећу, 2012. године, доласком СНС-а на власт, новом опремом добијеном из пројекта ИПА 2012. године, успостављањем интегрисаног система мониторинга животне средине у области квалитета воде и ваздуха, омогућена је нова метода обраде узорка односно квалитет анализе података који је у потпуности хармонизован с европском легислативом и европским стандардима, поштовани министре, што би значило систем контроле нон-стоп. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Малушић.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Верољуб Арсић.

Изволите, колега Арсићу.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Даме и господо народни посланици, господине министре, требало је ова тема у Скупштини да се отвори. Моје колеге су причале свако о проблемима из средина из којих долази и истицале сва природна богатства и лепоте Србије, што је разумљиво, и треба то да раде.

Наравно да постоје индустријски загађивачи, међутим, уз добар надзор од стране Министарства и инспекцијских служби, ту је релативно, не кажем лако али могуће решити проблем, јер су они концентрисани; то је један објекат или два или три у неком региону и могуће је вршити контролу и мониторинг колико загађују животну средину.

Међутим, по мени, највећи загађивач јесте масовно одлагање чврстог комуналног отпада који, многи то и не знају, јесте у надлежности искључиво локалних самоуправа. Комунална предузећа која се баве одношењем и складиштењем отпада су ту и раде један део посла, у смислу прикупљања и одлагања, али локалне самоуправе су надлежне да одреде начин одлагања и помогну грађанима да тај проблем реше.

Долазим са територије Браничевског управног округа. Тамо имамо само једну санитарну депонију, чији су ресурси већ давно истекли, али се продужава неким анализама. Знам да ни у великом остатку Србије ситуација није ништа сјајнија.

Као последицу имате то да се појављују разни мешетари који локалним самоуправама покушавају, као, да помогну (у суштини, могу слободно да кажем, на одређен начин и да их преваре) нудећи нека

приватно-јавна партнерства. Или чак траже концесије да би одређена јединица локалне самоуправе решила одлагање чврстог комуналног отпада. И, по правилу, траже локацију где би то обављали, закључење уговора о коришћењу, чини ми се, на најмање 99 година, или да се то земљиште поклони њима итд., са роком од неких 25 година. Најчешће такви понуђачи немају ни средства да остваре тако нешто, него им локација треба да би можда код неких фондова конкурисали и кроз туђу имовину дошли до одређеног капитала.

Е сад, никако неће да кажу да и даље остаје у надлежности јединица локалне самоуправе прикупљање чврстог комуналног отпада, а да се плаћа приступнина, која није мала, која износи од 15 евра, ако је локална самоуправа поклонила земљиште, до 22, 27, па чак и 30 евра по тони. То покушава да се превали на грађане, који плаћају одношење чврстог комуналног отпада или, супротно ставу Државне ревизорске институције, да се надокнађује из буџета града или јединица локалне самоуправе, општина.

Мислим да би у једној стратегији Министарство требало мало активније да се позабави тиме да удружује јединице локалне самоуправе да ипак оне, уз помоћ надлежног министарства, решавају тај проблем, да обезбеде, не могу да кажем средства, немају довољно ресурса да сами реше тај проблем, ту је потребно активније учешће самог министарства... Да они сами дођу до најбољег, најјефтинијег и најквалитетнијег решења за своје локалне самоуправе.

Мислим да бисмо на тај начин проблеме многих дивљих депонија решили. Лако је да јединице локалне самоуправе реше проблем дивље депоније, али проблем је у томе што већ нема где да одлаже ни постојећи отпад, отпад који прикупља. Често је проблем и да се прикупља отпад из сеоских насеља. Није проблем да јединица локалне самоуправе обезбеди средства за прикупљање отпада, проблем је где одложити тај отпад јер и онај који се сакупља нема где. Тако да мислим да би у наредном периоду Министарство требало овим озбиљније да се позабави, да помогнемо нашим локалним самоуправама да реше овај проблем. Заиста, верујте, они сами то тешко да могу.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Арсићу.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Ух, уважени господине...

Ништа, само хукћем, за оне који не разумеју шта говорим.

Дакле, рекао бих да је то дијагноза и да заправо ствар није уопште компликована. Увек је наградно питање зашто је оволико времена било потребно да се сачека да дођемо до ових закључака, да ли су интереси

појединаца који су били на челу општина, а таквих општина има у Србији и данас, које су склапале појединачно уговоре са различитим оператерима па су плаћале из буџета противзаконито, што се мене тиче, или су грађани добили цену коју су морали да плаћају итд. Да не улазим сада у детаље.

Суштина овога што желим да кажем јесте, прво, да вам дам за право, јер не може ништа рационалније да се деси него да замолимо општине да се удружују. На темељу ове приче, више нисам на терену да замолим, јер држава има своју Стратегију управљања отпадом. Ми је ревидирамо јер мислимо, од оних 26 регионалних депонија, да је рационалније да постоји, рецимо, 20-21, јер ћете више општина удружити и оне ће онда, како сте и сами рекли, имати веће ресурсе.

Ово питање управљања отпадом је искључиво економско питање, с овог аспекта о коме причамо. Ако оператер нема довољну количину отпада, он нема могућност да то уради за довољно ниску цену која ће бити ниска цена према локалној самоуправи; онда та цена мора да се зида, те рецке. Једна општина, уколико жели да има оператера те врсте, нема довољно отпада да би том оператеру после могло да буде економски исплативо, по тржишним условима. Онда цена мора да се зида, а то није тржишно, то се онда зове екстрапрофит и ниједна локална самоуправа, по мени, то не треба и не сме да ради.

Када будемо дошли до тога... А сада долазимо до тога јер смо морали годину дана да тачно чекирамо где се која општина налази. Ако се нешто добро догодило у ових неколико година, то је да су нови људи дошавши на чело општина схватили да чекања више нема. Ја сад имам искуство лично, сви председници општина или градоначелници који су били код нас, готово без изузетка, рекли су – нема више договарања у том смислу, нећемо више кочити, хоћемо да под хитно у нашем региону решимо питање депонија. Дакле, сазрело је време, свест је сазрела, ово је пут – удружити се, направити регионалну депонију. То онда има смисла, и економског и за грађане ће мање коштати, а онда ћемо стварно да очистимо Србију.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Триван.

По амандману се јавио др Предраг Јеленковић.

Изволите, колега Јеленковићу.

ПРЕДРАГ ЈЕЛЕНКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Овај амандман који је господин Арсић предложио је уједно и отварање питања. Вероватно, министре, знате да у многим срединама, многим локалним самоуправама на југоистоку Србије немате ниједног запосленог који се бави питањима заштите животне средине. То је јако важно питање, као што је колега Арсић рекао. Предвидите стратегијом, када се већ буде радила стратегија, или можда међуресорном сарадњом са

Министарством за државну управу и локалну самоуправу, можда неком вашом препоруком Министарства, да локалне самоуправе имају обавезу упослења једног лица, барем једног лица, у зависности од броја становника, које би се бавило питањем животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Јеленковићу.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите, министре.

ГОРАН ТРИВАН: Ми смо апсолутно свесни тога да имамо мањак броја људи који се баве животном средином. За нас није одрживо да се један човек у општини бави не само једним него са два, три, четири ресурса. За животну средину то је неприхватљиво. Са министром Ружићем разговарао сам о томе да покушамо да нађемо начин и средства, што се нас тиче, не бисмо ли помогли општинама.

Ако сматрамо да је ово компаративна предност и да овде треба уложити пет, десет, петнаест милијарди евра, ако сматрамо да су овде радна места, да је овде реч о заштити животне средине, а то су за мене све предности, онда не видим разлог да не запослимо неколико десетина људи по општинама који ће се само тиме бавити. Јер, запамтите, немамо капацитета по општинама. Уосталом, сви ви долазите из неких општина и потпуно је јасно да у свакој општини један човек мора да се бави питањима животне средине, да познаје процедуре, да зна кога ће да ангажује да бисмо папире могли да израђујемо, како бисмо могли да уђемо у те огромне инвестиције. А ја вам кажем да ће пара за то бити, али предуслов за то је људски капацитет и предуслов за то је израда пројектно-техничке документације. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Триван.

Реч има доцент др Михаило Јокић.

Изволите, по амандману.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Коментаришем ово што је министар рекао, и један мој колега. Ту су употребљене две речи, чини ми се: да „замолимо“ и да „препоручимо“. Од тога, министре, нема ништа. Ако ви не можете да наредите, онда је то крај.

Да се ми разумемо, мора се успоставити таква хијерархија да Министарство мора да нареди, мора да изврши контролу, а пре свега контролу трошења новца. Док се та хијерархија не успостави, ово ће све бити лабудова песма. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јокићу.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

НАТАША СТ. ЈОВАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, колеге народни посланици, слажем се са свим овим што је речено претходно, али да бисмо наставили даље морам да кажем нешто што се дотиче целе планете, која мора да дише јер је гуше аеро-загађења из сваке земље на планети. Наравно да највеће и најразвијеније земље имају највећу одговорност, али има је и свако од нас појединачно.

Један од тих корака је пошумљавање, које ће бити међу стратешким тачкама Министарства, јер то је најбољи и најјефтинији начин да се умањи проблем климатских промена.

Министар за заштиту животне средине Горан Триван је на отварању састанка на високом нивоу Координационог механизма за сарадњу у шумарству између Кине и земаља централне и источне Европе позвао земље региона да се придруже иницијативи Србије за пошумљавање и да се направи заједничка платформа за пошумљавање овог дела Балкана, а Кину да као велика земља исту акцију покрене на глобалном нивоу.

Да подсетим, Кина је потписница Париског споразума, а Париски споразум први пут у историји обавезује све државе, без обзира на величину и снагу, да утичу на смањење загађења. Међутим, 2017. године САД су иступиле из Париског климатског споразума јер нису хтеле да смање емисију штетних гасова 26-28% у односу на 2005. годину. Насупрот САД, Европска унија има намеру, према овом споразуму, да смањи издувне гасове за 20% до 2050. године, а до 2050. године 80-95%. Наша влада је основала Министарство за заштиту животне средине управо желећи да се наша земља озбиљно и одговорно позабави смањењем загађења и да свој допринос нашој планети да оздрави. Толико, хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Ивана Николић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

ИВАНА НИКОЛИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднела сам амандман на 2. члан Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, чиме се још једном истиче значај доношења овог закона, с посебним акцентом на развој Републике Србије и, свакако, очување еколошког развоја.

Ово је јако важно, нарочито због испуњавања услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова и ефикасније обезбеђивање средстава из Зеленог фонда за инфраструктурне пројекте из ИПА фондова у области заштите животне средине. Предложене измене ће јако позитивно утицати на кориснике тих средстава.

Да се интензивно ради у области заштите животне средине и стварају бољи услови за живот грађана, види се и кроз предлоге закона који су данас на дневном реду. А да се генерално интензивно ради у Републици Србији, како у свим сферама друштвеног живота тако и у области заштите животне средине, навешћу један пример. Користим прилику да истакнем да је на територији општине Уб у току реализација активности које се односе на Пројекат изградње регионалне депоније комуналног отпада Каленић, који има обележје међурегионалног пројекта и заједнички је за Колубарски управни округ, за подручје Мачванског управног округа и града Београда. Ту учествује једанаест градова и општина. То је баш у вези с оним што сте малопре говорили, да мора заједнички да се делује.

Истакла бих да је Влада Републике Србије у августу 2014. године, када је премијер био Александар Вучић, донела закључак о давању сагласности да се Пројекат регионалне санитарне депоније неопасног отпада Каленић на територији општине Уб утврди као пројекат од значаја за Републику Србију. Након тога, комплетно су завршени послови који се односе на имовинскоправне односе за локацију на којој је планирана изградња регионалне санитарне депоније са пратећом инфраструктуром и документација за исте. Урађена је Студија процене утицаја пројекта на животну средину и све пратеће активности које претходе добијању грађевинске дозволе. На крају ће се приступити изradi конкурсне документације, спровођењу јавне набавке, изградњи, опремању и обучавању кадрова регионалног центра за управљање отпадом, по систему „кључ у руке“, до нивоа употребне дозволе. Све је то планирано до 2021. године. Значи, једна озбиљан, интензиван рад на решавању деценијског проблема, а у циљу заштите животне средине. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Весна Марковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик др Светлана Николић Павловић.

Изволите.

СВЕТЛАНА НИКОЛИЋ ПАВЛОВИЋ: Захваљујем.,.

Уважени министри са сарадницама, даме и господо народни посланици, Србија као мала земља треба да учи од оних земаља ЕУ које имају много развијенији систем заштите животне средине, а национални паркови Србије представљају један од највиших облика заштите животне средине.

Србија не сме да понавља грешке земаља региона које нису успеле, због недостатка пројекта, да повуку сва расположива финансијска

средстава из ЕУ фондова. Процењује се да је Србији за усклађивање са европским и међународним стандардима потребно у наредних тридесет година око петнаест милијарди евра. Најскупље ће бити уређивање система управљања отпадом и отпадним водама, што ће нас коштати око седам и по милијарди евра. На нашу срећу, велика шанса се крије у ИПАРД фондовима, који су нам већ доступни.

Циљ измена и допуна овог закона јесте да се омогући коришћење средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ, односно да се испуне услови за коришћење средстава из ИПАРД фондова. Суштинске измене Закона се тичу испуњавања услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова и ефикасније обезбеђивање средстава из Зеленог фонда за инфраструктурне пројекте из ИПА фондова у области заштите животне средине.

Зато ће у дану за гласање СНС гласати за овај и све остале предложене законе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик др Дарко Лакетић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Лакетићу.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем се.

Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, уважене колеге народни посланици, у складу са законом који данас разматрамо, морам да изнесем неколико чињеница. Надам се да ћемо у овом дијалогу наћи заједничка решења, која ће у најбољем смислу утицати да поправимо стање животне средине у нашој земљи, и не само то.

Дакле, по НАТО извештајима, на Србију је избачена око 31.000 пројектила са осиромашеним уранијумом. По нашим изворима, та бројка је много већа. Осиромашени уранијум, поред свог радиолошког ефекта, који није интензиван као што се, да кажем, даје значај (говорим сада о радиолошком ефекту), има изузетно токсичан хемијски ефекат. Поред тог хемијског ефекта, ми смо се суочили, нажалост, са различитим хемијским супстанцама и токсинима који су се ослободили у току НАТО бомбардовања.

Осим тога, подсетићу да је у току НАТО агресије запаљено 150.000 тона нафте; више од 20.000 објеката је срушено; преко 120 индустријских и енергетских постројења је такође гађано, нека су срушена до темеља, нека делимично. Оно што је битно и заједничко за све ово о чему говорим јесте да је испуштено на хиљаде тона различитих хемијских супстанци, од којих су, признаћете, неке врло, врло токсичне и канцерогене.

Оно што желим да вас информишем, и грађане Републике Србије и јавност, јесте да је скупштинска комисија која истражује последице НАТО

бомбардовања кренула интензивно са радом. Кренули смо са радом интензивно у смислу да пре свега једном релевантном, референтном научном методологијом докажемо утицај на здравље становништва, али свакако смо кренули и са испитивањем животне средине.

Оно на чему бих инсистирао, а у складу с овим законом о коме говоримо, јесте да се пре свега баци акценат не само на радиолошке ефекте, јер о томе смо разговарали са стручњацима из Винче и Агенције за јонизујуће зрачење и, да се разумемо, асанација терена је већ урађена, још у ранијем периоду, и у радиолошком смислу дефинитивно је тако, међутим, хемијска токсична компонента јесте нешто на чему бих инсистирао. Не само у раду ове комисије коју водим, већ мислим да би и Министарство које ви водите, поштовани министре, мислим да би требало на један адекватан начин да сагледамо и ову проблематику. Говорим о хемијској контаминацији.

Оно што је такође битно и што предлажем овом приликом јесте да постоји један координирани, заједнички наступ, који мора да буде усмерен ка томе да потражујемо одређена финансијска средства од Европске уније и Запада, пре свега, за додатно испитивање наше животне средине, с једне стране, затим за евентуалну превенцију болести, с друге стране, за рано лечење тамо где је то неопходно и где наша држава не може да пружи свој максимум. Мислим да смо као народ то заслужили, јер све оно што нам се десило једноставно вуче са собом управо и ову чињеницу, да ми имамо право да тражимо, и имамо обавезу према поколењима која долазе да им оставимо здраву животну средину и да на сваки начин, сад говорим о хуманом и медицинском аспекту овог проблема, учинимо превенцију болести тамо где можемо и урадимо рано лечење тамо где је неопходно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Министар Горан Триван има реч.

Изволите.

ГОРАН ТРИВАН: Чини ми се да то што сте на крају споменули спада у један од најважнијих послова за наш народ, па и државу. У овом случају, народ, и ту мислим на све људе који живе на нашим просторима и били су изложени злочину, који је историјски на неки начин, бар за мене.

Ја сам на челу тог координационог тела које чине министарства здравља и одбране и, разуме се, читав низ најважнијих стручњака у овој области, ако тако можемо рећи. И ви и ми, чини ми се, радимо један компатибилан посао, који је важан за ову државу. Управо смо на Координационом телу, одлучивши да се бавимо овим питањима, разговарали о томе да овде није реч само о загађивању и уништавању комплетног потенцијала у нашој држави, дакле не причамо само о биодиверзитету и о људским животима, причамо о свему томе заједно јер

је све то претрпело штету. Не разговарамо само о загађењу и последицама тог загађења због гађања муницијом са осиромашеним уранијумом, већ смо посебно сами себи скренули пажњу да процењујемо да велику пажњу морамо посветити анализи свих оних хемијских загађења која су настала управо реченим бомбардовањима петрохемијских и других капацитета, која су нанела, што се мене лично тиче, немерљиву и готово непоправљиву штету у појединим деловима наше земље.

Због тога је био и мој јавни позив земљама које су учествовале у томе да помогну стручно. Ако мисле да је све било у реду или да нема никаквих последица по животну средину или здравље људи, зашто се не укључе, заједно с нама? Ево, ја их позивам да се укључе.

Наша наука је перфектна наука и наша наука ће својим методама и оним што ћемо правити заједнички кроз ове наше поступке, и ви и ми, и тзв. националну лабораторију, која заправо представља читаву Србију, доћи до података и метода које ће бити светски признате. А када се то деси, онда ће свако од нас, ви на свој начин а ми на свој начин, презентовати те податке светској и домаћој јавности. Наши подаци ће бити научно, светски прихваћени зато што ћемо се бавити светски признатим методама. И кад дођемо до тога, позивам све оне који су били актери тзв. Милосрдног анђела да покушају да покажу анђеоско лице и помогну Србији да изврши ремедијацију и поправи штете које су они направили у читавом том поступку, који је у ствари злочиначки.

Вама лично и осталима се захваљујем на томе што се бавите тиме, као и ми. Нека свако допринесе, један мали каменчић, овој нашој потреби за истином. Занимљиво је да се нико досад није бавио тиме.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Реч има др Дарко Лакетић.

Изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем се.

Захваљујем министру на коментару. Само бих још додао да термине „ми“, „ви“ не бих употребљавао јер смо заједно на истом путу и циљ је исти, што је врло битно, а то је пут ка истини. Ми морамо доћи до истине, и то је несумњиво.

С друге стране, морам да поменем, да ли мислите да би Италија, земља која је чланица НАТО-а, чланица Европске уније, формирала комисију за истраживање последица ефеката на војницима који се налазе у мисијама, који борава на контаминираним терену, да ли мислите да би таква земља формирала једну такву комисију да заиста није имала проблем?

Ово питање је више упућено делу јавности који се бави злоупотребом неких научних чињеница, него вама, али, једноставно, то је

нешто што морамо поменути у овоме дому. Дакле, постоји једна истина, а то је да се, нажалост, у нашем друштву данас злоупотребљавају научне чињенице тако што се селективно презентују јавности или се презентују на један, рекао бих, наopak начин. Наша борба, сада говорим о заједничкој борби друштва уопште, мора да буде усмерена и ка томе. Не можемо да људе који себе називају научницима, а у ствари су квазинаучници, који се баве сензационализмом, третирамо на један медијски начин који је релевантан. Ето, толико. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, докторе Лакетићу.

Реч има министар Горан Триван.

Изволите, министре.

ГОРАН ТРИВАН: У складу с овим што сте ви рекли, не видим ништа спорно у томе да утврдимо шта је истина. Јер када год смо били у прилици да јавно разговарамо, морам рећи да је било људи који нису желели да учествују у телевизијским емисијама са нама, не знам из ког разлога.

Дакле, научни став би могао да каже оно што ми из Министарства заправо говоримо; скупштински посланици могу имати један шири угао у односу на нас који смо у Влади, рецимо. Али када кажете – па добро, а зашто је спорно да покушамо да утврдимо шта је било, јер имате део јавности (који је додуше мали) који оспорава наше право да утврдимо шта је тачно... Дакле, наука тражи да се позабавимо сваким делом дилема које постоје у нашем друштву, шта год да је у питању, и не видим проблем. Зато радо полемишем са свима који су против овога, уз то питање – а зашто је спорно да утврдимо шта је истина. Истина је можда једно, можда је друго. Наука и истраживања ће рећи о чему се ради и ту смо, свакако, како сте ви рекли, апсолутно на заједничком послу и чини ми се да је овај наш фронт веома јак.

Сама чињеница да је у Парламенту иницијатива којом сте ви формирали овде одбор толико широко прихваћена говори у прилог томе шта посланици и, свакако, шта наша јавност мисле о томе. А наша јавност, прво, има право да зна шта је истина, друго, има право да спроведемо мере да бисмо заштитили свој генетски ресурс на овој територији. И, ако хоћете политички, ко не жели да се укрца у овај „воз“, који је питање праведности и питање опстанка наших народа на овом простору, не знам шта би друго могло да им буде циљ него то? Дакле, питам се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Триван.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик примаријус др Бранимир Ранчић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Ранчићу.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштована господо народни посланици, у оквиру амандмана који сам поднео говорићу о усклађивању рада депоније комуналног отпада града Ниша с аспекта заштите животне средине.

Полазни документ за интегрално решавања проблема управљања отпадом на територији Републике Србије је Стратегија управљања отпадом за период 2010–2019. године. Стратегијом је предвиђено успостављање регионалних центара за управљање отпадом по принципу минимизације трошкова третмана и депоновања отпада, односно рационалног улагања средстава у изградњу и експлоатацију. У складу са Стратегијом, израђен је Регионални план управљања отпадом за територију града Ниша и околних општина и одређена локација постројења.

Имајући у виду постојеће стање у управљању отпадом, град Ниш је приморан да и даље одлаже отпад на градској депонији, која је у експлоатацији дуго низ година. Постојећа градска депонија у експлоатацији је преко 35 година, а депоновање отпада вршено је без претходне припреме терена. Незванично, прве количине отпада на градској депонији одложене су 1968. године, а званично депонија почиње са радом 1971. године. Потреба за константним одлагањем отпада, а без примене адекватних техничких решења, довела је до тога да се на депонији створи вештачка брана од отпада, што је довело до акумулације атмосферских вода у два базена, као и акумулације процедурних вода у трећем.

Што се тиче пројекта санације депоније Бубањ, основни циљ пројекта је да се, полазећи од затеченог стања депоније, уз коришћење и примену свих савремених достигнућа и искустава...

(Председавајући: Хвала, завршите реченицу. Време посланичке групе је истекло.)

Па још да кажем да ће ова депонија да ради још три године, направљен је план „Хидрозавода“ из Новог Сада, али се прави регионална депонија Келеш, која обухвата околне општине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Ранчићу.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Србислав Филиповић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, као што сам навела у начелној расправи, јако је важно да локална самоуправа прати прописе и мере Владе Републике Србије и у овој области, дакле у области заштите животне средине.

У Нишу је у току реализација програма под називом „Зелени Ниш“. Ту видимо сарадњу између Републике, Националне службе за запошљавање и локалне самоуправе. Закључен је уговор са Националном службом за запошљавање, реализација програма је почела јуна ове године. Спроводе се активности на чишћењу и уклањању дивљих депонија, припреми терена за уређење зелених јавних површина на територији града, али и на територији приградских и сеоских општина, као и озелењавање јавних површина. Вредност овог програма је око милион динара и већ је ангажовано осам лица.

Такође, у току је поступак конкурса за спровођење јавних радова за ангажовање незапослених лица у 2018. години, који су расписали Град Ниш и поново Национална служба за запошљавање. Вредност овог програма је око 1.800.000 динара и биће ангажовано 14 лица.

Дакле, и локална самоуправа пре свега мора да ради на томе да се повећа свест код људи уопште о теми заштите животне средине. Људи морају да знају колико је ова тема важна. Уколико се сви лично укључимо у заштиту животне средине, утолико ће наш живот бити лакши и бољи, квалитетнији. С друге стране, Влада Србије моћи ће да ради на спровођењу мера које су планиране и да настави на свом путу вођења Србије ка евроинтеграцијама. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик проф. др Марко Атлагић.

Изволите, професоре Атлагићу.

МАРКО АТЛАГИЋ: Уважени потпредседниче Народне скупштине, овај Закон о заштити животне средине, а и предложени амандман, ако га прихватите, придонеће повећању привредних ресурса и укупној модернизацији Републике Србије коју спроводи Влада Републике Србије, највећи број грађана Републике Србије, а мотор те убрзане модернизације је председник Републике господин Александар Вучић.

Поштовани народни посланици, бивши режим није водио рачуна о заштити животне средине. Њихов бивши министар пољопривреде, Душан Петровић звани Душан Кравоубица, уместо да је решавао проблем животне средине, наредио је да се за једну годину покоље 250.000 крава, што чини половину укупног фонда. Зато је у народу добио назив Душан Кравоубица.

А њихов бивши председник Владе, несретни Зоран Живковић, звани Пољопривредник у Покушају, уместо да је развијао заштиту животне средине, он ју је загађивао, где чуда, тако што је производио од јогурта и воде вакцину за кокошке, вакцинисао кокошке у селу Пуковац, кокошке угинуле и загадиле животну средину. Живковић је узео новац од вакцинисања кокошака и побегао, и тако преварио грађане Републике Србије.

Поштовани потпредседниче, зато је овај амандман важан, да бисмо развијали и унапређивали животну средину и да се не би појављивали у будућности политичари у лику Зорана Живковића и Душана Петровића, који ће као они загађивати животну средину. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Бранко Поповић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Бранко Поповић.

Изволите.

БРАНКО ПОПОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани министри, даме и господо народни посланици, Стратегијом одрживог развоја Општине Нова Варош до 2020. године заштита животне средине дефинисана је као један од приоритетнијих циљева развоја. Планирани приходи буџетског фонда за заштиту животне средине Општине Нова Варош у 2018. години износе 12.000.000 динара.

Заштићена природна добра на територији општине Нова Варош су Специјални резерват природе Увац, као природно добро прве категорије, планина Златар, са највишим врхом Голим брдом на 1.627 метара надморске висине, Споменик природе пећина Буковик, предео нарочите природне лепоте Парк шума Ивље у подножју Златара. Такође, подручје општине Нова Варош проглашено је уредбом Владе Србије ваздушном бањом.

Очување, унапређење и заштита природних добара налазе се у врху приоритета политике локалне самоуправе у Новој Вароши. Истовремено, препознајући огроман туристички и привредни потенцијал природних добара, Општина последњих година континуирано улаже у саобраћајну и другу инфраструктуру. Изградњом неколико хотела, спортских терена, мултифункционалне балон-хале, нових ски-стаза са вештачким оснежавањем, дошло је до вишеструког пораста броја туриста који посећују ову дестинацију. Године 2017. на подручју општине Нова Варош остварено је близу 100.000 ноћења, а према подацима за првих девет месеци ове године тај тренд ће се и убудуће наставити. Поређења ради, 2012. године укупан број ноћења није прешао 2.000.

Пре неколико дана, такође, завршено је асфалтирање пута до Водене пољане у подножју Златара, у дужини од 3.200 метара, а средства од 25.000.000 динара обезбеђена су из буџета Републике Србије и Општине Нова Варош.

Улагање у заштиту природних добара, уз инвестиције у туристичке и друге потенцијале које та добра поседују, један је од кључних чинилаца свеукупног развоја наше државе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Тијана Давидовац.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ТИЈАНА ДАВИДОВАЦ: Захваљујем.

Уважени министри са сарадницима, поштоване колеге, поштовани грађани Републике Србије, предложеним изменама и допунама Закона о заштити животне средине стичу се услови за конкурисање за добијање средстава из ИПАРД фондова, а у складу с мерама заштите животне средине. Корисници ИПАРД средстава могу бити како правна тако и физичка лица, која се баве узгојем, производњом или прерадом у области прехранбене индустрије, што обухвата инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава.

Такође треба нагласити да није потребно одредити додатна средства из буџета Републике Србије.

Спровођењем предложеног закона Република Србија може имати велику корист коришћењем средстава из ИПАРД фондова и фондова ИПА индикативно одређених до 2020. године, у износу од 160.000.000 евра.

Услед немогућности вршења надзора над физичким лицима која конкуришу за средства ИПАРД фонда да ли испуњавају услове који су прописани у области заштите животне средине, јер не постоји законски основ за вршење инспекцијског надзора министарства над пољопривредним газдинствима, приступило се изменама овог закона којима би се дефинисали услови заштите животне средине за кориснике ових средстава.

Предложене измене ће позитивно утицати на кориснике средстава. Самим тим, подстаћи ће се развој нових привредних субјеката, као и тржишне конкуренције у привредним гранама повезаним са реализацијом инфраструктурних пројеката у области заштите животне средине и пољопривреде.

У дану за гласање Посланичка група СНС ће подржати предложени закон. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик доцент др Михаило Јокић.

Изволите, др Јокићу.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Поштовани министре, прво једна констатација. Да ли је тачно да се од еколошке таксе у буџет Србије годишње слије око девет милијарди? Друго, да ли је тачно да око две и по хиљаде предузећа нередовно плаћа еколошку таксу? Да ли је тачно да НИС Србије од 2010. године не плаћа уопште еколошку таксу? Знате ли који је то новац?

Сад ћу ја да причам о предузећу које редовно то плаћа, а то је „Ваљевска пивара“. Ови који су 2000. године дошли на власт су уништили и опљачкали земљу Србију. Они су продавали по следећој формули: књиговодствена вредност, 70% од књиговодствене вредности, па кад се нико не јави, а они се договоре да се нико не јави, онда се то прода за 30% књиговодствене вредности. Ми смо имали ситуацију у Ваљеву да се предузеће „Неимар“ прода за мањи износ него што је то предузеће у том моменту имало новца на жиро рачуну СДК (још је био жив СДК), а да не рачунам резерве, да не рачунам машине, зграде итд.

Зашто то причам? Зато што је сада у Ваљеву, а ја долазим из Ваљева, актуелна приватизација Пиваре Ваљево. Пивара Ваљево је државна имовина, значи власник је држава; била је једном приватизована, неуспешно, значи сто посто је у власништву државе. Вредност Пиваре је 7.043.000 евра. Други услов јесте да се уложи два милиона евра у наредне две године. Много је њих било, долазили су, пописивали итд. Кад је расписан тендер, нико се није јавио. И, пазите, шта је сад опасно? Оно о чему Ваљевци размишљају, без обзира на то да ли су чланови Радикалне странке, да ли су чланови Напредне странке, да ли су чланови Савеза комуниста итд. – да не дође да се они нису договорили, па да се сад распише тендер...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Приводите крају, колега Јокићу.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Молим вас, ово је врло битно. Ово је за Ваљево, ја сам ваљевски посланик. Сачекајте, да кажем оно, јер ја говорим...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Има правила по којима можете да говорите, значи до два минута.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Пазите, можете да ме пустите да говорим још три-четири минуте.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колико?

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Још два минута.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не могу.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Па, минут.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Жао ми је, колега Јокићу.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Значи, да се не жури, јер је та пивара сад, за девет месеци у буџет Републике Србије уплатила 350.000.000. Значи, уплаћује, радници примају плату. „Ваљевска пивара“ је „златна кока“ Ваљева, финансира све спортске, културне и остале активности. И био би грех, био би криминал ако би се то урадило.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Горан Ковачевић. Изволите, колега Ковачевићу.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Даме и господо, поштовани министре, чланом 2. предложених измена Закона стварају се нови финансијски импулси, пре свега у две кључне области које су битне за државу Србију, пољопривреду и екологију.

У суштини, када усвајамо овај члан 2, ми ширимо обухват институција које могу да конкуришу за ИПАРД фондове. Овим предлогом измена у ствари дајемо шансу малим пољопривредним газдинствима да могу да конкуришу и добију бесповратна финансијска средства, пре свега за фиксну имовину у области прераде пољопривредних производа и рибе и маркетинга производа. Тако се каже у објашњењу и разјашњењу овог закона, а сад бих ја ту направио једну малу дигресију.

Господине министре, не треба, мени се чини, да стоји маркетинг пољопривредних производа, него маркетинг микс пољопривредних производа, јер можда ту није добар превод, просто, различити су изрази. Више одговара маркетинг микс. Триста педесет хиљада пољопривредних газдинстава је у власништву физичких лица. Још око две хиљаде је регистровано на нивоу привредних организација и институција. Сви су они заинтересовани за ИПАРД фондове.

Кажу, ИПАРД фонд, 160.000.000 евра, имамо још отприлике две године до 2020. Да ли ћемо искористити? Постоје бројни услови, али после ИПАРД фонда 2 биће нових финансијских средстава која ће бити у висини од пола милијарде евра. А и да их нема, 160.000.000 за српску пољопривреду, колико се даје директно у фиксну имовину, зар је то мало? И да ли постоји иједан други фонд на свету да можемо на такав начин да га користимо? Зато је овај закон битан и зато овај закон утиче како на екологију, пољопривреду, тако и на финансије Републике Србије. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднео народни посланик Горан Пекарски.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Ана Чарапић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, ових дана када расправљамо о Закону о заштити животне средине користим посебну прилику да изразим задовољство као држављанка Србије – срећна сам што живим у држави која је и те како богата природним благом. Наша Србија има преко 75 резервата природе, а то указује на значај рада самог Министарства заштите животне средине, сваког новог закона који усвајамо или постојећег који мењамо или допуњујемо.

Долазим из општине Куршумлија. Територија читаве моје општине је на неки начин резерват природе. Ту чињеницу је препознало и ресорно министарство и управо ових дана је покренут поступак за заштиту подручја прве категорије Косаница – Ђавоља варош. За оне који нису имали прилику да дођу код нас, истичем да Косаница – Ђавоља варош има добру очуван екосистем, где је утицај човека сведен на минимум. Ђавоља варош има преко 220 фигура, односно кула које су настале природном ерозијом земљишта. Такав природни феномен је готово јединствен у свету; има сличних појава на Алпима, на територији Италије и Аустрије и у покрајини Горња Савоја у Француској, али наше куле су много већих димензија него ове које сам поменула.

У име својих суграђана вам се захваљујем, јер ће ово утицати на развој туризма у нашем крају. Ђавоља варош привлачи велики број туриста из свих делова света, али када ово подручје постане специјални резерват природе и буде под заштитом, то ће и те како допринети развоју туризма у много већем обиму. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Радослав Цокић.

Изволите, колега Цокићу.

РАДОСЛАВ ЦОКИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри, поштовани представници Министарства, колеге посланици, већ дуго траје расправа о једној врло важној теми. То смо сада видели. Свако даје допринос у дискусијама на свој начин, сходно знању које има из те области. Мислим да су сви добронамерни, различити су углови гледања, али сви који се налазе у овој сали имају један циљ, а то је да решимо проблем заштите животне средине. Они који овде нису, чијих представника нема, партија које су некада биле у власти, никада нису били заинтересовани за решавање овог проблема, ни данас нису заинтересовани.

Морам да подсетим вас, министре, а и остале, кажете – сад почињемо... Па није баш тако. Постоје општине, једна је Општина Смедеревска Паланка, која у овом сазиву није по добром помињана, која има више од 50.000 становника, која је 2006. године имала тај проблем апсолутно решен, причао сам, примарном селекцијом у домаћинству, правилним одлагањем, очишћеним свим депонијама, едукацијом становништва, свим оним што је потребно да се уради за заштиту животне средине.

Дошли су неки други. Шта је сад остало? Остале су и даље посуде у сваком сеоском домаћинству, *PORR* даље девастира ту услугу и каже да су му сад скупе, пошто је прошло десет година, посуде су оштећене, да сад хоће да их мења контејнерима. То није иста услуга, значи то ће да поквари начин одлагања.

Оно што вас молим јесте да кренемо хитно у едукацију. Молим вас, од Министарства преко Министарства просвете, преко нас посланика који разговарамо са многим људима различитим поводима, да ми будемо едукатори како треба да се одлаже смеће и штити животна средина. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Крсто Јањушевић.

Да ли неко жели реч?

Колега Јањушевићу, изволите.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, уважене колеге, унапређење еколошких ресурса је свакако у функцији свеукупног развоја Републике Србије.

Гледано из угла оних који мере износ, проценат буџета који је опредељен за област заштите животне средине, ко каже да је то мало с обзиром на комплексност и важност ове области, и петина буџета да се издваја за заштиту животне средине, опет се негде може рећи да је то мало. Али од овога што је сад издвојено, ако се троши паметно, плански, може да се направи много.

А чега је то много затекао Александар Вучић, са својим сарадницима, када је добио Србију на ивици банкрота? Затекао је дефицит. Све распродато. Дакле, свега што је могло да се искористи, било је мало. А данас имамо највећи привредни раст у региону. Имамо највећи прилив директних страних инвестиција. Дакле, од тог мало, створили смо раст на који смо данас сви поносни.

Колико год да уложите, на пример, као они који су нам делили лекције... Замислите ситуацију да платите једној агенцији за израду сајта „Очистимо Србију“ 25.000 евра; за тај новац неко треба да креира сајт и, како кажу, на њему ће грађани моћи да нађу мапе и податке о локацијама

депонија, доступне информације о свим депонијама. Има један проблем: ове депоније не могу да се нађу, зато што не може да се нађе сајт. Нема сајта, нема 25.000 евра. Све што је „жуто предузеће“ требало да уради за народ – нема, а за њих је било, и то у доброј мери. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Ненад Митровић.

Да ли неко жели реч?

Колега Митровићу, изволите.

НЕНАД МИТРОВИЋ: Поштовани господине Арсићу, господине министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, ја сам поднео амандман на члан 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине.

Предложеним изменама и допунама закона у чл. 1. и 2. предлаже се још један изузетак од прописане обавезе спровођења јавног конкурса, и то за припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи ЕУ, у складу са чланом 89. став 3. и 4. овог закона, као и за непредвиђене трошкове за реализацију тих пројеката.

Ја сам кроз јучерашњу дискусију споменуо депонију у општини Бујановац па хоћу кроз овај амандман да вас упознам са још неким стварима. Наиме, ради се о томе да је Република Србија преко Координационог тела за општине Прешево, Бујановац и Медвеђу финансирала изградњу трансфер-станице, која је требало да се изгради у Бујановцу. Од 2015. године до сада за ове намене је преко Координационог тела на рачун Општине Бујановац уплаћено 72.000.000 динара. Отприлике, толико новца је определила и Општина Бујановац за ове намене. Имамо информацију да је и опрема која је требало да се монтира у овој трансфер-станици стигла из донација и да се налази у магацину ЈКП, али се још увек не монтира. Разлог је тај што, практично, изградња трансфер-станице за ове четири године није ни кренула.

Ја сам причао о томе који се проблеми стварају на тој депонији. И, хоћу и то да вас обавестим, и поред тога што је опрема стигла, а локална самоуправа је кроз буџет за 2018. годину издвојила 24.000.000 за набавку опреме, када смо на седници локалног парламента поставили питање и тражили извештај о утрошку буџетских средстава и докле се стигло са изградњом трансфер-станице, одговор и извештај од председника Општине Шаипа Камберија нисмо добили. Па вас ја молим да из ваше надлежности, уколико сте у могућности, проверите о чему се ради. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милан Кнежевић.

Да ли неко жели реч?

Колега Кнежевићу, изволите.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ: Поштовани председавајући, уважени министри, даме и господо народни посланици, поштовани грађани Србије, ми смо ових дана кроз ове амандмане са много аспеката дали и објаснили предности и значај овог закона. Ја бих покушао мало да резимирам, колико будем у могућности.

Јесте „мали“ закон о заштити животне средине којим се мењају и коригују три члана, али даје знатне и велике ефекте. Прво, наравно, значај у области заштите животне средине, што је битно и детаљно смо дискутовали о томе. Друга ствар, буџет, односно средства из буџета Министарства нису потреба, изузев средстава која су везана за инспекцијске послове. Трећа ствар, формалноправно су остварени услови да се повуку средства из претприступних ИПАРД програма ЕУ. Већ смо рекли да то није мала сума, до 2020. године то је 160.000.000 евра, што је улагање превасходно за привреднике, предузећа и индивидуалне произвођаче, везано за пољопривреду, а самим тим и заштиту животне средине. Четврти ефекат је што ће у оквиру ових активности доћи сигурно и до развоја нових привредних субјеката који ће директно бити везани за развој и реализацију ових инфраструктурних објеката и пројеката у области заштите животне средине и пољопривреде. Развој тих субјеката имаће позитиван ефекат на запошљавање, тако да и у том погледу треба гледати корисност измене ових чланова Закона о заштити животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Снежана Петровић.

Да ли неко жели реч?

Изволите.

СНЕЖАНА ПЕТРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри, поштоване колеге народни посланици, на члан 2. Предлога закона поднела сам амандман којим се подстиче развој Републике Србије, с освртом на побољшање еколошког наслеђа.

Побољшање еколошког наслеђа кроз очување целовитости и квалитета екосистема, животињског фонда, плодности земљишта, природних лепота и културне баштине коју је створио човек, основни су и приоритетни задаци садржани у Предлогу закона о заштити животне средине.

Град Ужице, из кога долазим, има озбиљан проблем са загађењем ваздуха у зимском периоду због великог броја индивидуалних котларница на угаљ и других еколошки мање чистих енергената. На основу Стратегије локалног одрживог развоја града Ужица за период 2012–2020. године, а у циљу решавања овог проблема донета је Одлука о формирању буџетског

фонда за заштиту животне средине града Ужица, у циљу реализације суфинансирања мера енергетске ефикасности породичних стамбених објеката на територији града Ужица. Циљ пројекта је смањење штетних емисија, односно смањење загађења ваздуха у зимском периоду кроз уштеде у енергентима које ће се остварити уградњом боље изолације стамбених објеката, коришћењем еколошких горива, повећањем свести о рационалном коришћењу енергије.

У вези с наведеним, Град Ужице већ четири године заредом даје ова подстицајна средства, тако да је у периоду 2015–2018. године за ову намену издвојено укупно 37.000.000 динара. Из опредељених средстава се суфинансира 50% од вредности инвестиција за набавку котлова на гас, уградњу изолације и квалитетније столарије на стамбеним објектима. У овом периоду, за ове четири године, укупно 433 корисника су искористила ове субвенције које даје локална самоуправа. Године 2017. спроведена је анкета са корисницима субвенција и на основу резултата остварених анкетом доказано је да је 20% извршена уштеда у енергији, 17% смањена емисија штетних гасова, угљен-диоксида.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Радмило Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Далибор Радичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Бобан Бирманчевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милосав Милојевић.

Изволите.

МИЛОСАВ МИЛОЈЕВИЋ: Хвала.

Уважени потпредседнице Народне скупштине, цењени министри, даме и господо народни посланици, једна од најважнијих тековина Европске уније свакако је заштита животне средине и то је тема о којој ће тек бити речи у даљем процесу приступања Србије овој организацији држава. Развој индустрије, пораст броја становника, отварање фабрика, све већи број превозних средстава и бројни други фактори утичу да стање животне средине постане једна од најбитнијих тема модерног доба. Поглавље 27 једно је од најважнијих у даљем наставку преговора о чланству Србије у ЕУ, а једна трећина свих правних норми ЕУ обухвата управо заштиту животне средине. Зато, велика је потреба да и наша држава усклади своју политику са постојећим потребама.

У протеклих неколико година Влада Републике Србије интензивно ради на постављању темеља за даљи развој еколошке свести и заштите животне средине. Основан је Зелени фонд, који представља буџетску линију у коју се сливају приходи намењени за очување екологије и развој улагања у заштиту животне средине. Ове одредбе су у блиској вези са развојем Републике Србије јер је јасно да је ЕУ лидер када је очување природе у питању.

Здрава животна околина, очување природних добара у блиској су вези са целокупним развојем државе. То доприноси развоју туризма, повећању прихода, здравијем животу и доноси читав низ начина да побољша привреду. Алтернативне методе уклањања отпада, стварање еколошких производа и други облици којима се иде укорак са модерним државама, само могу донети начине да се и економски ојача држава.

Република Србија свакако може да се похвали значајем и утицајем који наша природна добра имају у читавој Европи. Национални паркови Србије су заштићена зона од изузетно природног али и културно-историјског значаја.

Локална самоуправа у Аранђеловцу је током последњих година, од доласка Српске напредне странке на власт, урадила много тога када је очување природе у питању. Доста је средстава уложено да и споменици културе и природе добију лепши изглед.

Надамо се да ће изменама и допунама Закона о заштити животне средине ова област бити још боље и прецизније уређена и да ће то водити ка бољем развоју Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Драган Вељковић. Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, један од главних циљева који се постижу предложеним законом о изменама и допунама Закона о заштити животне средине јесте отклањање разлика које постоје између актуелног закона и међународних обавеза које проистичу из процеса приступања ЕУ, као и стварање могућности за коришћење средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ и испуњавање услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова.

Када кажемо Зелени фонд, треба истаћи да се ради о буџетском фонду који служи за финансирање свих пројеката који имају везе са заштитом животне средине. Дакле, фонд је основан ради евидентирања средстава намењених финансирању припреме, спровођења и развоја

програма, пројеката и других активности у области очувања, одрживог коришћења, заштите и унапређивања животне средине. Ови пројекти укључују заштиту и побољшање квалитета ваздуха, воде и земљишта, шума, као и смањење утицаја климатских промена. Фонд такође служи како би финансирао увођење нових, чистих технологија као и инфраструктуре потребне за унапређење животне средине, те да обезбеди стабилан систем третмана опасног отпада.

Нажалост, претходна, штеточинска власт је успела да у претходном периоду и овај фонд угаси, као што је готово успела читав живот у Србији. Наиме, Фонд је 2016. године по други пут основан, а фонд пре њега угашен је 2012. године због злоупотреба, нетранспарентног и лошег пословања. Током рада фонда није реализовано више 2.200 потписаних уговора и на тај начин се створио дуг од 5,5 милијарди динара. Сигуран сам да ће ова одговорна влада и министарство, те остали надлежни органи предузети све мере и активности у правцу отклањања препрека и слабости које су се манифестовале у досадашњем раду фонда, како у погледу већег издвајања средстава, њиховог наменског коришћења, па до доношења свих неопходних подзаконских аката који ће га учинити оперативним. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Верољуб Матић. Изволите, колега Матићу.

ВЕРОЉУБ МАТИЋ: Захваљујем.

Заштита животне средине је вероватно тема коју никако не можемо да промашимо, јер све наше делатности су практично од утицаја на животну средину. И тиме што седимо данас овде, ми грејемо ову средину, удишемо кисеоник, практично утичемо на квалитет живљења и овим нашим битисањем овде, а да не кажем многим другим стварима које се дешавају ван ове сале.

С обзиром на ограничено време, ја ћу бити директан и молио бих министра да, ако је могуће, коментарише. У општини Коцељева урађена је трансфер-станица за отпад, а то је претходница Регионалном центру за управљање отпадом „Еко–Тамнава“ Уб. Већ је друга година откако трансфер-станица практично не функционише зато што нема место за одлагање оног дела отпада који се неће селектовати. Зато је врло битно да Регионални центар за управљање отпадом почне што пре да функционише.

Ту је било доста проблема и то траје од 2006. године, значи дванаест година, ту се два или три пута дуплирала документација итд. Мислим да се у последње време кренуло правим путем, у смислу израде одређене документације, и да се стигло до израде извођачке пројектне документације. С обзиром да то обухвата једанаест општина из три округа,

на челу са градом Ваљевом, мислим да то није тако мали простор и да је то нешто озбиљно, поготово што се налази у Каленићу, на 75 хектара, у делу који је девастиран због експлоатације угља. Налази се на површини од 75 хектара. Моја молба је, с обзиром на то да знам да је у Министарство дошао и државни секретар с тих простора и да је спреман да понесе одређене активности заједно с вама, очекујем да се то убрза и да сви имамо добит.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Јовица Јевтић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Маја Мачужић Пузић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Александра Јевтић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕВТИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри, поштоване колеге народни посланици, оно што сам јуче заборавила да кажем, што због треме што због неискуства, а сматрам да треба, јесте да ми је јако драго што је мој рад овде у Народној скупштини почео баш управо када се ради о изменама и допунама Закона о заштити животне средине јер је то негде и моја област.

Наравно, драго ми је и морам са задовољством да приметим да када ви говорите о овоме, како се залажете и та еуфорија просто показују да је прави човек на правом месту.

Долазим из Врњачке Бање, која важи за једну од најлепших бања, морам да будем нескромна, и данас може дефинитивно да се сврста у ранг са светским, не европским него буквално светским бањама. Наравно, то није било тако и био је потребан велики труд да се уложи у све то, а за то је заслужно и локално руководство, и Влада Републике Србије, која је много помогла у последње време, и наравно грађани Врњачке Бање.

Није тако било. Десило се пре пар година да је дошло до загађења једног од минералних извора, укупно их имамо седам, и тај извор Снежник је био загађен. Ни дан-данас не постоје тачне информације зашто се то десило, али је то нешто што је подстакло и локално руководство и ресорно министарство да се проблем реши. Проблем се наравно решио, а то је довело до тога да сада постоји санитарна заштита извора минералних вода, што је јако значајно.

То није све што је радило локално руководство, још доста ствари је рађено управо на тему заштите животне средине. Неке од тих су чишћење

водотокова, река, прављење одређених брана које помажу да не дође до поплава, изградња атарских путева, који индиректно могу утицати управо преко тог дела, пољопривредног, на заштиту.

Оно што сам хтела на самом крају рећи, надам се да ће ресорно министарство имати негде у виду да се и даље улаже у заштиту животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Драгана Костић. Да ли неко жели реч?

Колегинице Костић, изволите.

ДРАГАНА КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, народни посланици, грађани Србије, за разлику од моје колегинице која долази из Врњачке Бање, ја долазим из Сокобање, и за мене је моја бања најлепша.

Поред свих проблема које сам изнела, да Сокобања има проблема са заштитом животне средине, моја локална самоуправа може и да се похвали да од 1992. године организује Бијенале еколошке карикатуре. Ово бијенале познато је по томе да је имало чак преко 600 изложених радова, било је 230 карикатуриста из чак 46 земаља света. Каталог тих еколошких карикатура није трошак, ово је издатак за нашу будућност, за наш здрав живот у будућности. Надам се да ће и друге општине схватити да сваки издатак за овакав каталог представља нешто што ће да пробуди еколошку свест и да ће, као и Сокобања, спроводити овакве манифестације у пракси.

Поред Бијенала еколошке карикатуре, Сокобања може да се похвали и дечјим еколошким фестивалима, који се организују сваке године. Циљ фестивала је да се деца васпитавају у практичним еколошким активностима кроз стицање нових сазнања и размену искустава и тако непосредно утичу на стварање еколошке свести и еколошки пожељног понашања и допринесу превазилажењу постојећих проблема.

Ове године основна школа из Сокобање је узела учешће на Републичком такмичењу Еко-квиза „Прљаво или чисто – није исто“ и екипа је заузела четврто место, што је свакако за похвалу. То је показатељ да се у Сокобањи стварно ради на буђењу еколошке свести. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милован Кривокапић.

Изволите, колега Кривокапићу.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, колегинице и колеге, поднео сам амандман 2 на члан 2. овог закона, којим се додаје став 3. који се односи на раст одрживог еколошког развоја.

Пре свега ћу да кажем да је очигледно да се суштинске измене овог закона тичу испуњавања услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова и ефикасније обезбеђивање средстава из Зеленог фонда за инфраструктурне пројекте из ИПА фондова у области заштите животне средине. Мишљења сам да ће предложене измене веома позитивно утицати на кориснике тих средстава.

Да би једна држава користила ИПАРД фондове, поред квалитетних пројеката мора да има јаке институције, што Србија сада има. Доношењем закона и реформама успели смо у претходне четири године да нашу државу вратимо на прави пут, пут напретка и просперитета. Све схватамо и радимо крајње озбиљно и, управо у том циљу, усклађујемо законску регулативу Републике Србије с правним тековинама ЕУ у области заштите животне средине и климатских промена и јачамо институционалне капацитете за њено спровођење.

Циљ је, поред тога, развијање и побољшање инфраструктуре, нарочито у областима управљања отпадом, управљања водама и третмана отпадних вода у урбаним подручјима.

Дакле, ове измене Закона су неопходне да би се омогућило коришћење средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ, како би се на ефикасан начин осигурала одрживост и стабилност у финансирању пројеката у области заштите животне средине.

Морам да нагласим да за спровођење измена и допуна овог закона није потребно обезбедити додатна средства из буџета Републике Србије у односу на средства која су већ обезбеђена за рад служби инспекције у Министарству заштите животне средине. С друге стране, велика је корист коју Србија може да добије коришћењем средстава из ИПАРД фондова индикативно опредељених до 2020. године. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Игор Бечић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Радослав Јовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Станислава Јаношевић.

Колегинице Јаношевић, изволите.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господа народни посланици, морам да изразим задовољство због тога што је Закон о заштити животне средине на дневном реду. И треба да буде, не само због Поглавља 27 већ првенствено због нас самих.

Били смо у ситуацији да ваши претходници, не желим да омаловажавам, али просто нису имали слуха, нити времена да се баве овом облашћу. С обзиром на то да су тај проблем, односно предмет заштите животне средине, само гурали под тепих, минут пажње нису му посветили, ја се питам зашто, да ли зато што нису имали довољно разумевања, воље, али можда ни знања, које је свакако мањкало. Драго ми је да смо ми у прилици да расправљамо о томе зашто је ово добар закон и да ћемо ми одредити како ћемо убудуће поступати, правимо план.

Лепо је када видимо слике европских метропола које су уређене, ми се негде гнушамо смећа у свом дворишту, међутим, шта је то што предузимамо и како ћемо се водити у будућности? План коначно имамо, имате апсолутан преглед стања по градовима, знам да имате катастар и да се водите тиме, то је заиста системски одрађен посао. Имате добру основу за наставак рада и надам се искрено да ће се пробудити одговорност код свих чинилаца друштва како бисмо обезбедили здравију животну средину.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Драгана Баришић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице Баришић.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

О важности доношења овог закона заиста смо доста чули. Овом приликом бих се осврнула на почетак данашње седнице и неистине које је госпођа Марија Јањушевић изнела на свом „Фејсбук“ налогу. Наиме, колегиница Марија Јањушевић је данас на свом „Фејсбук“ налогу написала да је наш професор Миладин Шеварлић данас све народне посланике подигао на ноге. У последњој реченици госпођа Јањушевић је истакла да је посланица СНС-а Драгана Баришић добацивала професору да је стока док је говорио о овоме.

Заиста је срамно да једна жена, колегиница овакве неистине истакне на свом „Фејсбук“ налогу. Ако посланицама Ђиласовог тајкунско-љотићевског режима приличи да чупају микрофоне, да вређају колеге, да плују, да псују болесне мајке, ниједна од мојих колегиница тако нешто не би урадила у овом високом дому.

Оно што сам истакла јутрос, јесам добацила колеги Шеварлићу, али и рекла да је срамота да се страдање нашег народа и ова несрећа која је нажалост задесила људе на ауто-путу током јучерашњег дана користи у дневнополитичке сврхе и помиње у овом високом дому. Сваког дана страдају људи, и заиста је жалосно и заиста треба одати пошту, али у недостатку политичког програма, политичких аргумената и програма сопствених странака, износити овакве неистине и вређати мене и моје

колегинице и колеге, заиста је за сваку осуду. Ако неко нема програм иза себе и ако не зна како да победи на изборима, не треба да се служи неистинама. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику има народни посланик Миладин Шеварлић.

Изволите.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем, господине потпредседниче.

Уопште ми није била намера да изазивам било какву полемику. Јутрос сам сматрао основном људском, моралном обавезом да због изузетно великог броја жртава у току јучерашњег дана и овај дом, Народна скупштина, ода почаст и саучешће, како сте ви јутрос рекли у образложењу, породицама погинулих.

О програмима можемо да разговарамо. Ја сам нестранички посланик и не могу да одговарам за поступке чланова посланичке групе којој припадам, односно, по уласку у Парламент, Дверима и ДСС-у. Ја сам наступио као нестранички посланик, једини сам посланик био са ове стране Парламента, и сада и јутрос, и заиста није примерено. А то како сте ви реаговали – ако сте ви реаговали, ја заиста нисам видео ко је реаговао, али сам чуо – то више говори о вама који сте реаговали него о мени.

Такође, више је него непобитно да поред кривице учесника у саобраћају мора да постоји још нечија кривица, јер на ауто-путевима где је дозвољена брзина 130 километара на сат, у време дигитализације, када изнад сваког ауто-пута постоје семафори на којима се дају додатне информације, заиста је могла да се да информација о томе да се наилази на маглу. То имамо на свим ауто-путевима изван Србије, када кренете у Хрватску, Словенију, Аустрију, Немачку, Италију итд. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Шеварлићу, молим вас да не додајујете колегама посланицима.

По Пословнику, народни посланик Драгана Баришић.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем се, уважени председавајући.

Заиста нисам желела да... Повређен је члан 107, достојанство ове скупштине. Не желим да улазим у овакве реплике и у повреде, мислим да ово није тренутак. Заиста, велика трагедија за наш народ. Али управо сам желела да истакнем, срамотно је да колеге из опозиције, из тог тајкунско-љотићевског савеза, немају свој програм и да се служе жртвама. Тако је било и пре пар дана када су, нажалост, страдали радници на мосту. Несреће се дешавају и у свету и код нас нажалост, али срамотно је да се то користи у дневнополитичким препуцавањима. То је оно што ме заболело.

А и ово, колегиница која износи неистине. Ниједног тренутка, поштујући године колеге који је претходно говорио, нисам изговорила ту реч у овом дому, нити имам намеру да је понављам, али то говори о

колегиници која је, ето, и ово сада твитовала из свог неког савеза, где већ, из своје канцеларије, јер читав дан је нисмо видели на радном месту, за шта прима плату од грађана Републике Србије. А бори се, наводно, за Србију. Види се из приложеног да је то пропаст и савез за пропаст Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Баришић, заиста не могу да проценим да ли сам прекршио Пословник о раду Народне скупштине.

Са великим делом ваше дискусије се слажем. Сматрам да је велика срамота сваког од нас посланика да туђу несрећу и трагедију злоупотребљава у политичке сврхе.

Нећу да улазим у неке друге дискусије, поготово не с овог места, али молим колеге посланике да се уздрже или оgrade од таквих појединаца. Није изговор – нисам знао, не припадам том посланичком клубу или не припадам тој политичкој странци. Оно што сматрам јесте да човек треба да се огради ако је нека његова добра воља у неком тренутку злоупотребљена.

Исто тако, молим колеге посланике да се уздрже од коментара када су такве несреће и трагедије у питању овде у Народној скупштини, и престану више да окривљују политичке противнике за несреће које се дешавају.

Још нешто, замолио бих колеге посланике да не говоре о нечему о чему немају појма, јер и ја мало путујем и возим аутомобил по Европи па знам каква је сигнализација.

Да ли желите, колегинице Баришић, да се Скупштина изјасни? (Не.)

Колега Шеварлићу, по ком основу сте се јавили?

(Миладин Шеварлић: Спомињала ме је.)

Колегиница Баришић је рекламирала повреду Пословника. На повреду Пословника немате право на реплику.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић. Изволите, колега Кнежевићу.

БЛАЖА КЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, као што сам већ говорио у првом амандману, у Шапцу је пре неколико дана осванула еколошка бомба, коју су градске власти иза зицина ЈКП „Стари град“ криле од грађана Шапца. Када је све већ изашло на видело, уместо да почну са рашчишћавањем легла заразе, Небојша Зеленовић, градоначелник Шапца, започиње истрагу ко је смео да ода строго чувану тајну, спроводећи невиђену тортуру над радницима.

Пре свега, обрушио се на своје потчињене јер је само неколико дана раније издао наређење свима у Градској управи да о Шапцу не сме да се појави ниједна лоша реч до 6. новембра, када би Небојша Зеленовић, уз асистенцију свог специјалног саветника Душана Петровића, требало да

говори пред Саветом Европе, наравно поново у негативном контексту, о својој земљи, баш онако како је то учинио одлазећи у Пећ, седећи под заставом самопрокламоване, непризнате државе Косово, дајући им легитимитет.

Увидевши да то више није тајна, градоначелник Шапца Небојша Зеленовић почиње да се обрачунава са радницима, који раде у немогућим условима, преко својих потчињених Зорана Дамјановића и Мирослава Максимовића, који су се на најбруталнији начин обрушили на раднике. Ти радници су само радили по нечијем наређењу. Чијем, видећемо, надам се, после налаза републичке инспекције. Такође, видећемо по чијем се наређењу ти исти радници терају да раде прековремено, тако да им радни дан некада траје до 17, 18 и 19 часова.

И тако, од чувених шабачких поштењачина из градске власти, који стално тврде да их неко прогања, шиканира и угрожава, чине управо супротно – врше невиђене репресије над радницима, притом угрожавајући здравље грађана Шапца. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Александра Мајкић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министри са сарадницима, данас када говоримо о заштити животне средине и унапређењу животне средине, односно екосистема, не можемо а да не говоримо пре свега о очувању екосистема, о очувању заштите животне средине. Односно, да бисмо нешто унапредили, прво морамо да сачувамо оно што постоји.

Када се говори о биотопу, да узмемо само пример новог дрвећа које се сади, да ли у ветрозаштитним појасевима или на другим локацијама, битно је и оно дрво које је засађено пре пет, десет година очувати. Не вреди ништа да садимо ново ако оно претходно не чувамо.

Такође, што се тиче биоценозе, односно живог света који живи у биотопу, веома је битно да свака јединка и биљног и животињског света у кругу њиховог постојања буде очувана.

Када говоримо о птицама у Србији, ми у Србији имамо око 360 врста птица, од којих око 40%, према неким европским стандардима, треба да буде посебно заштићено. Долазимо из Кикинде, која је позната као највеће светско станиште сова ушара, тј. сова утина. Специфична је по томе што се сове ушаре, односно сове утине гнезде зими у самом центру града, односно пешачкој зони, тако да смо претходне зиме имали 743 јединке на тргу, а на само једном дрвету избројано је 145 јединки.

Ово је веома значајно због тога што је, као што сам рекла, свака врста, и птица и било које друге животиње, битна у ланцу исхране и уопште ланцу опстанка свих животињских врста. Деца у Кикинди су... Све становништво, али пре свега деца су посебно едукована о значају ове врсте, а наши пољопривредници се радују совама ушарама које долазе у Кикинду због тога што оне поједу преко милион глодара годишње и тако помажу очувању усева. Свесни феномена сове ушаре у Кикинди, она постаје наш заштитни знак. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Студенка Ковачевић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Поштовани министре, поштоване колеге, као резиме свега досад изреченог на тему заштите животне средине, намећу се одређени закључци – да је тема врло важна, да смо сви „за“ да учинимо све да се природна добра заштите и да је ова влада прва која је начинила конкретне и значајне мере које су директно усмерене на спречавање даљег угрожавања животне средине и очување биолошке равнотеже. Још једном подвлачим, еколошка одбрана треба да буде трајна обавеза свих чланова друштва. Ако свако у ланцу испоштује своју улогу која је важна у спречавању опасности и ризика, онда можемо рећи да смо одговорна нација, која реагује на све чешћа упозорења природе.

У Бору смо након обезбеђеног чистог ваздуха ушли у израду пројектно-техничке документације за изградњу колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода у сливу Борске реке. Ради се о износу од око 26.000.000 динара и у овом пројекту једним делом учествује и Република. Дакле, планира се изградња фабрике за прераду отпадних вода, планира се реконструкција 25 километара подземних система за водоснабдевање града Бора пијаћом водом и изградња система за прихват атмосферских вода. С обзиром на то да је пројектом предвиђено и увођење треће висинске фазе односно зоне, то означава огромну уштеду електричне енергије коју сада потрошимо за довођење пијаће воде до делова града на највишој коти. Осим тога, значајно ће бити смањени и губици воде у подземном систему, који тренутно износе чак 65% због застарелости мреже.

Још један велики пројекат је израда пројектно-техничке документације за регулисање отпадних вода из насеља Металург у Бору, у сливу Брестовачке реке. Вредност овог пројекта је око тридесет милиона динара. Заиста крупни кораци, који ће нам донети велике бенефите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Жарко Мићин.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Да ли неко жели реч?

Колега Богатиновићу, изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважени министре Триван са сарадницима, још један еколошки ресурс који поседује град Лесковац, поред централног постројења за пречишћавање отпадних вода, јесте свакако Регионална санитарна депонија Жељковац. Комунални отпад се организовано прикупља и износи из града Лесковца са 80% територије насеља на територији града.

За сакупљање и одлагање чврстог комуналног отпада на територији града Лесковца, као и Јабланичког округа, задужена је компанија „Пор“ Лесковац, предузеће формирано од стране аустријске компаније „Пор, Вернер и Вебер“ и Града Лесковца, као јавно-приватно партнерство. Формирањем овог предузећа организовано сакупљање и одвожење комуналног чврстог отпада умногоме је побољшано. Комунални отпад се одвози посебним возилима и одлаже на Регионалну санитарну депонију Жељковац.

Санитарна депонија Жељковац, којом управља *PWW d.o.o.* Лесковац, део је Националне стратегије управљања отпадом којом је предвиђено да се у Републици сагради 29 регионалних депонија, 44 сабирне станице, 17 рециклажних центара. Санитарна депонија Жељковац изграђена је по највишим еколошким стандардима, а простире се на површини од 80 хектара, са заштитним појасом површине 30–40 хектара.

Изграђен је центар у коме се врши селекција прикупљеног комуналног отпада. У складу са Националном стратегијом о управљању отпадом и Законом о управљању отпадом, Град Лесковац је израдио локални план управљања отпадом, који дефинише предуслове за одрживи интегрални систем управљања отпадом за дугорочни период од десет година.

Активности које Град Лесковац спроводи а доприносе успостављању сарадње између локалне самоуправе и јавности као и јачању еколошке свести грађана, а на основу Архуске конвенције и сета националних закона из области заштите животне средине, јесу: сарадња с образовним институцијама, организовање трибина, округлих столова и семинара...

(Председавајући: Приводите крају, колега.)

Али најбитнија акција јесте акција чишћења дивљих депонија на територији града Лесковца, која се спроводи од септембра 2013. године и укупно је очишћено 250 локација и однесено преко 3.000 тона чврстог комуналног отпада.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Горан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Јован Палалић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Мирко Крлић.

Колега Крлићу, изволите.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Развој екосистема и уопште животне средине умногоме зависи од синергије са пољопривредом, водопривредом и шумарством. То смо чули у данашњој расправи много пута и та компатибилност у ствари јесте суштина напретка, а за напредак су потребне паре. Ми морамо искористити све расположиве фондове, претприступне, о чему говори закон, и ИПАРД и сва друга финансијска средства, како бисмо до тог напретка дошли.

И поред опште свести и поред савести, појаве се они који би да злоупотребе и ово питање и да због својих политичких комбинација све врате уназад.

Пре неколико дана смо у овом парламенту имали у форми питања Влади... Колегиница која нажалост није овде, волео бих да је ту, покренула је проблем „добровољачког села“, Банатског Карађорђевог. За вашу информацију, ради се о селу бораца, углавном личког и црногорског порекла, који су жртвовали своје животе, жртвовали своју младост да би из Америке дошли на Солунски фронт. Они су ти добровољци који су се први попели на Кајмакчалан под командом војводе Вука у Дринској дивизији. Пола њих се није вратило, оставило је кости тамо и, заиста, свако одузимање земље од тих добровољаца био би грех и велики злочин.

Наравно, не ради се о томе, та земља јесте купљена крвљу и храброшћу, али овде се ради о одлуци о комасацији која је донета 2011. године; тада СНС није била на власти, али ја не критикујем ДС и оне који су то донели. Било је потребно да се укрупни посед. Било је потребно да се омогући наводњавање, да се направе нови системи, било је потребно да се крене у нову производњу, и то везује за овај закон да бисмо били компатибилни са свим фондовима које ту треба искористити.

Наравно, од 1.050 учесника у комасацији, било је свега педесет приговора и никоме није замењена земља без личног потписа. Само ћу на крају да кажем да се питам где су границе људске злобе и зависти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Славиша Булатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Зоран Бојанић.

Колега Бојанићу, изволите.

ЗОРАН БОЈАНИЋ: Хвала, уважени председавајући.

Пре него што наставим тамо где сам данас стао на завршетку другог амандмана, то је едукација и образовање на пољу екологије, колегинице су покренуле једну врло лепу тему – која је најбоља бања у Србији. Одговорићу им: најбоље српске бање, Врњачка, Богutowачка, Матарушка, Горња Трепча, Сирчанска бања, налазе се у најближој околини града Краљева, тако да смо све решили.

Седамдесете године су биле врло значајне за промену погледа свих земаља, односно целог света на питање екологије, тако да су управо 1971. године УН организовале Прву међународну конференцију о људској околини, која је донела закључак да је ниво нарушене равнотеже између човека и околине драматичан. Следеће, 1972. године, одржана је Прва конференција УН о заштити људског окружења и рођен је Програм УН за околину, УНЕП. Из овога је осамдесетих година рођена идеја о одрживом развоју. Најкраће могуће тумачење тог термина одрживог развоја, који ја помињем у свим својим излагањима у последње време, јесте – не узимајте више од природе него што сама природа може да обнови. И, тада је обухватио само еколошку димензију одрживог развоја. Након тога, 1983. године формирана је Комисија УН за околину и развој. Документом којим је она након четири године рада донела концепт одрживог развоја је проширен повезујући еколошка питања очувања природе са свим осталим питањима. Наставићу по следећем амандману.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Живан Ђуришић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ђуришићу, изволите.

ЖИВАН ЂУРИШИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, поштовани народни посланици, поднео сам амандман на члан 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о животној средини и он гласи: „У члану 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, којим се врше измене у члану 90в Закона о заштити животне средине, додаје се нови став 3, који гласи: 'Одредбама овог закона подстиче се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на побољшање одрживог еколошког развоја'.“

У члану 2. Предлога закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине врше се измене и допуне у члану 90в став 1. тако што се тачка 21) мења и гласи: „21) припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи Европске уније у складу са чланом 89. ст. 3. и 4. овог закона, као и непредвиђених трошкова везаних за реализацију тих пројеката“.

Такође, додаје се нова тачка 21а) која гласи: „21а) суфинансирање пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи и других финансијских извора који захтевају суфинансирање“.

Иначе, члан 90в Закона о заштити животне средине прописује у које се све намене могу користити средства Зеленог фонда у складу с овим законом, Националним програмом заштите животне средине и стратешким документима, као и обавезу корисника да се ова средства користе наменски, на начин и у роковима утврђеним уговором о коришћењу средстава.

Српска напредна странка овим законом и изменама и допунама Закона о заштити животне средине, као и доследном применом важећег закона испуњава свој програмски задатак очувања и унапређења животне средине, с обзиром на претходни неодговорни однос према животној средини и непоштовање прописа, што је за последицу имало угрожавање природних добара и занемаривање учешћа грађана у процесу доношења одлука о животној средини.

У дану за гласање гласају за овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Станија Компировић.

Колегинице Компировић, изволите.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, по својој природи животна средина превазилази политичке и правне оквире и границе које је створио човек. Основни циљ јесте да се побољша квалитет животне средине, заштити здравље људи, постигне мудро и рационално коришћење природних ресурса и унапреде мере за решавање глобалних проблема.

Морамо уложити напор да подигнемо ниво јавне свести, да користимо ресурсе на најефикаснији начин и да искоренимо штетно понашање, да будуће генерације не би биле лишене оног што им припада. Зато радимо и морамо радити на исправљању настале штете и на спречавању уништавања животне средине. Све области, као што су пољопривреда, енергетика, саобраћај, у потпуности узимају своје учешће по питању животне средине и одлука о финансирању животне средине.

Оснивањем Зеленог фонда додељују се средства корисницима у циљу заштите, очувања и унапређења животне средине и заштите, побољшања, очувања ваздуха, воде, земљишта, шума и смањења утицаја климатских промена. Обезбеђење и очување животне средине, заштита природних ресурса и вода, стварање зелених површина с циљем да грађани живе у безбедној и здравој животној средини, то је циљ наше владе и она ради на томе.

Амандман који сам поднела на предлог овог закона, на члан 2, иде у правцу свеукупног развоја Републике Србије, с посебним освртом на заштиту природних добара. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Никола Јоловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Борка Грубор.

Колегинице Грубор, изволите.

БОРКА ГРУБОР: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, даме и господа народни посланици, велика деградација животне средине у Подрињу настала услед оштећења бране на јаловишту Рудника Столице у Костајнику догодила се 2014. године, у време великих поплава. Јаловиште, на коме се налази око 1,2 милиона тона рудног отпада, услед превелике количине воде која се акумулирала у оквиру јаловине, довело је до попуштања стабилности бране и изливања преко 100.000 метара кубних муља од јаловишта у поток Костајник, даље у реку Корениту, Јадар, Дрину, Саву. Низводно од јаловишта поплавни талас је прекрио површину земљишта ширине између 50 и 75 метара, са седиментном наслагом 5–10 центиметара.

У узорцима површинских вода низводно од јаловишта утврђено је постојање велике концентрације арсена, цинка, бакра, хрома, олова, никла. Резултати анализе узорка пољопривредног земљишта и муља у непосредној близини удеса показали су екстремно високе концентрације арсена, олова и цинка. Тиме су били нарушени не само флора и фауна овог краја већ и здравље око 15.000 грађана, чије су куће, дворишта и имања претрпели велику штету у тој еколошкој катастрофи.

Брана је санирана средствима из Фонда солидарности ЕУ за финансирање хитних операција и операција опоравка, које су настале као последица катастрофе изазване великим поплавама у Републици Србији, у вредности 219.000.000 динара. Влада Јапана је финансирала израду пројектне документације у вредности од 200.000 долара. Ја им се овом приликом захваљујем.

А посебно се захваљујем нашем председнику господину Александру Вучићу, који враћа живот у Подриње довођењем кинеске

компаније „Минт“ у Лозницу, која ће инвестирати сто милиона евра у нову фабрику и отворити хиљаду нових радних места.

(Председајући: Приводите крају, колегинице.)

Ова компанија је један од светских лидера у области дизајна, производње и продаје како структурних тако и декоративних делова за аутомобиле. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, поштоване колеге и колегинице народни посланици, мој амандман односи се на заштићена природна добра. Међутим, пре него што будем говорила о заштићеним природним добрима не могу а да се не осврнем на еколошки аспект који шуме имају у Републици Србији, а уопште и на подручју читаве планете. Да шуме имају тако велики значај, говори и чињеница да су шуме у ствари плућа наше планете јер су највећи произвођач кисеоника. Пошумљавање и стварање нових шумских засада и те како је значајно с аспекта климатских промена, које су иначе и наглашене у Препоруци одрживог развоја до 2030. године, где је један од предложених начина борбе против климатских промена управо пошумљавање.

Овде морам да нагласим једну конференцију која се односила на климатске промене и ваше иступање на тој конференцији у коме сте истакли значај пошумљавања у циљу спречавања негативних последица климатских промена. Морам да нагласим да је у оквиру те конференције, а у оквиру механизма сарадње Кине са земљама централне и источне Европе, кинески представник, а у питању је заменик директора државног администратора за шумарство, нагласио значај билатералне сарадње са земљама Источне и Централне Европе управо кроз сарадњу научноистраживачких институција, односно сарадњу факултета и других института који се баве заштитом и унапређењем животне средине.

Проширивање научноистраживачке сарадње изван граница Србије, а посебно са Кином, која је на глобалном нивоу...

(Председајући: Приводите крају, колегинице.)

... Један од наших најзначајнијих партнера, свакако ће допринети унапређењу животне средине и у Републици Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Љибушка Лакатош.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Сандра Божић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Вујадиновићу.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Интенција мог амандмана је да укаже на потребу очувања ретких биљних и животињских врста, уз истовремени допринос укупном развоју Републике Србије.

Министре, ви вероватно знате да је у новембру прошле године потписан један тројни уговор између града Суботице, Министарства грађевинарства и немачке *KfW* банке. Тема уговора је донација од шест и по милиона евра, а циљ је том донацијом решити вишедеценијски проблем воде у језеру Палић. То је вишедеценијски еколошки и развојни проблем, који оптерећује и Суботицу и читав север Бачке. Цео процес надгледа једна аустријска консултантска кућа, која је пре само месец дана дала веома позитивне оцене досадашњег рада на пројекту.

Иначе, рад на том пројекту подразумевао је и експропријацију обалског подручја, тј. приобалних парцела на језеру Палић. Тај посао је завршен негде у 80%, а напоменућу вам да пре него што је садашњи градоначелник са својим тимом преузео тај пројекат нисмо имали ниједан решен случај у поступку експропријације. План је до краја године изабрати извођача за изградњу канализационе мреже, изградити бициклистичку стазу око језера Палић, која ће у ствари представљати својеврсну тампон-зону која ће спречавати уливање штетних материја с околних ораница у језеро Палић. Тиме ће доћи до решења тог вишедеценијског проблема.

Зашто вам све ово причам? Ово је један очигледан пример како одговорним понашањем и одговорним приступом можете решавати вишедеценијске проблеме. Овај проблем је везан за ваш делокруг рада, то је један еколошки проблем, а истовремено, свакако, и развојни проблем за Суботицу. А пошто је и овај законски предлог који је данас пред нама један искорак у том правцу да решавамо вишедеценијске проблеме, ми ћемо у дану за гласање подржати ваш законски предлог.

Мој амандман је само у функцији додатног појашњења члана 2. овог закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Триван.

ГОРАН ТРИВАН: Поштовани посланици, Палић је један од наших најлепших бисера које имамо у Србији, и ви сте само дотакли делић онога због чега је он важан.

Ваше колеге су долазиле код нас а ја сам, разуме се, много пута био тамо, у различитим приликама. Предуго то траје, за мој укус. Видевши да је нова администрација у Суботици врло агилно приступила решавању ових проблема, и не само ових које сте рекли, јер сте то, чини ми се, врло скромно споменули, морам да кажем да је Министарство животне средине спремно да помогне и финансијски све оно што тамо будемо могли да помогнемо зато што Палић, рекао сам, има изузетан значај. Кад смо код тога, поздравите колеге тамо, разуме се.

Када смо код овога, питање за које сам чекао тренутак да одговорим и кажем информацију везано је за Каленић, за Уб. Каленић је јако важан и оно што је било спорно у Каленићу, то је било питање локације, која има своје предности и мане. Ја сам практичан човек и мислим да је могуће све то решити на овај или онај начин. Формирао сам посебну групу која се бави само Каленићем, везано за израду пројектног задатка, како би се регионална депонија што пре изградила, што ће се десити и што ће укључити не само депоновање тог материјала већ и третман отпада.

Оно што је за вас важно, то је да ћемо изградњу трансфер-станица подржати кроз финансирање пројектно-техничке документације и кроз финансирање изградње. Има још делова Србије који су изузетно важни, то се подразумева. Планирана је изградња девет трансфер-станица, међу којима сте и ви, разуме се. Хоћу да вам кажем да су обезбеђена средства за пројектно-техничку документацију за трансфер-станицу у овој години, а кофинансираћемо радове следеће године, дакле радимо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, питање животне средине јесте питање будућности наше земље и сви морамо заједно радити на решавању тих питања.

Национални циљеви у овој области постоје и приоритети јесу отпадне воде, комунални отпад, ремедијација земљишта и пошумљавање. Многи узимају животну средину здраво за готово, али притисак на ограничене ресурсе планете Земље расту невиђеном брзином. Морамо

уложити напор да подигнемо ниво јавне свести, да користимо ресурсе на ефикаснији начин и искоренимо штетно и расипничко понашање.

Наше понашање задаје планети Земљи велике задатке. Током 20. века свет је повећао потрошњу фосилних горива дванаест пута и користи се тридесет четири пута више материјалних ресурса. Потражња за намирницама, храном за животиње и влакнима може порасти за 70% до 2050. године. Ако наставимо да користимо ресурсе тренутном стопом искоришћења, будуће генерације ће бити лишене онога што им по праву припада, а то је здрава животна средина. Зато основни циљеви треба да буду побољшање квалитета животне средине, заштита здравља људи, постизање мудрог и рационалног коришћења природних ресурса и унапређење међународних мера за решавање глобалних или регионалних проблема у заштити животне средине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Војислав Вујић.

ВОЈИСЛАВ ВУЈИЋ: Уважени председавајући, господине министре, апсолутно се слажем са својим претходницима и мање-више са свима који су данас на различите начине причали о екологији. То је ствар о којој не може кровну бригу да води само ресорно министарство, већ је ствар која мора да се спусти дубоко на ниво локалних самоуправа, као када неко треба да среди своје двориште. Ја тако доживљавам сваку локалну самоуправу, која треба да да свој максимум. Наравно, екологија није само ствар опште културе, екологија има одређену цену, поготово када је у питању прикупљање смећа, формирање различитих депонија и њихово одржавање.

Кажем да се слажем са већином колега које су данас о овоме коментарисале, али моја колегиница из Врњачке Бање, коју ценим, уважавам и поштујем, данас је рекла да Врњачка Бања може да се похвали када је екологија на дневном реду, како смо добри итд. Нажалост, ја то морам да кажем јер сам испровоциран, не слажем се с тим, јер се депонија у Врњачкој Бањи налази на обали реке Мораве. Значи, апсолутно је неуређена (немам сада ту фотографију) и после сваке кише или мало веће воде сва та вода се повлачи и заједно са Моравом иде ка Трстенику.

Не може неко да ми каже да је заслужно општинско руководство. Ја у Врњачкој Бањи јесам опозиција, али конструктивна, и не могу да прихватим да председник Општине у времену штедне купује луксузни аутомобил за свој кабинет, а за једно озбиљно питање као што је депонија никада немамо довољно новца.

(Вјерица Радета: Улаже у сопствену зграду.)

То не могу да коментаришем, колегинице.

Значи, што се тиче наше посланичке групе, ми ћемо да подржимо све ове законе, јер су апсолутно исправни, нормални. Жао ми је што и раније нису били на дневном реду, али, просто, таква је ситуација.

Када кажем да сам конструктивна опозиција, ја сам преко председника своје странке успео да обезбедим једну донацију, једно возило за прикупљање и депоновање отпада о коме причам. Али се и даље не слажем са причом да то треба да се просипа на обалу реке Мораве, а као директног кривца за то видим управо општинско руководство. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику реч има Крсто Јањушевић.

Изволите.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Члан 107, достојанство.

Сматрам да овде није тема и тема екологије да ли је председник неке општине купио скупocen аутомобил. Желим да кажем да Бобан Ђуровић у Врњачкој Бањи ради сјајан посао. Уважени колега је вероватно то посматрао из неког другог угла, али у тој општини буџет је 2012. године био 518.000.000, 2017. године 900.000.000. Имамо недавно отворене нове туристичке капацитете и потенцијале и сматрам да човека који на такав начин води општину не смемо овде да описујемо кроз куповину некаквог аутомобила. Идемо редом, па кад дођемо до тог аутомобила, да све саберемо, подвучемо, па да онда неко извлачи закључке о раду у Врњачкој Бањи и о Бобану Ђуровићу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли желите да се у дану за гласање Народна скупштина изјасни поводом повреде Пословника? (Не.)

Реч има Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Не знам зашто је колега малопре интервенисао по повреди Пословника, ја говорим на основу члана 27. став 1.

Знате, да неко на овај начин покушава да брани неког председника општине, поготово када брани неодбрањиво, то једноставно нити има везе са Пословником, нити има везе с оним што је колега пре њега говорио.

Да ли је Врњачка Бања имала највећи буџет? Имала је. Па то и јесте трагедија – највећи буџет, а питање је где је потрошен. Говорили смо о Врњачкој Бањи и кроз ове амандмане и у начелној расправи. У Врњачкој Бањи седам хектара најлепшег дела парка продато је приватнику. У Врњачкој Бањи тај Бобан прави зграде...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, ви већ користите повреду Пословника као реплику.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Исто као малопре колега по повреди Пословника. Немојте, молим вас, Арсићу. На исти начин како је колега Крсто Јањушевић по повреди Пословника објашњавао зашто није господин колега пре њега говорио истину о Врњачкој Бањи, ја сад говорим како он није говорио истину о Врњачкој Бањи. Потпуно идентично.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: А ви сте из Врњачке Бање?

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: А морам бити из Врњачке Бање? Ја сам народни посланик.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не морате.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ја сам народни посланик и својим очима сам видела и те зграде које прави председник Општине. И у АПР-у свако може да види да је његова фирма била власник тих објеката. Па кад су му рекли да то није добро, он је променио власника у АПР-у, али АПР не брише податке, врати се назад, види се почетно председник општине.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Дакле, немојте бранити неодбрањиво, молим вас.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Александра Јевтић.

АЛЕКСАНДРА ЈЕВТИЋ: Прво, сматрам да ово није место, причамо о екологији и заштити животне средине, за неке личне сукобе које имате са председником Општине Врњачка Бања Бобаном Ђуровићем. То што имате на локалном нивоу треба да задржите на локалном нивоу, а да овде решавамо нека друга питања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Само наведите члан Пословника, колегинице.

АЛЕКСАНДРА ЈЕВТИЋ: Реплика.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не можете реплику да добијете.

АЛЕКСАНДРА ЈЕВТИЋ: Зашто не може?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не можете реплику да добијете.

Замолио бих колеге народне посланике који су уједно одборници по јединицама локалне самоуправе да проблеме из својих локалних самоуправа као народни посланици не преносе у Скупштину.

(Александар Мартиновић: Поменуо је жену, да не говори истину.)

Ја нисам чуо да је споменуо именом и презименом.

Али пре тога имам повреду Пословника.

Затражите, колегинице, реч. Даћу вам право на реплику.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕВТИЋ: Наравно. Мислим да дефинитивно имам довољно аргумената да кажем.

Просто, ја не могу да набројим шта је све од 2012. године урађено у Врњачкој Бањи. Тотална промена, од инфраструктуре... Последње што је рађено је обнова Дома здравља, који феноменално изгледа, значи не само одокативно, него је урађен и што се тиче изолације и свих тих детаља. Што се тиче обнове парка, фонтана, трга, уређења трга, ја просто не желим да сад не поменем нешто и дам мање значаја томе.

Али кажем да ме просто изнервирао став колеге који је неки лични сукоб ставио у први план, мислим да за то није ни време ни место. А најружније од свега је што смо обоје из Врњачке Бање и врло добро смо свесни како Бања данас изгледа. Ја нигде нисам погрешила, Бања стварно светски изгледа. Људи који су били неких ранијих година данас вероватно не би препознали како Бања изгледа. Ја сам поносна на то што долазим из Врњачке Бање, поносна сам на руководство Општине Врњачка Бања, шта су све урадили.

Не знам зашто се колега јавља за ту повреду и кажем да је јако ружно и да ме је просто срамота када слушам расправу у Скупштини Врњачке Бање, просто ме срамота због неких коментара које колеге упућују један другом, а сматрам да није ни време ни место.

Што се тиче тих седам хектара, колико сте већ поменули (не знам искрено, мало ме све ово изнервирало), то није тачно. Није тачно зато што је продато земљиште које се налази испод одређених објеката. Ја сад не бих да баратам неким цифрама, не знам тачну цифру, али мислим да се ради о два-три ара, које је морало из разлога што су ти објекти који су били на том земљишту морали да се легализују...

Према томе, мислим да баратате... Прво, нисте из Врњачке Бање, не знам одакле вам та информација и немојте да баратате непровереним информацијама о продаји седам хектара парковских површина. Значи, то је враћено.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице.

Сада, у складу са чланом 112. Пословника, одређујем паузу у трајању од пет минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Настављамо са радом.

(Вјерица Радета: По Пословнику.)

Била је пауза, нисам могао да прекршим Пословник.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик др Десанка Репац.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Радован Јанчић.

Изволите.

РАДОВАН ЈАНЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, господине министри, предложене измене и допуне, као и доступност у коришћењу средстава претприступних фондова ЕУ имају за циљ да подстакну развој нових привредних субјеката, већу тржишну конкуренцију, посебно код привредних грана повезаних са реализацијом инфраструктурних пројеката у области животне средине и пољопривреде. Ове мере допринеће бржем

развоју наше пољопривреде, која са повезаним гранама представља стуб наше привреде и од које у великој мери зависи свеукупни развој Србије.

На област пољопривреде, водопривреде, саобраћаја, заштите земљишта од ерозије, заштите средине и биодиверзитета, али и на стварање микроклиматских услова утичу ветрозаштитни појасеви. Док су у Европи готово обавезни, у војвођанским равницама не постоје иако су у периоду од 2000. до 2012. године, у Војводини до 2016. године, издвајана средства за њихово подизање. Не постоје зато што је и ово био пројекат бившег режима за пљачку буџета општина, Покрајине и Републике, баш као и код пројекта „Очистимо Србију“.

Борећи се наводно за подизање нивоа заштите и уређење животне средине, у Новом Кнежевцу су фиктивно запошљавани пољочувари и еко-редари, подизани ветрозаштитни појасеви без садница, уклоњене дивље депоније са пољопривредног земљишта (без машина и превозних средстава), све то са њима повезаним лицима и предузећима, без конкурса и јавних набавки. О свему овоме обавештени су надлежни органи.

А да се данас заштити животне средине у мојој општини поклања посебна пажња говори податак да је за две године изграђено рециклажно двориште, да је са пољопривредног земљишта уклоњено шест и по хиљада тона смећа и да је у водоводну мрежу и систем за прикупљање отпадних вода уложено више од 150.000.000 динара. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Овим бисмо завршили са данашњим радом.

Настављамо сутра у 10 сати.

(Седница је прекинута у 18.30 часова.)